

KĀ SKAIDROT RAKSTUS

FRENKS M. HĀZELS
MAIKLS G. HĀZELS

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2020. GADA 2. CETURKSĻIM

KĀ SKAIDROT RAKSTUS

Kā septītās dienas adventisti mēs esam protestanti, kas nozīmē, ka mēs ticam “*sola Scriptura*”, vienīgi Bībelei kā vienīgajam autoritatīvajam savas ticības un doktrīnu pamatojumam. Tas ir īpaši aktuāli pēdējās dienās, kad, kā Elena Vaita teikusi, Dievam būs “ļaudis virs zemes, kas saglabās Bībeli un tikai Bībeli kā visu doktrīnu un visu reformu pamatu”. (“Lielā cīņa”, 595. lpp.)

Protams, mēs neesam vienīgie protestanti, kas uzskata “Bībeli un tikai Bībeli” par pamatu savai ticībai, pat ja daudzi, kas izsaka šādu uzskatu, tic tādām mācībām kā septītās dienas sabata aizstāšana ar svētdienu Jaunajā Derībā, dvēseles nemirstība, mūžīgas mokas ellē un pat noslēpumainā aizraušana, kuras laikā Jēzus klusi un slepus atgriežas uz zemi un paņem pie sevis izglābtos, pārējos atstājot brīnāmies par to, kur šie cilvēki varēja pazust.

Citiem vārdiem, tas, ka ir Bībele un mēs tai ticam, ir viena lieta. Bet, kā parāda viltus doktrīnu izplatība, mums ir arī jāzina, kā pareizi skaidrot Bībeli.

Tāpēc šī ceturkšņa Bībeles izpētes tēma ir “Kā skaidrot Rakstus”. Tajā mēs sākam ar pieņēmumu, ka Raksti, Dieva Vārds, ir “nekļūdīga Viņa gribas atklāsmē” un “rakstura standarts, pieredzes pārbaudes līdzeklis, autoritatīvs doktrīnu atklājējs un uzticams ziņojums par Dieva rīcību vēsturē”. (“Seventh-day Adventists Believe, . . . (2nd ed.) (Nampa: Idaho: Pacific Press® Publishing Association, 2005), 11. lpp.) Īsāk sakot, Raksti ir fundamentāls avots patiesībām, kurām mēs ticam un ko sludinām pasaulei. Vai, kā saka pati Bībele, “visi šie raksti ir Dieva iedvesti un ir noderīgi mācībai, vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai taisnībā” (2Tim 3:16). “Visi Raksti”, protams, nozīmē “visi” Raksti, arī tās daļas, kas mums nepatīk, vai tās, kas mums uzmin uz pirkstgaliem un kas, mūsdienīgiem vārdiem runājot, varētu nebūt “politiski pareizas”.

No šī sākumpunkta tad arī pētīsim, kā Bībele māca mums pati sevi izskaidrot. Tas ir, nevis ķersimies vispirms pie papildu vēstures avotiem, tādiem kā zinātne, filosofija un vēsture (kas var būt svētība, ja tiek pareizi izmantoti), bet mēģināsim Bībeles pantos atklāt instrumentus, kas atklāj šajās svētajās lappusēs atrodamās lielās patiesības. Mums ir teikts, ka “pravietošana nekad nav cēlusies no cilvēku gribas, bet Dieva cilvēki ir runājuši Svētā Gara spēkā” (2Pēt 1:21). Mēs ticam, ka tas, ko šie “Dieva cilvēki ir runājuši”, ir atslēgas, kas palīdz mums izskaidrot Dieva Vārdu.

Piemēram, kā Pāvils vai citi evaņģēliju autori skaidro Veco Derību? Ja tas, ko viņi rakstīja, bija Dieva inspirēts, tad noteikti tas, kā viņi lasīja un izskaidroja Rakstus, varētu būt galvenais,

kas palīdz mums mācīties darīt to pašu. Kā Jēzus pats izmantoja un skaidroja Rakstus? Labāko piemēru tam, kā lasīt Biblii, mēs atradīsim Jēzū.

Vienlaikus mēs pētīsim paši savus priekšstatus un spriedumus par kontekstu, valodu, kultūru un vēsturi un kā tas ietekmē to, kā mēs lasām un saprotam Dieva Vārdu. Kā mums vajadzētu skaidrot līdzības, pravietojumus, svēto vēsturi, brīdinājumus, slavas dziesmas, pravietiskās atklāsmes un sapņus – visu inspirēto rakstu spektru, kas atrodams Bībelē?

Šajā ceturksnī pētīsim visus šos jautājumus, jo, kā parāda tādas maldīgas doktrīnas kā mūžīgās mocības ellē un svētdienas svētums, ar ticību Bībelei vien nepietiek. Mums ir arī jānācās, kā to skaidrot.

*Frenks M. Hāzels, Ph.D., ir Septītās dienas adventistu
Ģenerālkonferences Bībeles izpētes institūta direktora vietnieks.
Maikls G. Hāzels, Ph.D., ir reliģijas profesors Dienvidu adventistu universitātē
un Arheoloģijas institūta L. H. Vuda Arheoloģijas muzeja direktors.*

Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts
un 2012. gadā izdotās Bībeles teksts (norādīts kā JT).

BĪBELES UNIKALITĀTE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

5Moz 32:45–47; 1Moz 49:8–12, Jes 53:3–7, 1kor 15:3–5, 51–55; Rm 12:2.

ATMIŅAS PANTS:

“Tavs vārds ir manu kāju spīdeklis un gaišums uz maniem ceļiem” (Ps 119:105).

Bībele ir unikāla. Tā sastāv no 66 grāmatām, ko 2500 gadu ilgā laika periodā 40 autori rakstījuši trīs dažādos kontinentos (Āzija, Āfrika, Eiropa). Nav nevienas citas grāmatas – ne svētuma, ne reliģijas ziņā –, kas tai līdzinātos. Un nav brīnums. Galu galā tas ir Dieva Vārds.

No pirmajiem četriem gadsimtiem pēc Kristus saglabājušies vairāk nekā 24 600 Jaunās Derības manuskriptu. Platona oriģinālie manuskripti ir septiņi, Hērodota – astoņi, savukārt Homēra “Iliādai” ap 263 saglabājušos kopiju. Tādējādi mums ir spēcīgs, apstiprinošs pierādījums Jaunās Derības teksta uzticamībai.

Bībele ir pirmā tulkotā grāmata, pirmā drukātā grāmata Rietumu pasaulē un pirmā grāmata, kas ir tik plaši izplatīta tik daudzās valodās, ka to var lasīt 95% no visiem zemes iedzīvotājiem.

Bībele ir unikāla arī savā saturā un vēstī, kas pievēršas Dieva glābjošajiem darbiem vēsturē. Šī vēsture ir pravietojumu caurvīta, jo tā atklāj Dieva plānu un Viņa mūžīgās valstības nākotni. Tas ir dzīvais Dieva Vārds, jo tas pats Dieva Gars, caur ko Raksti tika inspirēti (2Tim 3:16, 17), ir apsoliņš ticīgajiem mūsdienās, lai vadītu mūs visā patiesībā, pētot Vārdu (Jņ 14:16, 17; Jņ 15:26; Jņ 16:13).

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. aprīlī.

Dzīvais Dieva Vārds

Vissvarīgākie vārdi bieži vien ir cilvēka pēdējie vārdi. Mozus, pirmo piecu Bībeles grāmatu rakstnieks, tieši pirms savas nāves dzied dziesmu tautai (5Moz 31:30–32:43).

Izlasi 5Moz 32:45–47. Kā Mozus apraksta Dieva Vārdu un tā spēku ebreju dzīvē pirms ieiešanas apsolītajā zemē? _____

Mozus pēdējos vārdos izskan dziļa vēlme pārliecināt. Pievēršot ļaužu sirdis vārdiem, ko Dievs nodeva tiem ar viņa starpniecību, Mozus gribēja tautai likt saprast, ka viņiem ir jāpaliek pievērštiem Dievam un Viņa gribai viņu dzīvē. Mācot šos vārdus bērniem, katra nākamā paaudze uzzinātu Dieva derības glābšanas plānu. Ievērojiet, ka viņi nevarēja izvēlēties, kurus vārdus mācīt, jo viņiem bija jāklausa “visiem šī likuma vārdiem” (5Moz 32:46).

Zemes vēstures noslēgumā Dievam būs ļaudis, kas paliks uzticīgi visiem Rakstiem, kas nozīmē Dieva baušļu ievērošanu un Jēzus ticību (Atkl 14:12). Šie ļaudis paliks uzticīgi Bībeles mācībai, jo tas ne tikai nodrošina bagātīgāku dzīvi virs zemes, bet arī mūžīgu dzīvību mājvietā, ko Jēzus mums gatavo (Jņ 14:1–3).

Izlasi Jņ 1:1–5, 14; Jņ 14:6. Ko šie panti mums māca par Jēzu un mūžīgo dzīvību? Kā Vārds, kas tapa miesa, ir saistīts ar atklāsmi un Rakstu inspirāciju? _____

Jēzus ir visu Rakstu centrs un mērķis. Viņa nākšana miesā kā Mesijam bija Vecās Derības apsolījumu piepildījums. Tā kā Viņš dzīvoja, nomira un dzīvo atkal, mums ir ne tikai apstiprināti Raksti, bet – pat vēl labāk – liels mūžīgās dzīvības apsolījums pavisam jaunā eksistencē.

Izlasi vēlreiz 5Moz 32:47. Kā jūs esat piedzīvojuši patiesību par to, ka paklausība Dieva Vārdam nav “tukšs vārds”? Kāpēc ticība Dievam un paklausība Viņa Vārdam nekad nav tukša? _____

Kas sarakstīja Bībeli un kur?

Autoru dažādība, viņu dažādās atrašanās vietas un izcelsme sniedz mums unikālu liecību tam, ka Dievs strādā, lai nodotu vēsturi un Savu vēsti cilvēkiem, kas kulturāli ir tikpat atšķirīgi kā vēsts mērķauditorija.

Ko šie panti mums stāsta par Bībeles rakstniekiem un viņu izcelsmi? (2Moz 2:10, Am 7:14, Jer 1:1–6, Dan 6:1–5, Mt 9:9, Fil 3:3–6, Atkl 1:9). _____

Bībeli ir sarakstījuši cilvēki ar dažādu izcelsmi un dažādos apstākļos. Lai līdzdalītu evaņģēliju, daži ir rakstījuši no pilīm, citi no cietumiem, daži trimdā un citi savu misijas ceļojumu laikā. Šiem vīriem bija atšķirīga izglītība un nodarbošanās. Daži, piemēram, Mozus, bija lemti kļūt par ķēniņiem, vai, līdzīgi Daniēlam, ieņēma augstus amatus. Citi bija vienkārši gani. Daži bija ļoti jauni un citi diezgan veci. Neskatoties uz šīm atšķirībām, viņiem visiem bija kaut kas kopīgs: viņi bija Dieva aicināti un Svētā Gara iedvesmoti rakstīt vēstis Viņa ļaudīm, vienalga, kad vai kur viņi dzīvoja.

Daži rakstnieki bija aculiecinieki notikumiem, par kuriem viņi rakstīja. Citi bija veikuši rūpīgu notikumu izpēti vai rūpīgi izmantoja zināmos dokumentus (Joz 10:13, Lk 1:1–3). Bet visas Bībeles daļas ir inspirētas (2Tim 3:16). Šis ir iemesls, kāpēc Pāvils apgalvo, ka “viss, kas iepriekš rakstīts, rakstīts mūsu pamācībai, lai mēs, izturīgi būdami bēdās un iepriecus smeldami Rakstos, iegūtu cerību” (Rm 15:4). Dievs, kas radīja cilvēku valodu, dara izraudzītos cilvēkus spējīgus iedvesmoto domu nodot tālāk cilvēcīgos vārdos uzticamā un drošā veidā.

“Dievam ir patīcis nodot Savu patiesību pasaulei ar cilvēku starpniecību, un Viņš pats, Viņa Svētais Gars sagatavoja cilvēkus un darīja tos spējīgus darīt Viņa darbu. Viņš vadīja prātu izvēlēties, ko runāt un ko rakstīt. Dārgums tika uzticēts šīs zemes traukiem, tomēr tas vienalga ir no Debesīm.” (Elena Vaita “Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 26. lpp.)

Tik daudz dažādu rakstnieku, tik daudz dažādu kontekstu, un tomēr viņi visi atklāj vienu un to pašu Dievu. Kā šī brīnišķīgā patiesība palīdz mums apstiprināt Dieva Vārda ticamību? _____

Bībele kā pravietojums

Bībele ir unikāla starp citiem zināmajiem reliģiskajiem darbiem, jo līdz pat 30 procentiem tās satura ir pravietojumi un pravietiskā literatūra. Pravietojuma uzticamība un tā piepildījums laikā ir Bībeles pasaules uzskata centrā, jo Dievs, kas darbojas vēsturē, arī zina nākotni un ir atklājis to Saviem praviešiem (Am 3:7). Bībele nav tikai dzīvais Vārds vai vēsturiskais Vārds – tā ir pravietiskais Vārds.

Kā šie panti atklāj detaļas par gaidāmo Mesiju?

1Moz 49:8–12 _____

Ps 22:12–18 _____

Jes 53:3–7 _____

Dan 9:24 _____

Mih 5:2 _____

Mal 3:1 _____

Zah 9:9 _____

Vecajā Derībā ir vismaz 65 tieši pravietojumi par Mesiju, taču, ja pievienojam arī tipoloģiju (tipoloģija ir mācība par to, ka Vecās Derības rituāli, piemēram, upurēšana, bija arī mazi pravietojumi par Jēzu). Šie pravietojumi ir saistīti ar tādām specifiskām detaļām kā “Scepteris nezudīs no Jūdas, nedz valdības zizlis no viņa kājām” (1Moz 49:10); ka Viņš piedzims Betlēmē Jūdas zemē (Mih 5:2); ka Viņš būs “nicināts, labākie ļaudis no Viņa vairīsies”, viņu sitīs, nepatiesi apvainos, tomēr Viņš neatvērs muti, lai sevi aizstāvētu (Jes 53:3–7); ka Viņa rokas un kājas tiks caurdurtas un ka Viņa drēbes tie dalīs savā starpā (Ps 22:12–18).

Fakts, ka šie Vecās Derības pravietojumi tika piepildīti ar tādu precizitāti Jēzus dzīvē, nāvē un augšāmcelšanā, liecina par to dievišķo inspirāciju un atklāsmi. Tas arī norāda, ka Jēzus bija tas, par ko Viņš sevi uzskatīja un arī ko par Viņu domāja citi. Jēzus sekoja senatnes praviešiem, kas paredzēja Viņa nāvi un augšāmcelšanos (Lk 9:21, 22; Mt 17:22, 23), Jeruzālemes krišanu (Mt 24:1, 2) un Viņa otro nākšanu (Jņ 14:1–3). Tādējādi iemiesošanās, nāve un augšāmcelšana ir Bībelē paredzēta, un tā visa piepildīšanās parāda, ka Bībele ir uzticama.

Kādi ir visi iespējamie iemesli, ko tu vari iedomāties savai ticībai Jēzum un Viņa nāvei mūsu labā? Līdzdali tos Bībeles izpētes grupā sabatā, atbildot uz jautājumu: “Kāpēc pierādījumi ir tik neapšaubāmi?” _____

_____

Bībele kā vēsture

Bībele ir unikāla, ja to salīdzinām ar citām “svētajām” grāmatām, jo tā ir radusies vēsturē. Tas nozīmē, ka Bībele ir ne tikai filosofiskas domas par cilvēku (līdzīgi Konfūcijam vai Budam), bet tā ziņo par Dieva darbību vēsturē, virzoties uz specifisku mērķi. Bībeles gadījumā šie mērķi ir: 1) apsolījums par Mesiju un 2) Jēzus otro nākšanu. Šī virzība jūdu–kristiešu ticībā ir unikāla, salīdzinājumā ar daudzu citu pasaules reliģiju cikliskajiem uzskatiem, sākot no senās Ēģiptes līdz pat mūsdienu austrumu reliģijām.

Izlasi 1kor 15:3–5, 51–55; Rm 8:11 un 1Tes 4:14. Ko šie panti mums māca ne tikai par vēsturisko Kristus augšāmcēlšanos, bet arī par to, ko tā nozīmē mums personīgi? _____

Četru evaņģēliju un Pāvila liecība ir, ka Jēzus nomira, tika apglabāts, cēlās augšā miesā un parādījās dažādiem cilvēkiem. To apstiprina aculiecinieki, kas guldīja Viņu kalpā un vēlāk redzēja to tukšu. Liecinieki pieskārās Jēzum, un Viņš ēda kopā ar tiem. Marija Magdalēna, Marija (Jēzus māte) un citas sievietes redzēja Viņu kā augšāmcēlušos Kristu. Mācekļi runāja ar Viņu uz Emavas ceļa. Jēzus parādījās viņiem, lai dotu lielo uzdevumu. Pāvils raksta, ka, ja Rakstu liecinieki ir atmesti, tad mūsu sludināšana un ticība ir “veltīga” (1kor 15:14). Citi tulkojumi saka: “nulle un tukšums” (REB) vai “nederīga” (NIV). Mācekļi apliecina: “Tas Kungs patiesi ir augšāmcēlies!” (Lk 24:34). Grieķu vārds “ontos” attiecas uz kaut ko, kas patiešām ir noticis. Tas tiek tulkots kā “patiešām”, “noteikti” vai “droši”. Mācekļi apliecina, ka “Kungs patiesi ir augšāmcēlies”.

Kristus ir arī attēlots kā “pirmais no mirušajiem” (1kor 15:20). Vēsturiskais fakts, ka Kristus miesa ir augšāmcēlusies no mirušajiem un dzīvo šodien, ir garantija, ka viņi arī tiks augšāmcelti, kā Viņš ir augšāmcēlies. Visi taisnie “Kristū tiks dzīvi darīti” (1kor 15:22). Jēdziens ietver radīšanas aktu nākotnē, kad tie, kas “pieder Kristum” vai paliek uzticīgi Viņam, tiks uzcelti “Viņa atnākšanas dienā” (1kor 15:23), “pēdējai bazūnei atskanot” (1kor 15:52).

Kāpēc augšāmcēlšanās apsolījums ir tik centrāls mūsu ticībā, īpaši ja mēs saprotam, ka mirušie gul? Kāpēc mūsu ticība bez tā patiešām ir “veltīga”? _____

Vārda pārveidojošais spēks

Izlasi 2ķēn 22:3–20. Kāpēc ķēniņš Josija saplēš savas drēbes? Kā šis atklājums izmaina ne tikai viņu, bet visu Jūdu tautu? _____

621.g.p.Kr., kad Josijam bija 25 gadi, augstais priesteris Hilkija atrada “likumu grāmatu”, kas varētu būt pirmās piecas Mozus grāmatas vai īpaši Piektā Mozus grāmata. Viņa tēva Amona un viņa jaunākā vectēva Manases valdīšanas laikā šis rullis bija pazudis Baāla, Ašēras un “visu Debesu pulku” pielūgsmes vidū (2ķēn 21:3–9). Kad Josija dzird derības nosacījumus, viņš galējā izmisumā saplēš savas drēbes, jo viņš saprot, cik tālu viņš un viņa tauta ir novērsusies no patiesā Dieva pielūgsmes. Viņš nekavējoties sāk reformas visā zemē, nojaucot svētvietas un iznīcinot svešo dievu tēlus. Kad tas ir darīts, Jūdā ir palikusi tikai viena vieta, kur pielūgt: Dieva templis Jeruzālemē. Dieva Vārda atrašana vada pie pārliecības, nožēlas un pie spēka mainīties. Šī izmaiņa sākas ar Josiju un izplatās visā Jūdā.

Kā Bībele pārliecina mūs, ka tai ir spēks izmainīt mūsu dzīvi un parādīt glābšanas ceļu?
Izlasi Jņ 16:13, Jņ 17:17, Ebr 4:12 un Rm 12:2. _____

Viena no spēcīgākajām Bībeles spēka liecībām ir izmainīta dzīve. Vārds ir tas, kas pāršķel cilvēka grēku un izvirtību un atklāj mums cilvēka patieso dabu un mūsu vajadzību pēc Glābēja.

Tāda unikāla grāmata kā Bībele, kas radusies garā laika posmā un kas ir pilna ar pravietojumiem un ar spēku pārveidot dzīvi, ir arī jāizskaidro unikālā veidā. To nevar skaidrot kā jebkuru citu grāmatu, jo dzīvais Dieva Vārds ir jāsaprot dzīvā Kristus gaismā, kas ir apsolījis sūtīt Savu Garu, lai vadītu mūs “visā patiesībā” (Jņ 16:13). Tāpēc Bībelei kā Dieva patiesības atklāsmei ir jāsaturs savi iekšējie skaidrošanas principi. Šie principi ir atrodami, iedziļinoties, kā Bībeles rakstnieki izmantoja Rakstus un kā tika tās vadīti, ļaujot Rakstiem sevi izskaidrot.

TĀLĀKĪEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Lielā cīņa” nodaļu “Svētie Raksti – drošs vadonis” (593.–602. lpp.) un grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļu “Jūsu sirdis lai neizbīstas” (662.–680. lpp.)

Daudzi ir zaudējuši dzīvību, paaugstinot Dieva Vārdu un paliekot uzticīgi tam. Viens no šādiem cilvēkiem bija Roulends Teilors (Dr. Rowland Taylor), kāda angļu apgabala mācītājs, kas nostājās pret katoļu mises uzspiešanu Asiņainās Mērijas valdīšanas laikā Hedlijā, Anglijas apgabalā. Pēc izslēgšanas no draudzes un izsmiešanas par to, ka viņš turas pie Rakstiem, viņš personīgi uzrunāja Vinčesteras bīskapu, bet viņš to iemeta cietumā un beigās sadedzināja uz sārta. Tieši pirms savas nāves 1555. gadā viņš teica: “Labie ļaudis! Es jums nemācīju neko citu kā vien Dieva svēto Vārdu un šīs mācības, ko es esmu ņēmis no Dieva svētās grāmatas, svētās Bībeles. Šeit es esmu ieradies, lai apzīmogotu to ar savām asinīm.” (John Foxe “The New Foxe’s Book of Martyrs”, (North Brunswick, NJ: Bridge–Logos Publishers, 1997), 193. lpp.) Varēja dzirdēt, ka Teilors pirms uguns iedegšanas un dzīvības atdošanas skaitīja 51. psalmu.

Jautājums, kas mums sev tagad ir jāuzdod, ir: Vai mēs paliktu tik uzticīgi Dieva Vārda patiesībai? Agri vai vēlū šāds pārbaudījums pēdējā konfliktā būs. Laiks tam sagatavoties, protams, ir tagad.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā pravietojumi apstiprina Bībeles dievišķo izcelsmi? Kā šie papildītie pravietojumi apstiprina mūsu ticību?

---

2. Atsaucoties uz jautājumu otrdienas pētījuma beigās, kāpēc pierādījumi par Jēzu kā Mesiju ir tik spēcīgi?

---

3. Jēzus un apustuļi parādīja nešaubīgu ticību Svēto Rakstu uzticamībai un dievišķajai autoritātei. Piemēram, cik daudz reižu Jēzus pats atsaucas uz Rakstiem un to, ka Rakstiem ir jātiek papildītiem (bieži runājot par Sevi)? (Sk., piemēram, Mt 26:54, 56; Mk 14:49; Lk 4:21; Jņ 13:18; Jņ 17:12.) Tā kā Jēzus pats ņēma Rakstus nopietni (Viņa gadījumā tā bija Vecā Derība), īpaši attiecībā uz to, ka jāpiepildās pravietojumiem, kādai tad vajadzētu būt arī mūsu attieksmei pret Bībeli?

BĪBELES IZCELSME UN BŪTĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

2Pēt 1:19–21; 2Tīm 3:16, 17, 5Moz 18:18, 2Moz 17:14; Jņ 1:14, Ebr 11:3, 6.

ATMIŅAS PANTS:

“Tāpēc mēs arī pastāvīgi pateicamies Dievam, ka jūs, uzklausiņģuši mūsu sludinātos Dieva vārdus, tos esat uzņēmuši nevis kā cilvēku, bet kā Dieva vārdus, kas tie patiesībā ir; jo pats Dievs darbojas ar Savu spēku jūsos, kas ticat” (1Tes 2:13).

Tas, kā mēs redzam un saprotam Rakstu izcelsmi un būtību, liela mērā ietekmē to, kāda ir Bībeles loma mūsu dzīvē un draudzē kopumā. To, kā mēs skaidrojam Bībeli, lielā mērā veido un ietekmē mūsu izpratne par atklāsmes procesu un inspirāciju. Ja mēs gribam saprast Rakstus pareizi, mums vispirms ir jāļauj Bībelei noteikt galvenos parametrus, kā pret to izturēties. Mēs nevaram pētīt matemātiku ar empīriskām metodēm, kas tiek izmantotas bioloģijā vai socioloģijā. Mēs nevaram pētīt fiziku ar tādiem pašiem instrumentiem, kā mēs pētām vēsturi. Līdzīgi Bībeles garīgās patiesības nevar pareizi izziņāt un saprast ar ateistiskām metodēm, kas pēta Bībeli, uzskatot, ka Dieva nav. Rakstu skaidrošanā ir nopietni jāņem vērā Dieva Vārda dievišķi cilvēcīgā dimensija. Tāpēc pareizai Rakstu skaidrošanai ir nepieciešams tas, ka mēs nākam pie Bībeles ticībā, nevis ar metodoloģisku skepticismu vai šaubām.

Šajā nedēļā mēs aplūkosim dažus fundamentālus Bībeles izcelsmes un būtības aspektus, kam vajadzētu ietekmēt mūsu Bībeles interpretāciju un izpratni.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 11. aprīlī.

Bībeles dievišķā atklāsme

Izlasi 2Pēt 1:19–21. Kā Pēteris pauž savu pārlicību par Bībeles pravietiskās vēsts izcelsmi?

Bībele nav tāda kā citas grāmatas. Saskaņā ar apustuli Pēteri praviešus vadīja Svētais Gars tādā veidā, ka viņu vēsts saturs nāca no Dieva. Viņi to paši neizgudroja. Tā vietā, lai būtu “izgudrotas pasakas” (2Pēt 1:16), Bībeles pravietiskajai vēstij ir dievišķa izcelsme, un tāpēc tā ir uzticama un droša. “Dieva cilvēki ir runājuši Svētā Gara spēkā” (2Pēt 1:21). Dievs darbojās atklāsmes procesā, kurā Viņš darīja zināmu Savu gribu izraudzītiem cilvēkiem.

Tieša verbāla komunikācija starp Dievu un noteiktiem cilvēkiem ir Rakstos bieži sastopams fakts. Tieši tāpēc Bībelei ir īpaša, dievišķa autoritāte, un mums ir jāpārdomā dievišķais elements savā Rakstu skaidrojumā. Tā kā svētais Dievs ir galvenais autors, Bībeles grāmatas atbilstoši varam saukt par “svētajiem Rakstiem” (Rm 1:2, 2Tīm 3:15).

Tie tika doti arī ar praktisku nolūku. Tie ir “noderīgi mācībai, vainas pierādīšanai, labošanai, audzināšanai taisnībā, lai Dieva cilvēks būtu pilnīgs, sagatavots katram labam darbam” (2Tīm 3:16, 17).

Mums ir arī vajadzīga palīdzība no Svētā Gara, lai īstenotu savā dzīvē to, ko Dievs ir atklājis Savā Vārdā. Saskaņā ar apustuli Pēteri dievišķi atklātā Dieva Vārda skaidrošana nav mūsu pašu uzskatu jautājums. Mums ir vajadzīgs Dieva Vārds un Svētais Gars, lai pareizi saprastu tā nozīmi.

Raksti arī saka: “Jo Dievs Tas Kungs neko nedara, neatklājis Savu noslēpumu praviešiem, Saviem kalpiem” (Am 3:7). Bībeles vārds “atklāsme” (tā dažādās formās) izsaka domu, ka kaut kas iepriekš apslēpts tagad ir atklāts vai atvērts un tādējādi kļūst zināms un padarīts pilnīgi skaidrs. Kā cilvēkiem mums ir nepieciešama šāda atvēršana vai atklāsme, jo mēs esam grēcīgi cilvēki, grēka dēļ nošķirti no Dieva, un tāpēc atkarīgi no Viņa, lai uzzinātu Viņa gribu.

Ir pietiekami grūti paklausīt Bībelei, pat ja mēs ticam, ka tai ir dievišķa izcelsme.

Kas notiktu, ja mēs sāktu neuzticēties vai pat apšaubītu šo dievišķo izcelsmi? _____

Inspirācijas process

Tā kā Dievs izmanto valodu, lai atklātu cilvēkiem Savu gribu, dievišķo atklāsmi ir bijis iespējams pierakstīt. Tomēr, kā mēs jau redzējām, Bībele ir rezultāts tam, ka Dievs ir atklājis mums patiesību ar Svētā Gara darba palīdzību, kas nodod un sargā Savu vēsti ar cilvēcīgu instrumentu palīdzību. Šis ir iemesls, kāpēc viscaur Rakstiem, sākot no 1Mozus grāmatas līdz pat Atklāsmes grāmatai, ir redzama fundamentāla vienotība (piemēram, salīdziniet 1Moz 3:14, 15 ar Atkl 12:17).

Izlasi 2Pēt 1:21; 2Tim 3:16 un 5Moz 18. Ko šie panti stāsta par Rakstu inspirāciju? _____

Visi Raksti ir dievišķi inspirēti, pat ja ne visas daļas ir vienādi aizraujoši lasāmas vai pat attiecināmas uz mums (piemēram, ebreju svētku apraksti ir inspirēti, kaut arī mums nav prasīts tos svinēt). Tomēr mums vajadzētu mācīties no visiem Rakstiem, pat no tām daļām, kas nav tik viegli lasāmas un saprotamas vai arī nav īpaši attiecināmas uz mūsdienām.

Ne viss Bībelē bija tieši vai pārdabiski atklāts. Dažreiz Dievs izmantoja Bībeles rakstniekus, kas rūpīgi izpētīja kādu jautājumu vai izmantoja citus esošos dokumentus (sk. Joz 10:13, Lk 1:1–3), lai nodotu Savu vēsti.

Tomēr arī tad visi Raksti ir inspirēti (2Tim 3:16). Tas ir iemesls, kāpēc Pāvils apliecina, ka “viss”, kas ir rakstīts, ir rakstīts mūsu pamācīšanai, lai mēs, “iepriecu smeldami Rakstos, iegūtu cerību” (Rm 15:4).

“Bībele par savu Autoru nosauc Dievu, tomēr to uzrakstījušas cilvēku rokas, un dažādo grāmatu atšķirīgajā stilā parādās rakstītājiem piemītošās iezīmes. Visas atklātās patiesības ir devusi dievišķā inspirācija (2.Tim. 3:16), tomēr tās ir izteiktas cilvēku vārdos.” (Elena Vaita “Lielā cīņa”, 7. lpp.)

Mūsdienās ir pat tādi Bībeles pētnieki, kas noliedz daudzu Bībeles daļu dievišķo izcelsmi – tiek noliegtas pat tādas svarīgas mācības kā radīšana, izešana no Ēģiptes, augšāmcelšanās. Kāpēc ir tik svarīgi, ka mēs neatveram šīs durvis, pat ne mazliet? Galu galā vai mēs esam tie, kas varam izteikt spriedumu par Dieva Vārdu? _____

Rakstītais Dieva Vārds

“Un Tas Kungs sacīja uz Mozu: ‘Uzraksti šos vārdus, jo pēc šiem vārdiem Es esmu slēdzis derību ar tevi un ar Israēlu.’” (2Moz 34:27). Kāpēc Kungs gribēja, lai Mozus uzraksta šos vārdus, nevis vienkārši noskaita tos tautai? Kādas ir acīmredzamās rakstītā Vārda priekšrocības? _____

Dievs, kas runā un kas radīja cilvēku valodu, dara izredzētos ļaudis spējīgus nodot dievišķi atklātas patiesības un dievišķi iedvestas domas uzticamā un drošā veidā. Tādēļ nav pārsteigums, ja atrodam, ka Dievs pavēlēja Bībeles rakstniekiem jau agri nodot Savas pamācības un atklāsmes rakstiskā veidā.

Ko šie panti atklāj par rakstisko atklāsmi?

2Moz 17:14; 24:4 _____

Joz 24:26 _____

Jer 30:2 _____

Atkl 1:11, 19; 21:5; 22:18, 19 _____

Kāpēc Dievs pavēlēja, lai Viņa atklāsmes un inspirētās vēstis tiktu pierakstītas? Acīmredzamā atbilde ir, lai mēs tās tik ātri neaizmirstu. Bībeles rakstītie vārdi ir nemainīgs atskaites punkts, kas norāda mums uz Dievu un uz Viņa gribu. Rakstisks dokuments parasti var tikt labāk saglabāts un būt daudz uzticamāks nekā mutiskās vēstis, kas ir jāatstāsta atkal un atkal. Rakstītais Vārds, ko var pārskatīt vairākas reizes, var arī būt pieejams daudz vairāk cilvēkiem nekā tad, ja tas būtu tikai izteikts. Visbeidzot, viens cilvēks var uzrunāt ierobežotu cilvēku skaitu, bet to, kas ir uzrakstīts, var lasīt neskaitāmi lasītāji daudzās un dažādās vietās un kontinentos un pat nest svētību neskaitāmām nākamajām paaudzēm. Ja kāds pats neprot lasīt, rakstīto dokumentu citi var skaļi nolasīt tam priekšā.

Paralēle starp Kristu un Rakstiem

Izlasi Jņ 1:4; Jņ 2:22; Jņ 8:31, 32 un Jņ 17:17. Kādas paralēles tu redzi starp Jēzu, Dieva Vārdu miesā un Bībeli, rakstīto Dieva Vārdu? _____

_____

_____

Pastāv paralēle starp Dieva Vārdu, kas tapa miesa (t.i., Jēzu Kristu), un rakstīto Dieva Vārdu (t.i., Bībeli). Tieši tāpat, kā Jēzus tika pārdabiski ieņemts ar Svētā Gara starpniecību, tomēr piedzima sievietei, Svētajiem Rakstiem arī ir pārdabiska izcelsme, tomēr tie tika nodoti ar cilvēku starpniecību.

Jēzus Kristus kļuva par cilvēku laikā un vietā. Viņš dzīvoja noteiktā laikā un noteiktā vietā. Tomēr šis fakts nepadara nenozīmīgu Viņa dievišķumu un arī nepadara Jēzu vēsturiski relatīvu. Viņš ir vienīgais visu cilvēku Glābējs – visā pasaulē un visos laikos (sk. Apd 4:12). Līdzīgi Bībele, rakstītais Dieva Vārds, arī tika dots īpašā laikā un noteiktā kultūrā. Tieši tāpat kā Jēzum Kristum, Bībelei nav laika nosacījuma, tas ir, tā nav ierobežota noteiktā laikā un vietā. Tā paliek saistoša visiem cilvēkiem visā pasaulē.

Kad Dievs atklāja Sevi, Viņš nolaidās līdz cilvēka līmenim. Jēzus cilvēka daba atklāja visas cilvēka vājības un aptuveni 4000 gadu deģenerācijas sekas. Tomēr Viņš bija bez grēka. Tāpat arī Rakstu valoda ir cilvēku valoda, nevis kāda "perfekta pārcilvēciska" valoda, kurā neviens nerunā un ko nav iespējams saprast. Lai gan katrai valodai ir savi ierobežojumi, cilvēka Radītājs, kas ir arī cilvēka valodas Radītājs, ir absolūti spējīgs nodot Savu gribu cilvēkiem uzticamā veidā, neaizvedot mūs nepareizā virzienā.

Protams, katram salīdzinājumam ir savas robežas. Jēzus Kristus un Svētie Raksti nav identiski. Bībele nav Dieva iemiesojums. Dievs nav grāmata. Dievs Jēzū Kristū kļuva par cilvēku. Mēs mīlam Bībeli, jo mēs pielūdzam Glābēju, kas ir atklāts tās lappusēs.

Bībele ir unikāla un nedalāma dievišķā un cilvēciskā savienība. Elena Vaita to skaidri redzēja, kad viņa rakstīja: "Bībele ar tās Dieva doto patiesību, kas izteikta cilvēku valodā, atklāj dievišķā un cilvēciskā vienotību. Šāda vienotība pastāvēja Kristus raksturā, kas bija Dieva Dēls un Cilvēka Dēls. Tāpēc tā ir patiesība par Bībeli, kā tas bija arī ar Kristu, ka 'Vārds tapa miesa un mājāja mūsu vidū' (Jņ 1:14)." (Elena Vaita "Lielā cīņā", 8. lpp.)

Kāpēc Rakstiem ir jābūt pamatā mūsu ticībai? Kur mēs atrastos, ja to nebūtu? _____

_____

_____

Saprast Bībeli ticībā

Izlasi Ebr 11:3, 6. Kāpēc ticība ir tik būtiska, lai saprastu Dievu un Viņa Vārdu? Kāpēc ir neiespējami patikt Dievam bez ticības? _____

Iebkura patiesa mācīšanās notiek ticības kontekstā. Tas ir ietverts arī bērna ticībā pret saviem vecākiem, kas padara viņu spējīgu mācīties ko jaunu. Tās ir uzticības pilnas attiecības, kas vada bērnu mācīties dzīves un mīlestības galvenos un fundamentālos aspektus. Tādējādi zināšanas un izpratne izaug no mīlošām un uzticības pilnām attiecībām.

Tieši tāpat mūziķis ir izcils, ja viņš ne tikai izkopj tehniskās prasmes, kas jāmāk, spēlējot instrumentu, bet arī ja parāda mīlestību uz mūziku, komponistu un instrumentu. Līdzīgi arī mēs nevaram pareizi saprast Bībeli, ja netuvojamies tai ticības un mīlestības garā, bet gan ar skeptisku attieksmi un metodoloģiskām šaubām. Apustulis Pāvils rakstīja: “Bez ticības nevar patikt” (Ebr 11:6). Tāpēc ir nepieciešams tuvoties Bībelei ticībā, atzīstot tās pārdabisko izcelsmi, nevis raugoties uz Bībeli tikai kā uz cilvēku grāmatu.

Septītās dienas adventisti ir skaidri izteikuši šo uzskatu par Bībeles pārdabisko izcelsmi pirmajā Septītās dienas adventistu ticības pamatpunktā: “Svētie Raksti, Vecā un Jaunā Derība, ir rakstītais Dieva Vārds, ko devusi dievišķa inspirācija. Inspirētie autori runāja un rakstīja tā, kā viņus vadīja Svētais Gars. Šajā Vārdā Dievs ir nodevis cilvēcei glābšanai nepieciešamās zināšanas. Svētie Raksti ir augstākā, autoritatīvā un nekļūdīgā Viņa gribas atklāsmē. Tie ir rakstura standarts, pieredzes pārbaudes instruments, skaidrs doktrīnu atklājējs un uzticams ziņojums par Dieva darbiem vēsturē. (Ps 119:105; Sak 30:5, 6; Jes 8:20; Jņ 17:17; 1tes 2:13; 2Tim 3:16, 17; Ebr 4:12; 2Pēt 1:20, 21).”

Kas cilvēkiem pietrūkst Bībeles izpratnē, ja viņi netuvojas tai ar ticības attieksmi? Kāpēc šī ticība nav akla? Tas ir, kādi ir labie iemesli, kādi mums ir šai ticībai, un kāpēc ticība tik un tā ir nepieciešama, mēģinot saprast Bībeles patiesības? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi šīs lappuses no dokumenta “Methods of Bible Study”: “2. Presuppositions Arising From Claims of Scripture” daļas a) Origin, b) Authority (dokuments atrodams www.adventistbiblicalresearch.org/materials/bible-interpretation-hermeneutics/methods-bible-study).

Lai arī cik būtiska Bībele ir mūsu ticībai, tai vienai pašai nebūtu nekādas garīgas vērtības, ja nebūtu Svētā Gara ietekmes uz mūsu sirdīm un prātiem, to lasot un pētot.

„Dievs savā Vārdā cilvēkiem ir sniedzis zināšanas, kas nepieciešamas, lai tie varētu izglābties. Svētie Raksti jāpieņem kā autoritatīva, nekļūdīga Viņa gribas atklāsmē. Tie ir standarts raksturam, dažādu mācību avots un piedzīvojumu mēraukla. [...] Tomēr tas, ka Dievs savu gribu cilvēkiem atklājis ar Vārda starpniecību, nenoliedz vajadzību pēc Svētā Gara nepārtrauktas klātbūtnes un vadības. Tieši otrādi, mūsu Pestītājs apsoliya Garu, kas Viņa kalpiem ļaus izprast šo Vārdu, apgaismos to un rādīs, kā Vārdā uzrakstītās mācības īstenot dzīvē. Un, tā kā Bībeli iedvesmojis Dieva Gars, tad nevar būt, ka Gara sniegtās pamācības jebkad runātu pretī šim Vārdam.” (Elena Vaita “Lielā cīņa”, 9. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāpēc Dievs atklāj mums Sevi un Savu gribu? Kāpēc mums ir vajadzīga atklāsmē?

---

2. Kā Dievs atklāj Sevi? Dievs izmanto dažādus līdzekļus, lai atklātu kaut ko par Sevi. Vispārīgā veidā Viņš to dara ar dabas palīdzību, bet specifiskāk – caur sapņiem (Dan 7:1), atklāsmēm (1Moz 15:1), zīmēm (1ķēn 18:24, 38) un caur Viņa dēlu Jēzu Kristu (Ebr 1:1, 2). Vai Dievs ir atklājis tev personīgi? Līdzdali savu pieredzi!

---

3. Ir Bībeles zinātnieki, kas atmet daudzas Bībeles mācības, uzskatot tās tikai par mītiem. Tādas mācības kā radīšanas stāsts, burtiskais Ādams un Ieva, iziešana no Ēģiptes un Daniēla piedzīvojumi ir tikai dažas no tām (no Vecās Derības) mācībām, kas tiek uzskatītas par neko citu kā izgudrotiem stāstiem, kas domāti garīgu patiesību mācīšanai. Tas ir tas, kas notiek, kad cilvēki izsaka spriedumus par Dieva Vārdu. Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, cik bīstama ir šāda attieksme?

---

4. Dievs savu gribu Bībelē ir atklājis spēcīgos veidos. Tomēr Viņš ilgojas pēc tavas palīdzības izplatīt Viņa gribu un labo vēsti par Viņa glābšanu tikai Jēzū Kristū. Kādu Dievu cilvēki redz tevī un tavā uzvedībā, tevi novērojot?

JĒZUS UN APUSTUĻU SKATĪJUMS UZ BĪBELI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mt 4:1–11, Mt 22:37–40, Lk 24:13–35, 44, 45, Lk 4:25–27, Apd 4:24–26.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet Viņš atbildēja un sacīja: ‘Stāv rakstīts: cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no ikkatra vārda, kas iziet no Dieva mutes’” (Mt 4:4).

Diemžēl šajā postmodernajā laikmetā Bībele lielā mērā tiek skaidrota caur filosofijas prizmu, kas apšaubā gan tās inspirāciju, gan autoritāti. Bībele tiek uzskatīta tikai kā samērā primitīvā kultūrā dzīvojošu cilvēku idejas, kuri nesaprata pasauli tā, kā to saprotam mēs. Vienlaikus pārdabiskais elements nav ne noniecināts, ne arī izņemts no ainas, pārvēršot Bībeli par dokumentu, kas tā vietā, lai būtu Dieva skatījums un cilvēku, ir kļuvis par cilvēka skatījumu uz Dievu. Sekas tam ir tādas, ka Bībele daudziem darvinisma domāšanas un modernās filosofijas laikmetā ir kļuvusi lielā mērā neaktuāla.

Tomēr mēs pilnībā atmetam šādu nostāju. Jaunajā Derībā mēs varam redzēt inspirētu veidu, kā skatīties uz visiem Rakstiem, pētīt, kā Jēzus un apustuļi saprata Veco Derību, vienīgo Bībeli, kas viņiem tajā laikā bija. Kā viņi attiecās pret aprakstītajiem cilvēkiem, vietām un notikumiem? Kādi bija viņu pieņēmumi un no tiem izrietošās interpretēšanas metodes? Pavērosim viņus un viņu izpratni salīdzinājumā ar neinspirētu cilvēku nepareizo izpratni, kuru pieņēmumi ievada skepticismā un šaubās par Dieva Vārdu.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 18. aprīlī.

Stāv rakstīts

Jāņa Kristītāja veiktās Jēzus kristības iezīmēja Glābēja kalpošanas sākumu, kam sekoja tas, ka Gars vadīja Jēzu uz Jūdejas tuksnesi, kur Viņu vājākajā cilvēka stāvoklī kārdināja sātans.

Izlasi Mt 4:1–11. Kā Jēzus aizstāvēja Sevi pret sātana kārdināšanām tuksnesī? Ko mums vajadzētu mācīties par Biblii no šī ziņojuma? _____

Kad Jēzu kārdināja ēstgribas jautājumā, “Viņš atbildēja un sacīja: ‘Stāv rakstīts: cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no ikkatra vārda, kas iziet no Dieva mutes’” (Mt 4:4). Jēzus norāda uz dzīvo Vārdu un tā dievišķo pirmavotu. Tā Viņš apstiprina Rakstu autoritāti. Kad Viņu kārdināja pasaules valstu un goda jautājumā, “Jēzus viņam saka: ‘Atkāpies, sātān! Jo stāv rakstīts: tev būs Dievu, savu Kungu, pielūgt un Viņam vien kalpot’” (Mt 4:10, Lk 4:8). Kristus mums atgādina, ka patiesa pielūgsmē ir vērsta uz Dievu un nevienu citu un ka patiesa pielūgsmē ir pakļaušanās Viņa Vārdam. Visbeidzot, izrādīšanās un pašpaļāvības kārdināšanā Jēzus atbild: “Atkal stāv rakstīts: Dievu, savu Kungu, tev nebūs kārdināt.” (Mt 4:7, arī Lk 4:12)

Visās trīs kārdināšanās Viņš atbild ar vārdiem: “Stāv rakstīts.” Tas ir, Jēzus tveras tikai un vienīgi pie Dieva Vārda, lai tiktu galā ar sātana uzbrukumiem un krāpšanām. Tai vajadzētu būt spēcīgai mācībai mums visiem: Bībele un tikai Bībele ir vienīgais augstākais standarts un mūsu ticības pamats.

Jā, Bībele un tikai Bībele bija Jēzus aizsardzības metode pret ienaidnieka uzbrukumiem. Jēzus ir Dievs, bet, aizstāvoties pret sātanu, Viņš pakļaujas tikai Dieva Vārdam.

Tas nav viedoklis; tas nav smalki pārdomāts, sarežģīts arguments; tie nav personīga naida vārdi; tie ir vienkārši, bet dziļi vārdi no Svētajiem Rakstiem. Kristum Raksti bija vislielākā autoritāte un spēks. Līdz ar to Viņa kalpošana sākās ar noteiktu pamatu un turpina attīstīties uz Bībeles uzticamības pamata.

Kā mēs varam mācīties tieši tāpat paļauties uz Dieva Vārdu un tam pakļauties? _____

Jēzus un likums

Izlasi Mt 5:17–20, Mt 22:29 un Mt 23:2, 3. Ko Jēzus pasaka šajos pantos? _____

Jēzus mācīja Saviem mācekļiem paklausīt Dieva Vārdam un likumam. Viņš nedod nekādus mājienus, kas varētu apšaubīt Rakstu autoritāti vai aktualitāti. Tieši pretēji, Viņš pastāvīgi atsauca uz tiem kā uz dievišķās autoritātes avotu. Saduķejiem Viņš teica: “Jūs alojaties, nesaprazdami nedz rakstus, nedz Dieva spēku” (Mt 22:29). Jēzus mācīja, ka tikai ar intelektuālām Bībeles un tās mācību zināšanām nepietiek, lai zinātu patiesību un, vēl svarīgāk, lai pazītu Kungu, kas ir šī Patiesība.

Ko Mt 22:37–40 mums atklāj par to, kā Jēzus skatījās uz Mozus likumu? _____

Šos likuma zinātājam teiktajos vārdos Jēzus apkopo desmit baušļus, kas Mozum tika doti gandrīz pirms 1500 gadiem. Mums vajadzētu ievērot, kā Jēzus pievērsas Vecās Derības likumam un paceļ to visaugstākajā līmenī. Daudzi kristieši ir nepareizi secinājuši, ka šeit ir dots jauns bauslis, tādējādi Vecās Derības likumu aizstājot ar Jaunās Derības evaņģēliju. Fakts ir tāds, ka tas, ko Jēzus mācīja, ir balstīts uz Vecās Derības likumu. Kristus atklāja un parādīja likumu daudz pilnīgāk, tā ka “šīnīs abos baušļos [apkopojot desmit baušļus, no kuriem pirmie četri pievērsas cilvēka un Dieva attiecībām, bet pārējie seši cilvēku savstarpējām attiecībām] ir saņemta kopā visa bausliba un pravieši” (Mt 22:40). Šādā veidā ar frāzi “likumi un pravieši” Jēzus arī paaugstina visu Veco Derību, jo šis ir saīsināts veids, kā atsaukties uz likumu, praviešiem un Rakstiem, jeb uz visām trim daļām Vecajā Derībā.

“Viņš [Kristus] norādīja uz Rakstiem kā uz neapšaubāmu autoritāti, un mums ir jādara tāpat. Bībele ir jāatklāj kā bezgalīgā Dieva Vārds, kā visu cīņu gals un pamats jebkurai ticībai.” (Elena Vaita “Kristus līdzības”, 39. lpp.)

Kādi konkurējoši autoritātes avoti (ģimene, filosofija, kultūra) var stāties ceļā tam, lai tu pakļautos Dieva Vārdam? _____

Jēzus un visi Raksti

Izlasi Lk 24:13–35, 44, 45. Kā Jēzus izmanto Rakstus, lai skaidrotu mācekļiem evaņģēlija vēsti? _____

Pēc Kristus nāves Viņa sekotāji bija samulsuši un šaubu pārņemti. Kā tas varēja notikt? Ko tas nozīmē? Šajā Lūkas evaņģēlija nodaļā mēs redzam, ka Jēzus viņiem parādās divas reizes, vispirms diviem cilvēkiem, kas atradās uz Emavas ceļa un tad vēlāk citiem. Divos atsevišķos gadījumos Jēzus paskaidro, kā viss no Vecās Derības pravietojumiem ir piepildījies: “Un, iesākdams no Mozus un visiem praviešiem, Viņš tiem izskaidroja visus rakstus, kas par Viņu rakstīti” (Lk 24:27).

Atkal Lk 24:44, 45 Viņš saka: “Šie ir tie vārdi, .. ka visam bija notikt, kas par Mani rakstīts Mozus bauslībā, praviešos un dziesmās.” Tad Jēzus “tiem saprašānu atdarīja, ka tie rakstus saprata”.

Ievēro īpašo norādi uz “visiem rakstiem” (Lk 24:27). Tas ir uzsvērts vēlreiz otrajā rakstvietā kā “Mozus bauslība, pravieši un dziesmas” (Lk 24:44). Tas skaidri pamato, ka Jēzus, Vārds, kas tapa miesa (Jņ 1:1–3, 14), balstās uz Rakstu autoritāti izskaidrot, kā šie notikumi tika iepriekš paredzēti vairākus gadsimtus iepriekš. Atsaucoties uz Rakstu absolūtumu, Jēzus ar savu piemēru māca mācekļus. Kad viņi devās izplatīt evaņģēlija vēsti, viņiem bija jāstāsta visi raksti, lai nestu izpratni un spēku jaunatgrieztajiem visā pasaulē.

Ievēro arī, kā Mt 28:18–20 Jēzus pasaka Saviem mācekļiem toreiz (un mums tagad), ka “Man ir dota visa vara debesīs un virs zemes”. Bet šī autoritāte paliek iesakņota Viņa Tēvā un visā Dievībā, jo Viņš tiem saka: “Tāpēc eita un darait par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara Vārdā.” Tam seko galvenais pants: “..mācīdami turēt visu, ko Es jums esmu pavēlējis.” Ko māca un pavēl Jēzus? Viņa mācības ir balstītas uz visiem Rakstiem. Viņš nāca, balstoties uz Vārda pravietisko autoritāti, un Viņš pakļāvās Savam Tēvam, piepildot Rakstu pravietojumus.

Ja Jēzus pieņem visus Rakstus, kāpēc mums ir jādara tāpat? Kā mēs varam mācīties pieņemt visu Rakstu autoritāti, pat ja mēs saprotam, ka ne visam ir jābūt obligāti attiecināmam uz mūsu dienām? Līdzdaliet savas atbildes Bībeles izpētes grupā. _____

Jēzus un Bībeles izcelsme un vēsture

Jēzus mācīja, ka Bībele ir Dieva Vārds tādā ziņā, ka tas, ko tā saka, ir sinonīms tam, ko saka Dievs. Tās izcelsme ir atrodama Dievā, un tādēļ tā satur augstāko autoritāti katram dzīves aspektam. Dievs darbojās visā vēsturē, lai ar Bībeles starpniecību atklātu Viņa gribu cilvēcei.

Piemēram, Mt 19:4, 5 (NKJV) atsaucas uz Mozus rakstītu citātu. Bet Jēzus paņēma šo pantu un saka: “Tas, kurš tos ir veidojis no sākuma, .. saka: ‘Tāpēc cilvēks atstās tēvu un māti.’” Tā vietā, lai teiktu “Rakstos sacīts”, Jēzus saka: “Tas, kurš tos veidojis no iesākuma .., saka”, piedēvējot Radītāja teiktajam to, ko rakstījis Mozus grāmatas autors. Faktiski Dievs šeit ir atklāts kā šī apgalvojuma autors, lai gan to rakstīja Mozus.

Izlasī šos pantus. Kā Jēzus saprata Bībeles vēsturiskās personas un notikumus?

Mt 12:3, 4 _____

Mk 10:6–8 _____

Lk 4:25–27 _____

Lk 11:51 _____

Mt 24:38 _____

Pret Vecās Derības cilvēkiem, vietām un notikumiem Jēzus konsekventi izturas kā pret vēsturisku patiesību. Viņš atsaucas uz 1Mozus grāmatas 1. un 2. nodaļu, uz Ābelu (1Moz 4), Dāvidu, kas ēd skatāmās maizes, un Elīsu, kā arī citām vēsturiskām personām. Viņš atkārtoti runā par senatnes praviešu ciešanām (Mt 5:12, Mt 13:57, Mt 23:34–36, Mk 6:4). Brīdinājuma vēstī Jēzus arī apraksta Noas dienas: “Jo, tā kā tanīs dienās priekš ūdens plūdiem tie rija un plītēja, precējās un devās laulībā līdz tai dienai, kad Noa iegāja šķirstā, un tie nenāca pie saprašanas, tiekāms plūdi nāca un aizrāva visus, tāpat būs arī Cilvēka Dēla atnākšana” (Mt 24:38, 39). Šeit ir norādīts, ka Jēzus atsaucās uz šo vareno Dieva tiesas notikumu kā uz vēsturisku notikumu.

Tā kā Jēzus pats atsaucas uz šiem vēsturiskajiem cilvēkiem kā uz reāliem, ko tie mums stāsta par sātana krāpšanas spēku tik lielā mērā, ka daudzi cilvēki mūsdienās, pat tie, kas sevi sauc par kristiešiem, bieži noliedz to eksistenci? Kāpēc mums nekad nevajadzētu iekrist šajā slazdā? _____

_____

Apustuļi un Bībele

Jaunās Derības autori raugās uz Bībeli tādā pašā veidā, kā to dara Jēzus. Doktrīnu, ētikas un pravietojumu piepildīšanās jautājumos Vecā Derība viņiem bija autoritatīvs Dieva Vārds. Mēs nevienā vietā neatrodam, ko šie cilvēki saka vai dara, kas izaicina vai nu kādas Bībeles daļas autoritāti vai autentiskumu.

Ko šie zemāk minētie panti māca mums par to, kā apustuļi izprata Dieva Vārda autoritāti?

Apd 4:24–26 _____
 _____

Apd 13:32–36 _____
 _____

Rm 9:17 _____

Gal 3:8 _____

Ievērojiet šajos pantos, cik cieši Raksti ir saistīti ar paša Dieva balsi. Apd 4. nodaļā tieši pirms piepildīšanas ar Svēto Garu mācekļi slavē Dievu par Pētera un Jāņa atbrīvošanu. Slavējot viņi paceļ savas balsis, atzīstot Dievu kā Radītāju un kā To, kas ir runājis ar Sava kalpa Dāvida starpniecību. Tas ir, Dāvida vārdi ir Dieva vārdi. Apd 13:32–36 Dāvidu citē Pāvils, bet viņa vārdi ir piedēvēti Dievam, jo 32. pantā teikts: “..solījumu, ko Viņš tēviem devis”.

Rm 9:17, kur varētu gaidīt, ka Dievs ir darītājs, Pāvils izmanto jēdzienu “Raksti”, sakot: “Tā raksti saka uz faraonu”, kas tikpat labi varēja būt: “Tā Dievs saka uz faraonu.” Gal 3:8 teikuma priekšmets “raksti” ir lietots “Dieva” vietā, parādot, cik cieši Dieva Vārds ir saistīts ar pašu Dievu.

Jaunās Derības autori vienādi paļaujas uz Veco Derību kā uz Dieva Vārdu. Jaunajā Derībā ir simtiem citātu no Vecās Derības. Kāds zinātnieks ir sastādījis sarakstu ar 2688 īpašām atsauksmēm: 400 no Jesajas grāmatas, 370 no Psalmiem, 220 no 2Mozus grāmatas un tā tālāk. Ja šim sarakstam pievienotu arī netiešās norādes, tēmas un motīvus, tad skaits ievērojami palielinātos. Grāmatas ir pilnas ar atsauksmēm uz Vecās Derības pravietojumiem, ko bieži ievada frāze: “Stāv rakstīts” (Mt 2:5, Mk 1:2, 7:6, Lk 2:23, 3:4, Rm 3:4, 8:36, 9:33, 1kor 1:19, Gal 4:27, 1Pēt 1:16). Tas viss apstiprina, ka Vecās Derības raksti ir pamats, uz kura balstījās Jēzus un apustuļu mācība.

Ko šiem piemēriem vajadzētu mums mācīt par to, cik bīstamas ir jebkādas idejas, kas mazina mūsu uzticību Rakstu autoritātei? _____
 _____
 _____
 _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļu “Bērnība” (68–74. lpp.) un “Kārdināšanas” (114.–123. lpp.).

“Cilvēki uzskata, ka viņi ir gudrāki par Dieva Vārdu, pat gudrāki par Dievu, un tā vietā, lai liktu savas kājas uz nekustīga pamata un visu pārbaudītu ar Dieva Vārdu, viņi pārbauda šo vārdu paši ar savām idejām par zinātni un dabu, un, ja šķiet, ka tas nesakrīt ar viņu zinātniskajām idejām, tas tiek atmests kā uzticības necienīgs.” (Elena Vaita “Signs of the Times” 1884. gada 27. marts, 1. lpp.)

“Tie, kas vislabāk iepazīstas ar Dieva gudrību un nodomu, kā tas ir atklāts Viņa vārdā, kļūst par vīriem un sievietēm ar garīgu spēku, un viņi var kļūt ietekmīgi darbinieki kopā ar lielo Skolotāju Jēzu Kristu. [...] Kristus ir devis Saviem ļaudīm patiesības vārdus, un visi ir aicināti darīt savu daļu, darot tos zināmus pasaulei. [...] Ārpus patiesības, vārda, nav pieejama svētdarīšana. Tāpēc cik svarīgi ir ikvienam to saprast!” (Elena Vaita “Fundamentals of Christian Education”, 432. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ja Jēzus, evaņģēliju autori un Pāvils pret Vecās Derības rakstiem izturējās kā pret Dieva vārdiem, ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, kāpēc daudzi mūsdienu uzskati par Rakstiem ir nepareizi un kāpēc mums nevajadzētu iekrist šajos argumentos, lai arī kurš tos izteiktu?

---

2. Vienkārši lai saprastu, kur daudzi mūsdienu Bībeles zinātnieki ir aizgājuši ar savu skepticismu, lūk, dažas lietas, ko daudzi no viņiem noliedz. Viņi atmet burtisku radīšanu sešās dienās, pieņemot miljardus gadu ilgu evolūciju. Viņi atmet domu par bezgrēcīgu Ādamu nekritušā pasaulē. Viņi atmet universālus, pasaulplašus plūdus. Daži atmet burtisku Ābrahāma eksistenci. Daži atmet iziešanas stāstu. Daži atmet Jēzus brīnumus, ieskaitot Viņa augšāmcelšanos miesā. Daži atmet domu par pravietojumiem, kuros pravieši pastāsta nākotni simtiem, dažkārt pat tūkstošiem gadu uz priekšu. Ko šiem secinājumiem vajadzētu mums stāstīt par to, kas notiek, kad cilvēki sāk apšaubīt Rakstu autoritāti un autentiskumu? Kādos veidos mēs šādiem cilvēkiem varam palīdzēt nonākt pie skaidras izpratnes par patiesību?

---

3. Atbildot uz jautājumu otrdienas tēmas beigās, kā mēs saprotam, kā Raksti var būt inspirēti, pat tās daļas, kas nav noteikti attiecināmas uz mūsu dienām?

BĪBELE – AUTORITATĪVAIS MŪSU TEOLOĢIJAS AVOTS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mk 7:1–13; Rm 2:4; 1Jņ 2:15–17; 2kor 10:5, 6; Jņ 5:46, 47; Jņ 7:38.

ATMIŅAS PANTS:

“Jāturas pie bauslības un liecības! Ja nē, tad runātam vārdam neausīs rīta gaisma!”
(Jes 8:20).

Nav tādas kristīgās baznīcas, kas neizmantotu Rakstus, lai pamatotu savu ticību. Tomēr Rakstu loma un autoritāte teoloģijā nav vienāda visās baznīcās. Rakstu loma lielā mērā katrā baznīcā var būt atšķirīga. Šis ir svarīgs, bet sarežģīts jautājums, ko mēs atklāsim, pētot piecus dažādus nozīmīgus avotus, kas ietekmē mūsu Rakstu interpretācijas tradīcijas, pieredze, kultūra, saprāts un pati Bībele.

Šiem avotiem ir nozīmīga loma ikvienā teoloģijā un ikvienā baznīcā. Mēs visi esam daļa no dažādām tradīcijām un kultūrām, kas mūs ietekmē. Mums visiem ir atšķirīga pieredze, kas veido mūsu domāšanu un ietekmē izpratni. Mums visiem ir prāts, lai domātu un izvērtētu lietas. Mēs visi lasām Bībeli, un izlasītais veido mūsu izpratni par Dievu un Viņa gribu.

Kuram no šiem avotiem vai to kombinācijām ir galējā autoritāte tajā, kā mēs skaidrojam Bībeli, un kā tie tiek izmantoti saistībā cits ar citu? Prioritātes piešķiršana kādam no šiem avotiem vada pie dažādiem uzsvāriem un sekām un galu galā noteiks visas mūsu teoloģijas virzienu.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 25. aprīlī.

Tradīcijas

Tradīcijas pašas par sevi nav sliktas. Tās sniedz ikdienas dzīves atkārtotajām darbībām zināmu rutīnu un struktūru. Tās var palīdzēt mums palikt savienotiem ar savām saknēm. Tāpēc nav pārsteigums, ka tradīcijām ir arī svarīga loma reliģijā. Bet ar tradīcijām ir saistītas arī dažas briesmas.

Ko Mk 7:1–13 māca mums par to, kā Jēzus reaģēja uz dažām no Sava laika cilvēku tradīcijām? _____

Tradīcijas, kurām Jēzus stājās pretī, jūdu sabiedrībā tika rūpīgi nodotas no skolotāja skolēniem. Jēzus dienās tām bija sava vieta kopā ar Rakstiem. Tomēr tradīcijām ir tendence turpināties garus laika periodus, tādējādi uzkrājot arvien vairāk un vairāk detaļu un aspektu, kas sākumā nebija daļa no Dieva Vārda un plāna. Šīs cilvēku tradīcijas – pat ja tās nodeva cienījami “vecajie” (sk. Mk 7:3, 5), t.i. jūdu kopienas reliģiskie vadītāji – nav pielīdzināmas Dieva baušļiem (sk. Mk 7:8, 9). Tās bija cilvēku tradīcijas, un galu galā tās noveda līdz tādām līmenim, ka “iznīcināja Dieva vārdu ar saviem likumiem” (Mk 7:13).

Izlasi 1kor 11:2 un 2tes 3:6. Kā mēs atšķiram Dieva Vārdu no cilvēku tradīcijām? Kāpēc ir svarīgi, lai mēs tos spētu atšķirt? _____

Dzīvais Dieva Vārds rada mūsos cieņas un uzticības pilnu attieksmi pret to. Šī uzticība izveido zināmu tradīciju. Mūsu uzticībai tomēr vienmēr ir jābūt lojālai pret dzīvo Dievu, kas ir atklājis Savu gribu rakstītajā Dieva Vārdā. Tāpēc Bībelei ir unikāla loma, pārāka par visām cilvēku tradīcijām. Bībele ir augstāk un pāri visām tradīcijām, pat labajām. Tradīcijas, kas izaug no mūsu pieredzes ar Dievu un Viņa Vārdu, pastāvīgi ir jāpārbauda pēc Svēto Rakstu mērauklas.

Kas ir tas, ko mēs kā draudze darām, ko varētu nosaukt par “tradīciju”? Kāpēc vienmēr ir svarīgi tās atšķirt no Bībeles mācības? Līdzdali savu atbildi Bībeles izpētes grupā! _____

Pieredze

Izlasi Rm 2:4 un Tīt 3:4, 5. Kā mēs piedzīvojam Dieva labestību, pacietību, piedošanu, laipnību un mīlestību? Kāpēc ir svarīgi, lai mūsu ticība nebūtu tikai abstraktas, intelektuālas zināšanas, bet kaut kas, ko mēs piedzīvojam? Vienlaikus kā mūsu pieredze var konfliktēt ar Bībeli un pat aizvest mūs pa nepareizo ceļu mūsu ticībā? _____

Pieredze ir daļa no cilvēka eksistences. Tā ietekmē mūsu jūtas un domas spēcīgā veidā. Dievs mūs ir izveidojis tāds, ka mūsu attiecības ar Viņa radību un pat ar pašu Dievu lielā mērā ir saistītas ar mūsu pieredzi un tādējādi veido šīs attiecības.

Dievs ilgojas, lai mēs piedzīvotu attiecību, mūzikas un mākslas, radības brīnumu skaistumu, kā arī prieku par Viņa glābšanu un Viņa Vārda apsolījumu spēku. Mūsu reliģija un ticība ir vairāk nekā tikai doktrīnas un saprātīgi lēmumi. Tas, ko mēs piedzīvojam, būtiski veido mūsu uzskatu par Dievu un pat mūsu izpratni par Viņa Vārdu. Bet, ja runājam par Dieva gribas iepazīšanu, mums ir arī skaidri jāredz savas pieredzes ierobežojumi un trūkumi.

Kādus brīdinājumus mēs atrodam 2kor 11:1–3? Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, kādas robežas ir mūsu uzticībai saviem piedzīvojumiem? _____

Pieredze var būt ļoti pieviļoša. Bībeles vārdiem runājot, pieredzei ir jābūt savai piemērotajai vietai. Tai ir jāsmeljas informācija no Rakstiem un jātiek veidotai un skaidrotai pēc tiem. Dažreiz mēs gribam piedzīvot kaut ko, kas nav saskaņā ar Dieva Vārdu un gribu. Šeit mums ir jāmācās uzticēties Dieva Vārdam pat pāri savai pieredzei un ilgām. Mums vajadzētu pārliedzināties, ka mūsu pieredze vienmēr ir saskaņā ar Dieva Vārdu un nav pretēja Bībeles skaidrajai mācībai.

Ticība, kurā mīlestība uz Dievu un uz citiem (sk. Mk 12:28–31) ir augstākais bauslis, noteikti ir tāda ticība, kurā pieredze ir svarīga. Vienlaikus kāpēc ir tik svarīgi, ka mēs vienmēr pārbaudām savu pieredzi ar Dieva Vārda palīdzību? _____

Kultūra

Mēs visi piederam kādai noteiktai kultūrai vai kultūrām un esam daļa no tās. Kultūra arī ietekmē un veido mūs visus. Nevieni no mums nevar no tās izbēgt. Patiešām, padomājiet, cik daudz no Vecās Derības veido stāsti par seno Israēlu, ko samaitāja apkārt esošās kultūras. Kas mums liek domāt, ka mēs esam citādāki vai labāki?

Arī Dieva Vārds ir dots specifiskā kultūrā, pat ja to neierobežo šī viena kultūra. Lai gan kultūras faktori neizbēgami ietekmē mūsu izpratni par Biblii, mums nevajadzētu zaudēt no redzesloka faktu, ka Bībele arī pārsniedz iedibinātās kultūras etniskās, impērijas un sociālā statusa kategorijas. Šis ir viens iemesls, kāpēc Bībele sniedzas tālāk par jebkuru cilvēku kultūru un pat ir spējīga pārveidot un izlabot grēcīgos elementus, ko mēs atrodam ikvienā kultūrā.

Izlasī 1Jņ 2:15–17. Ko Jānis domā, sakot, ka mums nevajadzētu mīlēt pasaules lietas?

Kā mēs varam dzīvot pasaulē un tomēr nebūt ar pasaules domāšanu? _____

Kultūra, līdzīgi jebkuram Dieva radības aspektam, ir grēka sabojāta. Līdz ar to arī tā atrodas zem Dieva tiesas. Jā, daži mūsu kultūras aspekti var ļoti jauki saskanēt ar mūsu ticību, bet mums vienmēr ir jābūt ļoti uzmanīgiem, lai spētu tos atšķirt. Ideālajā variantā Bībeles ticībai vajadzētu izaicināt, ja nepieciešams, esošo kultūru un radīt pretēju kultūru, kas ir uzticīga Dieva Vārdam. Ja mūsos nav noenkurojies kaut kas, kas nāk no kaut kā pārāka par mums, mēs drīz padosimies tam, kas ir ap mums.

Elena Vaita ir atstājusi mums šādu domu: “Kristus sekotājiem ir jābūt nošķirtiem no pasaules savos principos un interesēs, bet viņiem nav sevi jāizolē no pasaules. Glābējs pastāvīgi atradās starp cilvēkiem, nevis lai veicinātu kaut ko, kas nav saskaņā ar Dieva gribu, bet lai paceltu un padarītu viņus cēlākus.” (Elena Vaita “Counsels to Parents, Teachers and Students”, 23. lpp.)

Kādi jūsu kultūras aspekti ir pilnīgi pretēji Bībeles ticībai? Vēl svarīgāk, kā mēs varam nostāties stingri pret šiem aspektiem, kas cenšas sabojāt mūsu ticību? _____

Saprāts

Izlasi 2kor 10:5, 6; Sak 1:7 un Sak 9:10. Kāpēc paklausība Kristum domās ir tik svarīga? Kāpēc bijība Kunga priekšā ir gudrības iesākums? _____

Dievs ir devis mums spēju domāt un spriest. Katra cilvēka aktivitāte un ikviens teoloģiskais arguments pieņem, ka mums ir spēja domāt un izdarīt secinājumus. Mēs nepopularizējam nesaprātīgu ticību. 18. gs. sākumā – apgaismības laikmetā – cilvēka prāts pieņēma jaunu un dominējošu lomu, īpaši Rietumu sabiedrībā, kas sniedzas tālāk par mūsu spēju domāt un nonākt pie pareiziem secinājumiem.

Pretēji idejai, ka visas mūsu zināšanas ir balstītas uz sensorisku pieredzi, kāds cits skatījums par galveno zināšanu avotu uzskata cilvēka prātu. Šis uzskats, ko sauc par racionālismu, ir tāds, ka patiesība ir nevis sensoriska, bet intelektuāla, un tā nāk no saprāta. Citiem vārdiem, pastāv noteiktas patiesības, un tikai mūsu prāts var tās tiešā veidā uztvert. Tas padara cilvēka prātu par patiesības pārbaudi un kritēriju. Saprāts kļūva par jaunu autoritāti, kura priekšā visam citam bija jāklānās, tai skaitā baznīcas autoritātei un, vēl dramatiskāk, pat Bībelei kā Dieva Vārda autoritātei. Viss, kas nebija skaidrs cilvēka saprātam, tika atmests, un tā derīgums apšaubīts. Šāda attieksme skāra lielu daļu no Rakstiem. Visi brīnumi un Dieva pārdabiskā rīcība, piemēram, Jēzus augšāmcelšanās miesā, piedzimšana jaunavai vai radīšana sešās dienās, ir tikai daži no faktiem, kas vairs netika uzskatīti par patiesiem un uzticamiem.

Taču mums vajadzētu atcerēties faktu, ka pat mūsu spriešanas spējas ir ietekmējis grēks un tās ir jānodod Kristus pārvaldībā. Cilvēku izpratne ir aptumšota, un viņi ir atsvešinājušies no Dieva (Ef 4:18). Mums ir jābūt Dieva Vārda apgaismotiem. Vēl vairāk, fakts, ka Dievs ir mūsu Radītājs, norāda, ka Bībeles domu atklājot, mūsu saprāts nav radīts kā kaut kas, kas darbojas neatkarīgi no Dieva vai autonomi. Drīzāk “gudrības sākums ir Tā Kunga bijāšana” (Sak 9:10, salīdzini ar Sak 1:7). Tikai tad, ja mēs par augstāko savā dzīvē pieņemam Dieva atklāsmi, kas iemiesota rakstītajā Dieva Vārdā un esam labprātīgi sekot tam, kas ir rakstīts Bībelē, mēs varam spriest pareizi.

Pirms vairākiem gadsimtiem amerikāņu prezidents Tomass Džefersons izveidoja savu Jaunās Derības versiju, izņemot ārā visu, kas, pēc viņa domām, bija pret saprātu. Pazuda gandrīz visi Jēzus brīnumi, ieskaitot Viņa augšāmcelšanos. Ko tam vajadzētu mums mācīt par cilvēka saprāta ierobežojumiem, lai saprastu patiesību? _____

Bībele

Svētais Gars, kas ir atklājis un inspirējis Bībeles saturu cilvēkiem, nekad nevadīs mūs pretēji Dieva Vārdam vai prom no tā. Septītās dienas adventistiem Bībelei ir augstāka autoritāte nekā cilvēku tradīcijām, pieredzei, saprātam vai kultūrai. Tikai Bībele ir tā mēraukla, pēc kuras ir jāpārbauda viss pārējais.

Izlasi Jņ 5:46, 47 un Jņ 7:38. Jēzum Kristus Bībele ir pirmavots, lai saprastu garīgus jautājumus. Kā Bībele apstiprina, ka Jēzus ir patiesais Mesija? _____

Daži cilvēki apgalvo, ka ir saņēmuši īpašas “atklāsmes” un pamācības no Svētā Gara, bet tās ir pretējas skaidrajai Bībeles vēstij. Viņiem Svētais Gars ir kļuvis par augstāku autoritāti nekā Dieva Vārds. Kas neatzīst rakstīto un inspirēto Dieva Vārdu un apiet tā skaidro vēsti, staigā pa bīstamu zemi un neseko Gara vadībai. Bībele ir mūsu vienīgais garīgais sargs. Tikai tā ir uzticama mēraukla visos ticības un darbu jautājumos.

“Ar Rakstu starpniecību Svētais Gars runā uz prātu un ieliek patiesību sirdī. Tādējādi Viņš atklāj kļūdas un izraida tās no dvēseles. Ar patiesības Gara starpniecību, kas strādā caur Dieva Vārdu, Kristus pakļauj Savus izredzētos ļaudis Sev.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 671. lpp.)

Svētais Gars nekad nav jāsaprot kā tāds, kas aizstāj Dieva Vārdu. Tas darbojas saskaņā ar Bībeli un ar tās starpniecību, lai vilktu mūs pie Kristus, tādējādi padarot Bībeli par vienīgo autentisku Bībeles garīguma standartu. Bībele nodrošina veselīgu mācību (sk. 1Tim 4:6) un kā Dieva Vārds ir uzticama un ir pelnījusi pilnīgu pieņemšanu. Mūsu uzdevums nav sēdēt un spriest tiesu pār Rakstiem. Dieva Vārdam drīzāk ir tiesības un autoritāte tiesāt mūs un mūsu domāšanu. Galu galā tas ir paša Dieva rakstītais Vārds.

Kāpēc Bībele ir drošāks vadonis garīgos jautājumos nekā subjektīvi iespaidi? Kādas ir sekas, ja mēs nepieņemam Bībeli kā standartu, pēc kura mēs varam pārbaudīt visas mācības un pat savu garīgo pieredzi? Ja personīga atklāsmē būtu galējais vārds garīgos jautājumos, kāpēc tas vadītu mūs tikai pie haosa un maldiem? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Lielā ciņa” nodaļu “Raksti – drošs vadonis” (593.–602. lpp.).

Mūsu pārdomās par Dieva Vārdu klātesošs ir viss – tradīcijas, pieredze, kultūra, saprāts un Bībele. Izšķirošais jautājums ir: kuram no šiem avotiem ir galējais vārds un augstākā autoritāte mūsu teoloģijā? Viena lieta ir apstiprināt Bībeles autoritāti, bet pavisam kas cits ir kopumā ļaut Bībelei, pateicoties Svētā Gara kalpošanai, ietekmēt un mainīt dzīvi.

Vienā ziņā kultūra, pieredze, saprāts un pat tradīcijas pašas par sevi var nebūt noteikti sliktas. Tās kļūst par problēmu, ja sāk runāt pretī tam, ko māca Raksti. Bet bieži vien tas arī ir tas, ko varam sagaidīt. Vēl sliktāk ir, ja šie faktori sāk iegūt augstāku prioritāti nekā Dieva Vārds. Gan Vecajā, gan Jaunajā Derībā tik daudz atkrišanas gadījumu notika tad, kad ārējas ietekmes kļūst augstākas par dievišķo atklāsmi.

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Kāpēc ir vieglāk atbalstīt cilvēku tradīcijas, nekā dzīvot Dieva likuma garā: mīlēt Kungu, mūsu Dievu, ar visu savu sirdi un dvēseli, un prātu – un savu tuvāko kā sevi pašu (sk. Mt 22:37–40)?

---

2. Grupā pārrunājiet savas atbildes uz svētdienas pēdējo jautājumu. Kādai vajadzētu būt tradīciju lomai mūsu draudzē? Kur jūs saskatāt reliģisku tradīciju svētības un izaicinājumus?

---

3. Kā mēs varam pārlicināties, ka tradīcijas, lai arī cik tās var būt labas, nav augstākas par rakstīto Dieva Vārdu, kam vajadzētu būt augstākajam standartam un autoritātei?

---

4. Pieņemsim, kāda persona apgalvo, ka Kungs viņu sapnī uzrunājis un teicis, ka svētdiena ir patiesā atpūtas un pielūgsmes diena Jaunās Derības laikā. Kā tu atbildētu šim cilvēkam, un ko šādi stāsti mums māca par to, kā pieredzei vajadzētu vienmēr tikt pārbaudītai pēc Dieva Vārda?

---

5. Grupā pārrunājiet, kādā kultūrā jūsu draudzei jāstrādā. Kā šī kultūra ietekmē jūsu ticību? Kādus piemērus mēs varam atrast vēsturē, kur kultūra ir lielā mērā ietekmējusi draudzes locekļus tādā veidā, ka, tagad atskatoties atpakaļ, mēs redzam to kā negatīvu? Kādas mācības no tā mēs varam paņemt sev, lai nepieļautu līdzīgas kļūdas?

VIENĪGI RAKSTI – SOLA SCRIPTURA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1kor 4:1–6; Tit 1 9; 2Tim 1:13; Mk 12:10, 26; Lk 24:27, 44, 45; Jes 8:20.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo Dieva vārds ir dzīvs un spēcīgs un asāks par katru abās pusēs griezīgu zobenu un spiežas dziļi iekšā, līdz kamēr pāršķir dvēseli un garu, locekļus un smadzenes, un ir domu un sirds prāta tiesnesis” (Ebr 4:12).

Protestantu uzstādījums “vienīgi Raksti” (*sola Scriptura*) paaugstināja Rakstus kā vienīgo standartu un izšķirošo avotu teoloģijai. Pretēji Romas katoļu teoloģijai, kas uzsvēra Rakstus un tradīciju, protestantu ticība uzsvēra “vienīgi” Vārdu; tas ir, tikai Raksti ir galējā autoritāte, ja runa ir par ticības un mācības jautājumu.

Bībele bija tā, kas deva izšķirošo spēku un autoritāti protestantu reformācijai un tās protestam pret Romu un maldiem, kas bija mācīti gadsimtiem ilgi. Pretēji alegoriskai Rakstu skaidrošanai, kas Bībeles tekstā izlasa daudzas un dažādas nozīmes, protestantu reformatori uzsvēra gramatiski vēsturiskās Bībeles skaidrošanu, nopietni izturoties pret Bībeles teksta gramatisko un literāro nozīmi.

Šajā nedēļā mēs sīkāk aplūkosim “*sola Scriptura*”. Mēs uzzināsim, ka “*sola Scriptura*” ietver dažus fundamentālus Bībeles skaidrošanas principus, kas ir nepieciešami pareizai Dieva Vārda izpratnei. Mums kā protestantiem jāsauglabā Bībele kā augstākā doktrinārā autoritāte.

Lūdzu, iepazīstieties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 2. maijā.

Raksti kā noteicošais standarts

Jau no paša sākuma septītās dienas adventisti ir uzskatījuši sevi par Grāmatas ļaudīm, tas ir, par Bībelei ticošiem kristiešiem. Lai apstiprinātu Rakstu principu “*sola Scriptura*” (“vienīgi Raksti”), mēs atzīstam Bībeles unikālo autoritāti. “Vienīgi Raksti” ir noteicošais mūsu teoloģijas standarts un augstākā autoritāte dzīvei un mācībai. Citi avoti, piemēram, reliģiskā pieredze, cilvēka saprāts vai tradīcijas ir pakļauti Bībelei. “Vienīgi Raksti” princips bija paredzēts, lai nosargātu Rakstu autoritāti un tā nebūtu atkarīga no baznīcas skaidrojuma, un tas izslēdza iespēju, ka tās skaidrošanas standartam vajadzētu nākt ārpus Bībeles.

Izlasi 1kor 4:1–6, īpaši 6. pantu, kurā Pāvils māca, ka mums nevajadzētu iet pāri tam, kas ir rakstīts. Kāpēc šī doma ir tik svarīga mūsu ticībai? _____

Neiešana ārpus rakstītā neizslēdz citu jomu jautājumu pētīšanu, kā, piemēram, Bībeles arheoloģiju un vēsturi. Citas jomas var apgaismot dažus Bībeles aspektus un garīgo pantu kontekstu, tādā veidā palīdzot mums labāk saprast Bībeles tekstus. Tas arī neizslēdz citu resursu palīdzību skaidrošanas procesā, piemēram, leksikonu, vārdnīcu, konkordanču un citu grāmatu un komentāru lietošanu. Tomēr pareizā Bībeles skaidrošanā tās teksts stāv pāri visiem citiem aspektiem, zinātnei un citiem avotiem. Jebkurš cits skatījums rūpīgi jāizvērtē no Rakstu kā vienota veseluma viedokļa.

Tas, ko mēs pozitīvā ziņā apstiprinām, kad praktizējam “*sola Scriptura*” principu, ir tas, ka gadījumā, ja mūsu ticības skaidrošanā rodas kāds konflikts, tad tikai Rakstiem ir autoritāte, kas pārsniedz jebkuru citu avotu vai draudzes tradīciju. Mums nevajadzētu iet pāri vai pret to, kas ir rakstīts Bībelē. Patiesa kristietība un pārliecinoša evaņģēlija sludināšana ir atkarīga no stingras nodošanās Rakstu autoritātei.

“Tikai Raksti ir patiesais kungs un meistars visiem rakstiem un doktrīnām virs zemes.” (Martin Luther “Luther’s Works”, 32. sēj.: *Career of the Reformer II*, eds. Hilton C. Oswald and Helmut T. Lehmann, vol. 32 [Philadelphia: Fortress Press, 1999], 11., 12. lpp.)

Izlasi Apd 17:10–11. Kā šie panti sniedz informāciju par Rakstu prioritātes jautājumu, ko mēs šeit apspriežam? _____

Rakstu vienotība

Pati Bībele saka, ka “visi Raksti ir Dieva iedvesti” (2Tim 3:16) un “pār visām lietām ievērojiet, ka neviens rakstu pravietojums nav patvaļīgi iztulkojams; jo pravietošana nekad nav cēlusies no cilvēku gribas, bet Dieva cilvēki ir runājuši Svētā Gara spēkā” (2Pēt 1:20, 21). Ar Dievu kā Bībeles galveno autoru mēs varam pieņemt fundamentālu vienotību un saskaņu starp dažādām Rakstu daļām attiecībā uz galvenajiem jautājumiem, ko tā māca.

Izlasi Tit 1:9 un 2Tim 1:13. Kāpēc Bībeles vienotība ir tik svarīga mūsu ticībai? _____

Tikai balstoties uz iekšēju vienotību – vienotību, kas nāk no dievišķas inspirācijas, – Raksti var izskaidrot paši sevi. Ja Rakstos nebūtu visaptveroša vienotība mācībā, mēs nevarētu nonākt pie saskaņas nevienā jautājumā. Bez Bībeles vienotības draudzei nebūtu nekādu līdzekļu, lai atšķirtu patiesību no maldiem un izslēgtu ķecerību. Nebūtu nekāda pamata attiecināt disciplinārus mērus vai labot novirzīšanos no Dieva patiesības. Raksti zaudētu savu pārliecinošo un atbrīvojošo spēku.

Tomēr Jēzus un Bībeles rakstnieki pieņem Rakstu vienotību, kas ir balstīta uz to dievišķo izcelsmi. Mēs to varam redzēt viņu pierastajā rīcībā, citējot vairākas Vecās Derības grāmatas kā vienlīdzīgas un saskanīgas (Rm 3:10–18; šeit Pāvils izmanto Rakstu citātus no Māc 7:20, Ps 14:2, 3; 5:9; 10:7 un Jes 59:7, 8).

Bībeles rakstnieki uzskatīja Rakstus par nedalāmu, vienotu veselumu, kurā ir tālāk attīstītas galvenās tēmas. Starp Veco un Jauno Derību nav nekādu nesaskaņu. Jaunā Derība nesatur jaunu evaņģēliju vai jaunu reliģiju. Vecā Derība pāriet Jaunajā Derībā, un Jaunā Derība veidota, balstoties uz Veco Derību. Abām Derībām ir savstarpēja saikne, apgaisojot cita citu.

Rakstu vienotība ietver arī to, ka visi Raksti (*tota Scriptura*) ir jāņem vērā, ja pētām kādu Bībeles jautājumu, nevis jābalsta sava mācība tikai uz atsevišķiem apgalvojumiem.

Ko mums vajadzētu darīt, saskaroties ar tādiem pantiem vai idejām, kas Bībelē šķiet pretējas cita citai? Ko mēs darām, lai to atrisinātu? _____

Rakstu skaidrība

Jebkuram aicinājumam ņemt vērā tikai Rakstus ir maza jēga, ja Bībeles teksts savā nozīmē ir neskaidrs.

Izlasi Mt 21:42; Mt 12:3, 5; Mt 19:4; Mt 33:31; Mk 12:10, 26; Lk 6:3, Mt 24:15 un Mk 13:14.

Ko Jēzus atkārtotā norāde uz Rakstiem liecina par to vēsts skaidrību? _____

Bībeles liecība ir nepārprotama: Bībele ir pietiekami skaidra tajā, ko tā māca. Bībele ir arī tik skaidra, ka to var saprast gan pieaugušie, gan bērni, īpaši tās galvenās mācības. Un tomēr ir nebeidzamas iespējas mūsu zināšanām un izpratnei kļūt dziļākai. Mums nav vajadzīgs nekāds baznīcas maģistrāts, lai tas mums izskaidrotu Bībeles nozīmi. Tās pamatmācības var saprast visi ticīgie. Tā atzīst visu ticīgo priesterību, nevis ierobežo tiesības to skaidrot tikai dažiem izraudzītajiem, piemēram, baznīcas priesteriem. Tāpēc Bībelē mēs esam iedrošināti pētīt Rakstus paši sev, jo mēs varam saprast mums atklāto Dieva vēsti.

Ir atbilstoši norādīts, ka “konsekvents Bībeles rakstnieku paraugs parāda, ka Raksti ir jāuztver skaidri un burtiski, ja vien minētais nav acīmredzama, skaidra ilustrācija. [...] Nav vajadzības atbrīvoties no burtiskās nozīmes ‘miziņas’, lai nonāktu pie mistiskās, apslēptās, alegoriskās nozīmes ‘kodola’, ko var atklāt tikai noteikti cilvēki”. (“Handbook of Seventh-day Adventist Theology” [Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2000], 65. lpp.) Bībeles skaidrība attiecas gan uz valodu, gan nozīmi, gan arī uz Rakstu vārdiem, jo ir noteikta patiesība, ko atklāt ir bijis Bībeles rakstnieku mērķis, nevis subjektīvas, nekontrolētas, neskaitāmas Bībeles panta nozīmes.

Nekas no iepriekš teiktā nenozīmē, ka reizēm mēs nevarētu sastapties ar pantiem un idejām, ko mēs pilnībā nesaprotam un neaptveram. Galu galā šis ir Dieva Vārds, un mēs esam krituši cilvēki. Neskatoties uz to, Dieva Vārds ir pietiekami skaidrs tajos jautājumos, ko mums patiešām ir nepieciešams saprast, īpaši attiecībā uz glābšanas jautājumu.

Padomā par laiku, kad tu kādu pantu nesapрати, bet tas tev kļūva skaidrs tikai vēlāk. Ko tu iemācījies no šīs pieredzes, kas varbūt var palīdzēt citiem, kas cīnās ar kaut ko līdzīgu?

Raksti skaidro Rakstus

Tikai tāpēc, ka Rakstu pamatā ir vienotība, Bībele var pati sevi izskaidrot. Bez šādas vienotības Raksti nevarētu būt gaisma, kas atklāj paši savu nozīmi, vienai Rakstu daļai skaidrojot citu daļu un tādējādi kļūstot par atslēgu, lai saprastu saistītos pantus.

Izlasi Lk 24:27, 44, 45. Kā Jēzus atsaucas uz Rakstiem, lai paskaidrotu, kas Viņš ir? Ko tas mums māca par to, kā mēs varam izmantot Rakstus? _____

Skaistums tajā, ka ļaujām Rakstiem skaidrot Rakstus, ir tas, ka tie izgaismo paši savu nozīmi. To darot, mēs nesavienojam nevēriģi kopā dažādus pantus, lai pierādītu savu viedokli. Tā vietā mēs rūpīgi pārdomājam katru panta kontekstu. Bez tiešā konteksta, kas ir pirms un pēc panta, ko mēs pētām, mums vajadzētu arī pārdomāt visas grāmatas kontekstu. Tā kā, saskaņā ar Pāvilu, "viss, kas iepriekš rakstīts, rakstīts mūsu pamācībai" (Rm 15:4), mums vajadzētu pētīt visu, ko Raksti saka par konkrēto tēmu.

"Bībele izskaidro pati sevi. Rakstiem ir jātiek salīdzināti ar Rakstiem. Pētniekam vajadzētu mācīties raudzīties uz Vārdu kā uz veselumu un redzēt tā dažādo daļu saistības. Viņam ir jāiegūst zināšanas par tās lielo centrālo tēmu, par Dieva sākotnējo nolūku pasaulē lielās cīņas sākumā un par glābšanas darbu." (Elena Vaita "Audzināšana", 190. lpp.)

Salīdzinot Rakstus ar Rakstiem, ir svarīgi pētīt Bībeli pēc iespējas dziļāk. Ja iespējams, mums to vajadzētu lasīt oriģinālvalodās, vai vismaz izmantot tādu Bībeles tulkojumu, kas ir apzinīgi saglabājis ebreju un grieķu valodas oriģināla nozīmi. Lai gan Bībeles oriģinālvalodu zināšanas nav nepieciešamas, lai labi saprastu Bībeli, tās noteikti palīdz. Ja tas nav iespējams, uzticīga un ar lūgšanām pavadīta Vārda izpēte ar pazemīgu un padevīgu attieksmi noteikti nesīs daudz augļu.

Padomā par tādām doktrīnām kā, piemēram, mirušo stāvoklis, kuras izpētē daži izvēlēti panti varētu novest pie maldiem, ja tiktu ignorēti citi panti. Ko tas mums stāsta par to, cik svarīgi ir savākt un lasīt visu, ko Bībele saka par konkrēto tēmu, lai vislabāk saprastu, ko īsti Bībele māca? _____

Sola Scriptura un Elena Vaita

Izlasi Jes 8:20. Kāpēc vienmēr ir svarīgi atsaukties uz Bībeles “baustību un liecību” kā uz mūsu mācības un doktrīnu standartu? Ko tas nozīmē praviešu kalpošanai, kas nav kļuvuši par daļu no Bībeles kanona? _____

Runājot par “*sola Scriptura*” (vienīgi Raksti), septītās dienas adventisti neizbēgami nonāk konfrontācijā ar jautājumu, ko darīt ar Elenu Vaitu, kas arī bija Dieva inspirēta un kalpoja kā Dieva vēstnese Viņa atlikuma ļaudīm. Kāda ir viņas rakstu saistība ar Bībeli?

Pat tikai ziņkārīga Elenas Vaitas rakstu lasīšana skaidri parāda, ka viņai Bībele bija pamats un galvenais visā viņas domāšanā un teoloģijā. Viņa atkārtoti apstiprināja, ka Bībele ir visaugstākā autoritāte un visu doktrīnu, ticības un darbu standarts (sk. “Lielā cīņa”, 595. lpp.). Bez tam viņa skaidri atbalstīja un paaugstināja lielo protestantu principu “*sola Scriptura*” (sk. “Lielā cīņa”, 9. lpp.).

Pašas Elena Vaitas skatījumā viņas raksti, ja tos salīdzina ar Bībeli, ir “mazāka gaisma, lai vestu vīriešus un sievietes pie lielākas gaismas” – Bībeles (Advent Review and Sabbath Herald, January 20, 1903). Viņas raksti nekad nav īsējis vai aizvietojušs nopietnai Bībeles izpētei. Patiesībā viņa saka: “Jūs nezināt Rakstus. Ja jūs padarītu Dieva vārdu par savu pētījumu objektu, ilgojoties sasniegt Bībeles standartu un nonākt pie kristīgas pilnveides, jums nebūtu vajadzīgas “Liecības”. Tāpēc, ka jūs esat atstājuši novārtā iepazīšanos ar Dieva inspirēto Grāmatu, Viņš ir mēģinājis jūs aizsniegt ar vienkāršām, tiešām liecībām” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 2. sēj., 605. lpp.).

Viņas rakstus vajadzētu novērtēt. Tiem ir tāda paša veida inspirācija, kāda bija Bībeles rakstniekiem, bet tiem ir atšķirīga funkcija nekā Bībelei. Viņas raksti nav papildinājums Bībelei, bet ir pakļauti Svētajiem Rakstiem. Viņa nekad nebija domājusi, ka viņas rakstiem būtu jāieņem Bībeles vieta. Toties viņa paaugstināja Bībeli kā vienīgo ticības un darbu mērauklu.

Padomā, kāda neticama dāvana jums iedota, pateicoties Elenas Vaitas kalpošanai. Kā mēs varam mācīties labāk novērtēt brīnišķīgo gaismu, kas nāk no viņas, vienlaikus izceļot Rakstu pārākumu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Septītās dienas adventistu teoloģijas rokasgrāmatā nodaļā par Bībeles interpretēšanu izlasi tās daļas, kur runāts par Rakstu analogiju: “Scripture is its own Interpreter”, “The Consistency of Scripture” un “The Clarity of Scripture” (64.–66. lpp.). “Izmeklēto vēstu” 3. sējumā izlasi 29.–33. lpp. (“The Primacy of the Word”) un grāmatā “Audzināšana” 20. nodaļu “Bībeles mācīšana un pētīšana”.

“Bībeles pētnieku vajadzētu mācīt tuvoties tai ar mācekļa garu. Mums ir jāpēta tās lappuses, nevis lai atrastu pierādījumus saviem uzskatiem, bet lai uzzinātu, ko saka Dievs. Patiesas Bībeles zināšanas var iegūt tikai ar tā Gara palīdzību, kas šo vārdu ir devis. Un, lai iegūtu šīs zināšanas, mums ir jādzīvo saskaņā ar tām. Visam, ko Dieva Vārds pavēl, ir jāpaklausa. [...] Bībeles pētīšana prasa mūsu čaklākās pūles un neatlaidīgākās domas. Kā kalnracis rok, lai atrastu zemē zelta dārgumus, tikpat nopietni un neatlaidīgi mums ir jāmeklē dārgumi Dieva Vārdā.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 189. lpp.)

“Ja jūs padarīsiet Bībeli par savu ēdienu, par savu barību un dzērienu, ja jūs padarīsiet tās principus par sava rakstura elementiem, jūs labāk zināsit, kā saņemt padomu no Dieva. Es šodien paaugstinu dārgo vārdu jūsu priekšā. Neatkārtojiet, ko es esmu teikusi – “māsa Vaita teica tā” un “māsa Vaita teica šitā”. Atrodiet, ko Kungs, Israēla Dievs saka, un tad dariet, ko Viņš pavēl.” (Elena Vaita “Izmeklētās vēstis” 3. sēj., 33. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pie kādiem kļūdainiem uzskatiem turas tie cilvēki, kas ņēmuši vērā tikai dažus pantus, nevis izpētījuši, kas visā Bībelē teikts par doto tēmu?

---

2. Mt 11:11 Jēzus par Jāni Kristītāju saka: “Patiesi Es jums saku: no sievietes dzimušie neviens nav cēlies lielāks par Jāni Kristītāju; bet mazākais Debesu valstībā ir lielāks par viņu.” Jēzus norāda uz pravieti, kuram nav savu rakstu Bībelē, un tomēr par viņu izteikts šāds apgalvojums! Ko tam vajadzētu mums atklāt par to, kāpēc patiesam pravietim var nebūt sava grāmata Bībelē, bet vienalga viņš var būt patiesš pravietis? Kādu vēsti mēs, septītās dienas adventisti, varam paņemt no šī fakta?

---

3. Mēs kā adventisti neesam vienīgie, kas uzskatām Bībeli par savu augstāko autoritāti. To dara arī citas baznīcas. Kā tad mēs varam izskaidrot pretrunīgās mācības, kuras citi kristieši it kā atraduši Bībelē?

KĀPĒC VAJADZĪGA BĪBELES SKAIDROŠANA?

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Lk 24:36–45; 1kor 12:10, 1kor 14:26; Apd 17:16–32; Jņ 12:42, 43.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet bez ticības nevar patikt. Jo tam, kas pie Dieva griežas, nākas ticēt, ka Viņš ir un ka Viņš tiem, kas Viņu meklē, atmaksā” (Ebr 11:6).

Lasīt Bībeli nozīmē arī to interpretēt. Bet kā to darīt? Kādus principus izmantot? Kā, piemēram, tikt galā ar dažādu veidu tekstiem, ko mēs tur atrodam? Piemēram, vai panti, ko mēs lasām, ir līdžība, praviētiski-simbolisks sapnis vai vēsturisks stāstījums? Lēmums šajā svarīgajā jautājumā attiecībā uz Rakstu kontekstu arī ietver zināmu interpretāciju.

Reizēm cilvēki izmanto Bībeli kā dievišķu padomdevēju: vienkārši atver to, kur pagadās, un meklē Bībeles pantu, kas, kā viņi cer, nodrošinās vadību. Bet pēc nejaušības principa savienoti Bībeles panti, ko cilvēks atrod, var vadīt pie ļoti divainiem un nepareiziem secinājumiem.

Piemēram, gadījumā, ja vīrs ir pametis sievu un aizgājis pie citas, sieva varētu gūt lielu pārliecību, atrodot šādu pantu: “Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu” (1Moz 3:15). Balstoties uz šo pantu, viņa tiek pārliecināta, ka viņas vīra dēka nebūs ilgstoša!

Jebkurš pants bez konteksta var ātri kļūt par sākumu jaunām idejām un uzskatiem. Tāpēc ir liela nepieciešamība ne tikai lasīt Bībeli, bet arī to skaidrot pareizi.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. maijā.

Iepriekšēji pieņēmumi

Izlasi Lk 24:36–45. Kas mācekļiem, kas ļoti labi zināja Rakstus, neļāva saprast Dieva Vārda patieso nozīmi pat tad, kad viņu acu priekšā risinājās pravietotie notikumi? _____

Neviens nenāk pie Bībeles teksta ar tukšu prātu. Katrs lasītājs, katrs Rakstu pētnieks nāk pie Bībeles ar savu īpašo dzīves stāstu un personīgo pieredzi, kas neizbēgami ietekmē interpretēšanas procesu. Arī mācekļiem bija pašiem savas idejas par to, kas ir Mesija un kas Viņam bija jādara, balstoties uz to, ko cilvēki tajā laikā gaidīja. Viņu spēcīgā pārliecība traucēja skaidri saprast Bībeles tekstu, kas izskaidro, kāpēc viņi tik bieži nepareizi saprata Jēzu un notikumus, kas bija saistīti ar Viņa dzīvi, nāvi un augšāmcelšanos.

Interpretējot Bībeli, mēs visi turamies pie neskaitāmiem uzskatiem par šo pasauli, par augstāko realitāti, Dievu utt., ko mēs esam iepriekš pieņēmuši – pat neviļus un neapzināti. Neviena nenāk pie Bībeles teksta ar tukšu prātu. Ja, piemēram, kāda cilvēka pasaules uzskats kategoriski izslēdz pārdabisku iejaukšanos no Dieva puses, šis cilvēks neuztvers Rakstus kā patiesu un uzticamu ziņojumu par to, ko Dievs ir darījis vēsturē, bet skaidros to citādi nekā tie, kas pieņem pārdabiskā realitāti.

Bībeles interpretētāji nevar pilnībā atbrīvoties no savas pagātnes, savas pieredzes, idejām, uzskatiem un viedokļa. Nav iespējams sasniegt pilnīgu neitralitāti vai absolūtu objektivitāti. Bībeles izpēte un teoloģiskas pārdomas vienmēr notiek kontekstā ar līdzšinējiem pieņēmumiem par to, kāda ir pasaules un Dieva būtība.

Bet labā vēsts ir tā, ka Svētais Gars var atvērt un izlabot mūsu ierobežoto skatījumu un līdzšinējos pieņēmumus, ja lasām Rakstus ar atvērtu prātu un godīgu sirdi. Bībele atkārtoti apstiprina, ka Dieva Vārdu bija spējīgi saprast cilvēki ar ļoti atšķirīgu izcelsmi un ka Svētais Gars vada “visā patiesībā” (Jņ 16:13).

Kādi ir daži tavi iepriekšējie pieņēmumi par pasauli? Kādos veidos tu vari tos visus pakļaut Dieva Vārdam tā, lai Vārds pats pārveidotu tavas domas un tās nonāktu saskaņā ar realitāti, ko māca Bībele? _____

Tulkošana un interpretācija

Bībele tika sarakstīta ļoti senās valodās: Vecā Derība galvenokārt rakstīta ebreju valodā ar dažiem aramiešu valodas posmiem, toties Jaunā Derība sarakstīta koinē grieķu valodā. Lielākā daļa pasaules iedzīvotāju mūsdienās šajās senajās valodās nerunā un nelasa. Tāpēc Bībele ir jātulko dažādās mūsdienu valodās.

Bet jebkurš labs tulkotājs zina, ka katrs tulkojums vienmēr ir saistīts ar zināmu interpretāciju. Ir vārdi, kuriem nevar atrast precīzu ekvivalentu citā valodā. Prasmes un māksla rūpīgi tulkot un tad interpretēt tekstus tiek saukta par “hermeneitiku”.

Izlasi 1kor 12:10, 1kor 14:26, Jņ 1:41, Apd 9:36 un Lk 24:27. Visos iepriekš minētajos pantos mēs redzam ideju par interpretēšanu un tulkošanu. Lk 24:27 pat Jēzum bija jāskaidro mācekļiem Rakstu nozīme. Ko tas mums stāsta par interpretēšanas nozīmi? _____

Grieķu vārds “hermeneuo”, no kura mēs esam aizguvuši vārdu “hermeneitika” (Bībeles interpretēšana) nāk no grieķu dieva Hermeja. Hermejs tika uzskatīts par dievu aģentu un vēstnesi, un kā tāds viņš bija atbildīgs arī par dievišķo vēstu tulkošanu cilvēkiem.

Svarīgākais mums attiecībā uz hermeneitiku ir tas, ka, ja mēs nelasām oriģinālvalodās, mūsu vienīgā piekļuve tekstam ir caur tulkojumu. Par laimi, daudzi tulkojumi ir pietiekami labi, lai nodotu lasītājam būtiskāko. Mums nav jāzina oriģinālvaloda, lai varētu saprast svarīgās patiesības, kas atklātas Rakstos, pat ja šo lingvistisko zināšanu apgūšana arī nāktu par labu. Tomēr pat ja mums pieejams labs tulkojums, svarīga ir arī pantu interpretēšana, kā mēs redzējām Lk 24:27. Tas ir hermeneitikas galvenais nolūks: nodot precīzi Bībeles pantu nozīmi un palīdzēt mums saprast, kā pareizi attiecināt panta mācību uz mūsu dzīvi. Kā parāda augstāk minētais pants no Lūkas evaņģēlija, Jēzus to darīja Savu sekotāju labā. Iedomājies, kā tas būtu, ja Jēzus pats tev izskaidrotu Bībeles pantus!

Daudziem cilvēkiem ir pieeja dažādiem tulkojumiem, bet daudziem nav. Lai arī kāds ir tavs iecienītākais tulkojums, kāpēc ir svarīgi pētīt Vārdu ar lūgšanām un cenšoties paklausīt tā mācībām? _____

Bībele un kultūra

Izlasi Apd 17:16–32. Apd 17 Pāvils cenšas nodot evaņģēlija vēsti jaunā kontekstā, kas ir grieķu kultūras filosofija. Kā atšķirīgi kultūras konteksti ietekmē to, kā mēs novērtējam dažādu ideju svarīgumu? _____

Tuvo Austrumu kultūras zināšanas palīdz saprast dažus Bībeles pantus. “Piemēram, ebreju kultūra prasīja atbildību no cilvēka par rīcību, ko viņš nebija izdarījis, bet kam viņš bija jāvis notikt. Tāpēc inspirētie Bībeles rakstnieki parasti piedēvēja Dievam tādas aktīvas darbības, ko mēs Rietumu kultūrā sauktu par pieļaušanu vai nestāšanos ceļā tam, lai kaut kas notiktu, piemēram, faraona sirds nocietināšanai.” (“Methods of Bible Study”, section 4.p.)

Arī kultūra rada dažus svarīgus hermeneitiskus jautājumus. Vai Bībele ir pakļauta kultūrai un tāpēc saistīta tikai ar to kultūru, ko tā pārstāv? Vai arī dievišķā vēsts, kas sniegta noteiktā kultūrā, sniedzas tālāk par šo noteikto kultūru un uzrunā visus cilvēkus? Kas notiek, ja kāda cilvēka personīgā kultūras pieredze kļūst par pamatu un pārbaudi Rakstu interpretēšanā?

Apd 17:26 apustulis Pāvils atklāj interesantu skatījumu uz realitāti, ko bieži nepamana, lasot šo pantu. Viņš apliecina, ka Dievs ir radījis mūs visus no vienām asinīm. Lai gan mēs kultūras ziņā esam ļoti atšķirīgi, Bībeles vārdiem runājot, pastāv kopīga saite, kas apvieno visus cilvēkus, neskatoties uz kultūras atšķirībām, un tas ir tāpēc, ka Dievs ir visas cilvēces Radītājs. Mūsu grēcīgumam un mūsu vajadzībai pēc glābšanas nav kultūras ierobežojumu. Mums visiem ir vajadzīga glābšana, kas mums ir piedāvāta Jēzus Kristus nāvē un augšāmcelšanā.

Lai gan Dievs uzrunāja konkrētas paaudzes, Viņš redzēja, ka nākotnes paaudzes, lasot Dieva Vārdu, sapratīs, ka šīs patiesības iet pāri vietējiem un ierobežotiem apstākļiem, kuru laikā tika sarakstīti Bībeles panti.

Paralēli padomājiet par algebru, kas sākumā tika izgudrota 9. gs. Bagdādē. Vai tas nozīmē, ka tāpēc šīs matemātikas jomas patiesības un principi ir ierobežoti tikai ar šo vietu un laiku? Protams, ka ne.

Tas pats princips attiecas uz Dieva Vārda patiesībām. Lai gan Bībele ir sarakstīta ļoti sen un kultūrās, kas ir ļoti atšķirīgas no mūsdienām, patiesības, ko tā satur, ir aktuālas mums tagad, tieši tāpat kā tad, kad tās tika izteiktas pirmo reizi.

Mūsu grēcīgā un kritusī daba

Izlasi Jņ 9:39–41 un Jņ 12:42, 43. Kas traucēja cilvēkiem, par ko rakstīts šajos pantos, pieņemt Bībeles vēsts patiesību? Kādus brīdinājuma un piesardzības vārdus mēs varam paņemt sev no šiem starpgadījumiem?

Ir viegli ar nicinājumu raudzīties uz reliģiskajiem vadītājiem, kas atmeta Jēzu, neskatoties uz tik spēcīgiem pierādījumiem. Tomēr mums arī pašiem jābūt uzmanīgiem, lai mēs neveicinātu līdzīgu attieksmi, ja runa ir par Viņa Vārdu.

Nav šaubu, ka grēks ir radikāli izmainījis, pārrāvis un salauzis mūsu attiecības ar Dievu. Grēks ietekmē visu mūsu kā cilvēku eksistenci. Tas skar arī mūsu spēju skaidrot Rakstus. Nav tā, ka tikai mūsu domāšanas process viegli tiek novirzīts pie grēcīga rezultāta, bet mūsu prāti un domas ir kļuvuši grēka samaitāti un tāpēc ir aizvērti pret Dieva patiesību. Šo samaitātību mūsu domāšanā var noteikt pēc šādām īpašībām: lepnums, sevis krāpšana, šaubas, attālumš un nepaklausība.

Lepns cilvēks paceļ sevi pāri Dievam un Viņa Vārdam. Tas ir tāpēc, ka lepnums vada cilvēku par daudz uzsvērt saprātu kā galveno patiesības noteicēju, pat tās patiesības, kas atrodamas Bībelē. Šāda attieksme noniecina Rakstu dievišķo autoritāti.

Dažiem cilvēkiem ir tendence uz klausīt tikai tādas idejas, kas viņiem ir atraktīvas, pat ja tās ir pretrunā ar Dieva atklāto gribu. Dievs mūs ir brīdinājis par sevis piekrāpšanas briesmām (Atkl 3:17). Grēks arī rada šaubas, kas veicina svārstīšanos un neticību Dieva Vārdam. Kad cilvēks sāk šaubīties, Bībeles panta skaidrošana nekad nevada pie pārliecības. Tā vietā šaubīgā persona ātri paaugstina sevi līdz pozīcijai, kur tā nosaka, kas Bībelē ir un kas nav pieņemams. Šī ir ļoti bīstama zeme, uz kuras stāvēt.

Tā vietā mums vajadzētu tuvoties Bībelei ticībā un padevībā, nevis ar kritikas un šaubu attieksmi. Lepnums, sevis mānīšana un šaubas rada attieksmi, kas attālina no Dieva un Bībeles, kas noteikti vadīs pie nepaklausības, tas ir, pie nelabprātības sekot Dieva atklātajai gribai.

Vai esi kādreiz pieķēris sevi cīnāties pret pārliecību par Bībelē izlasīto? Citiem vārdiem, tu skaidri saproti, kas tev jā dara, bet tu gribi darīt kaut ko citu. Kā beidzās šī cīņa, un ko tu iemācījies no šīs pieredzes?

Kāpēc interpretēšana ir svarīga

Izlasi Neh 8:1–3, 8. Kāpēc skaidra izpratne par Rakstiem ir svarīga ne tikai mums kā indivīdiem, bet arī kā draudzei? _____

Vissvarīgākais jautājums Bībelē ir jautājums par glābšanu un kā mēs tiekam glābti. Galu galā kam tad ilgtermiņā vēl ir nozīme? Kā Jēzus pats teica: ko tas dod, ja mēs iemantojam visus pasaules piedāvājumus, bet zaudējam paši savas dvēseles (Mt 16:26)!

Zināšanas par to, ko Bībele māca par glābšanu, lielā mērā ir atkarīgas no interpretācijas. Ja mēs nākam pie Bībeles un skaidrojam to nepareizi, mēs visdrīzāk nonāksim pie nepareiziem secinājumiem, ne tikai savā izpratnē par glābšanu, bet arī visā citā, ko māca Bībele. Patiesībā pat apustuļu laikos draudzē jau bija ielavījušies teoloģiski maldi, kur noteikti vainīga bija nepareiza Rakstu interpretācija.

Izlasi 2Pēt 3:15, 16. Ko tas mums stāsta par to, cik svarīga ir pareiza Rakstu lasīšana?

Tā kā mēs esam Grāmatas cilvēki, kas grib dzīvot pēc Bībeles un vienīgi pēc Bībeles (un mums nav citu autoritatīvu avotu, tādu kā tradīcijas, baznīcas ticības apliecība vai kāda autoritāte draudzē, kas skaidro Bībeli mūsu vietā), jautājums par pareizu Bībeles hermeneitiku ir ļoti svarīgs, jo mums tikai Bībele var pateikt, kam mums vajadzētu ticēt un kā mums vajadzētu dzīvot.

Jautājumi par Rakstu interpretēšanu ir svarīgi draudzes teoloģiskajai un misijas veselībai. Bez pareizas Bībeles interpretācijas nevar būt doktrīnas un mācības vienotības, un līdz ar to vienotības draudzē un mūsu misijā. Slikta un izkropļota teoloģija, bez šaubām, vada pie nepilnīgas un izkropļotas misijas. Galu galā – ja mums ir vēsts, ko sniegt pasaulei, bet mēs esam samalsuši par šīs vēsts nozīmi, cik efektīgi mēs varēsim atklāt šo vēsti tiem, kam tā ir jādzird?

Izlasi trīs eņģeļu vēstis Atkl 14:6–12. Kādi teoloģiski jautājumi šeit ir atklāti, un kāpēc pareiza to izpratne ir tik svarīga mūsu misijā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Ceļš pie Kristus” nodaļu “Ko darīt ar šaubām” (105.–113. lpp.) un no dokumenta “Methods of Bible Study” 1. daļu “Bible Study: Presuppositions, Principles and Methods”, 2. daļu “Bible Study: Presuppositions Arising from the Claims of Scripture”, 3. daļu “Principles for Approaching the Interpretation of Scripture” (dokumentu var atrast www.adventistbiblicalresearch.org/materials/bible-interpretation-hermeneutics/methods-bible-study).

“Pētot Bībeli, atstājiet pie durvīm savus līdzšinējos viedokļus un savas mantotās un attīstītās idejas. Jūs nekad nesasniegsiet patiesību, ja pētīsiet Rakstus, lai aizstāvētu paši savas idejas. Atstājiet tās pie durvīm un ar nožēlas pilnu sirdi ejiet klausīties, ko Kungs jums grib pateikt. Pazemīgam patiesības meklētājam, sēžot pie Kristus kājām un mācoties no Viņa, Vārds sniedz izpratni. Tiem, kas ir pārāk gudri savā iedomībā, lai pētītu Bībeli, Kristus saka: Jums ir jākļūst pazemīgiem un lēnprātīgiem savā sirdī, ja ilgojaties kļūt gudri uz glābšanu.

Nelasiet vārdu iepriekšējās pieredzes gaismā, bet ar prātu, kas brīvs no aizspriedumiem, pētiet to uzmanīgi un ar lūgšanām. Ja, lasot jums rodas pārlicība un jūs redzat, ka jūsu lolotās domas nav saskaņā ar Vārdu, necentieties pielāgot Vārdu šim viedoklim. Pielāgojiet savas domas Vārdam. Neļaujiet, lai tas, kam jūs esat ticējuši vai ko darījuši pagātnē, pārvaldītu jūsu izpratni. Atveriet savas prāta acis, lai ieraudzītu likumā brīnumpilno. Ieraugiet, kas ir rakstīts, un tad lieciet savas kājas uz mūžīgās Klints pamata.” (Elena Vaita Messages to Young People”, 260. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā mūsu pasaules uzskats, mūsu izglītība un kultūra ietekmē Rakstu interpretāciju? Kāpēc ir tik svarīgi, lai mēs apzinātos ārējās ietekmes, ko mēs neizbēgami ienesam savā Bībeles interpretācijā?

---

2. Mēs visi piekrītam, ka mēs esam grēcīgi un grēks mūs ietekmē negatīvi. Kā grēks ietekmē to, kā mēs lasām Bībeli? Tas ir, ko grēks mums ir tādu nodarījis, kas mums liek nepareizi saprast Dieva Vārdu? Piemēram, kā ilgas darīt kaut ko, kas Bībelē ir nosodīts, var izraisīt to, ka mēs lasām Bībeli greizi? Kādos vēl veidos grēks filtrē to, kā mēs interpretējam Bībeli?

---

3. Kā labāka Bībeles laiku un kultūras izpratne palīdz mums labāk saprast dažas Rakstu vietas? Mini piemērus!

VALODA, TEKSTS UN KONTEKSTS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

5Moz 32:46, 47; 1ķēn 3:6; 4Moz 6:24–26; 1Moz 1:26, 1Moz 2:15–23, 15:1–5.

ATMIŅAS PANTS:

“Ļemiet šo bauslības grāmatu un lieciet to blakus Tā Kunga, sava Dieva, derības šķirstam, lai tā ir liecība pret tevi” (5Moz 31:26).

Pasaules miljardi iedzīvotāju runā vairāk nekā 6000 valodās. Visa Bībele iztulkota vairāk nekā 600 valodās, bet Jaunā Derība vai tās daļas ir tulkotas vairāk nekā 2500 dažādās valodās. Tas pavisam noteikti ir daudz. Bet vienlaikus – tik un tā mazāk nekā puse no pasaulē zināmajām valodām.

Aptuveni 1,5 miljardiem cilvēku nav pieejama pilna Bībele, kas tulkota viņu dzimtajā valodā. Lai gan vēl joprojām ir liels darbs darāms, Bībeles biedrību pūles ir nodrošinājušas to, ka Rakstus var lasīt 6 miljardi cilvēku.

Un kāda svētība, ka mēs varam būt tie, kam ir Bībele dzimtajā valodā! Mēs to bieži uzskatām par pašsaprotamu, aizmirstot, ka daudziem ne tikai nav Bībeles, bet arī gadsimtiem ilgi Eiropā Bībele tika ar nodomu slēpta no tautas. Pateicoties grāmatu drukāšanas iespējām un reformācijai, tas tā vairs nav. Mēs, kam ir Bībele, turpinām aplūkot, kā mēs, būdami pildīti ar Garu, varam mācīties pētīt Vārdu un nonākt pie tā lappusēs atklātā Kunga iepazīšanas.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 16. maijā.

Rakstu saprašana

Izlasi 2Tim 3:16, 17. Kādam nolūkam mums tika dota Bībele? _____

Bībele tika sarakstīta kā liecība Dieva darbam vēsturē, Viņa pestīšanas plānam kritušajā cilvēcē un kā pamācība mums visos taisnības ceļos. Kungs izvēlējās to darīt cilvēku valodā, padarot Savas domas un idejas redzamas ar cilvēku vārdu palīdzību. Izvedot Israēlu no Ēģiptes, Dievs izvēlējās īpašu tautu, lai nodotu Savu vēsti visiem cilvēkiem. Viņš ļāva, lai tauta nodod Viņa Vārdu savā – ebreju – valodā (un dažas daļas aramiešu valodā, kas ir radniecīga ebreju valodai).

Grieķu kultūras rašanās atnesa jaunu iespēju, ļaujot Jaunajai Derībai tikt nodotai ar universālās grieķu valodas starpniecību, kas tika plaši izmantota tajā pasaules daļā un tajā laikā. (Arī Vecā Derība tika iztulkota grieķu valodā.) Šī “universālā” valoda ļāva apustuļiem un agrīnajai draudzei pēc Kristus nāves ar jaunu misionāru dedzības palīdzību tālu un plaši izplatīt vēsti. Vēlāk apustulis Jānis apliecināja “Dieva vārdu un Jēzus Kristus liecību, visu, ko viņš redzējis” (Atkl 1:2). Šādā veidā Bībele norāda uz šīs inspirētās “liecības” pastāvēšanu no pirmā Bībeles rakstnieka līdz pēdējam.

Izlasi 5Moz 32:46, 47. Kāpēc bija tik svarīgi, ka Israēla bērni paklausa “visiem šīs bauslības vārdiem” (5Moz 32:46), Torai vai “norādījumiem”? Kā Dieva Vārds pagarina mūsu dienas? Ko tas varētu nozīmēt mūsu šodienas kontekstā? _____

Mēs piederam pie tiem cilvēkiem, kuriem ir ne tikai dzimtajā valodā tulkota Bībele, bet pat vairāki tulkojumi. Citiem ir tikai viena versija, ja vispār ir. Bet, neskatoties uz to, kāda Bībele tev pieejama, galvenais ir lolot to kā Dieva Vārdu un, vēl svarīgāk, paklausīt tam, ko tas māca.

Kāpēc nekad nav “tukši” (5Moz 32:47, NKJV) paklausīt Dieva Vārdam un mācīt to arī saviem bērniem? _____

Vārdi un to nozīmes

Katrā valodā ir vārdi, kas ir tik bagāti un dziļi savā nozīmē, ka ir grūti tos adekvāti pārtulkot ar vienu vārdu kādā citā valodā. Šādi vārdi prasa plašu pētījumu par tā lietojumu Bībelē, lai saprastu nozīmes plašumu.

Izlasi 1ķēn 3:6, Ps 57:3, Ps 66:20, Ps 143:8 un Mih 7:20. Kā Dieva žēlastība un laipnība tiek parādīta Viņa radītajām būtnēm? _____

Ebreju vārds “hesed” (žēlastība) ir viens no bagātākajiem un dziļākajiem vārdiem Vecajā Derībā. Tas apraksta Dieva mīlestību, mīlošo laipnību, žēlastību un derības attieksmi pret Viņa ļaudīm. Šajos dažos pantos mēs esam redzējuši Viņu parādām “manam tēvam, savam kalpam Dāvidam, lielu žēlastību [hesed] .. lielo žēlastību [hesed] esi arī saglabājis pret viņu” (1ķēn 3:6). Viņš “sūta no debesīm Savu žēlastību un uzticību” (Ps 57:3). Attiecībā uz Israēlu Viņš parādīs “Jēkabam uzticību un dāvināsi žēlastību Ābrahāmam” (Mih 7:20). Veselas grāmatas ir sarakstītas par vārdu “hesed”, mēģinot aptvert pret mums atklātās Dieva žēlastības un mīlestības dziļumu.

Izlasi 4Moz 6:24–26, Īj 3:26, Ps 29:11, Jes 9:6 un Jes 32:17. Kas šajos pantos ir “miers” jeb “šalom”, par ko šeit runāts? _____

Ebreju vārds “šalom” bieži tiek tulkots kā “miers”. Bet vārda nozīme ir daudz dziļāka un plašāka par to. Šis vārds tulkojams arī kā “labklājība, pilnība un vienots veselums”. Dieva svētības un žēlastība uztur mūs “šalom” stāvoklī, kas ir dāvana no Dieva (4Moz 6:24–26). Salīdzinājumam Ījaba grūtais laiks rada situāciju, kur viņam “nav miera”, viņam ir “grūti laiki”, jo trūkst “šalom”. Šajā steidzīgajā pasaulē ir liela svētība sagaidīt sabata dienu ar vārdiem “šabbat šalom”, jo mūsu savienība ar Dievu nodrošina augstāko mieru un piepildījumu, pēc kā mēs ilgojamies.

Lai arī kādā valodā mēs runājam un lasām – pat nezinot oriģinālo šo vārdu nozīmi –, kā mēs varam piedzīvot to realitāti, ko šie vārdi nozīmē pēc mūsu vislabākās izpratnes?

Atkārtojumi un to nozīmes

Ebreju domāšanā ir daudz veidu, kā izteikt idejas, kas pastiprina nozīmi un uzsver idejas svarīgumu. Atšķirībā no Eiropas valodām ebreju valodā nav pieturzīmju, tāpēc valodas uzbūve ir attīstījusi citus veidus, kā nodot šādas idejas.

Izlasi 1Moz 1:26, 27 un Jes 6:1–3. Kādi vārdi ir atkārtoti šajos pantos? Kā šos atkārtotos vārdus pastiprina dažādi koncepti, kas tiek ieviesti ar atkārtojumu palīdzību? _____

Viens no veidiem, kā ebreju rakstnieks varēja uzsvērt kādu noteiktu Dieva rakstura īpašību, bija atkārtot to trīs reizes. Radīšanas ziņojumam nonākot Dieva radīšanas darba augstākajā punktā, pants uzsver radītās cilvēces unikālo nozīmi. Ebreju valodas vārdu “barā” (“radīt”) vienmēr izmanto, tikai runājot par Dievu. Tas ir, tikai Dievam ir spēks radīt, neesot atkarīgam no iepriekš eksistējošas matērijas. Šeit pants apraksta cilvēka radīšanu: “Un Dievs radīja cilvēku pēc Sava tēla, pēc Dieva tēla Viņš to radīja, vīrieti un sievieti Viņš radīja” (1Moz 1:27). Ievērojiet trīskāršo vārda “radīja” atkārtojumu. Mozus tādā veidā uzsvēra, ka cilvēki ir Dieva radīti un arī – ka viņi ir radīti pēc Viņa līdzības. Šis patiesības bija viņa uzsvars.

Jesajas atklāsmē un aicinājumā serafs atkārtot vārdus: “Svēts, svēts, svēts ir Tas Kungs Cebaots!” (Jes 6:3). Uzsvars ir uz apbrīnojamā Dieva svētumu, kura klātbūtne piepilda templi. Mēs arī redzam šo svētumu Jesajas vārdos, viņam stāvot Visvarenā klātbūtnē: “Bēdas man, jo es esmu nāvei lemts!” (Jes 6:5). Pat tāds pravietis kā Jesaja, nonākot saskarsmē ar Dieva svētumu un raksturu, baidījās no sava nevērtīguma. Tāpēc pat šeit, ilgu laiku pirms Pāvila rakstītā par cilvēka grēcīgumu un vajadzību pēc Glābēja (Rm 1–3), mēs varam redzēt, ka Bībele apraksta cilvēka kritošo dabu pat tādā labā cilvēkā kā Jesaja.

Dan 3. nodaļā ir frāzes “ķēniņš Nebukadnēcars lika darināt zelta tēlu” atkārtojums (ar variācijām) (Dan 3:1, 2, 3, 5, 7, 12, 14, 15, 18). Šī frāze vai tās variācijas nodaļā ir atkārtotas vairāk nekā 10 reizes, lai pretstatītu Nebukadnēcara rīcību, izaicinot tēlu, ko Dievs viņam atklāja ar Daniēla starpniecību (Dan 2:31–45). Šeit uzsvars ir uz cilvēces mēģinājumu padarīt sevi par dievu, ko pielūgt, pretēji vienīgajam patiesajam Dievam – vienīgajam, kas ir pielūgsmes cienīgs.

Teksti un konteksti

Vārdi Bībelē vienmēr tiek izteikti kādā kontekstā. Tie nav paši par sevi. Vārdam ir tiešs konteksts teikumā, un šī ir tā vienība, kas ir jāsaprot vispirms. Tad nāk plašāks konteksts, kurā atrodas teikums. Tā var būt kāda daļa, nodaļa vai vairākas nodaļas. Ir būtiski saprast, cik vien labi iespējams, vārdu un teikumu kontekstu, lai nenonāktu pie kļūdainiem secinājumiem.

Salīdzini 1Moz 1:27 ar 1Moz 2:7. Tad izlasi 1Moz 2:15–23. Kā mēs varam saprast no šiem dažādajiem pantiem un kontekstiem “adam” definīciju, kas ir ebreju vārds “vīrietis” vai “cilvēks”? _____

Mēs jau redzējām, ka ebreju valodas vārda “barā” atkārtojums 1Moz 1:27 norāda, ka uzsvērtā ir cilvēka radīšana. Tagad mēs redzam, ka “cilvēks” šī panta kontekstā ir definēts kā “vīrietis un sievietē”. Tas nozīmē, ka ebreju valodas jēdziens “adam” šajos pantos jāsaprot kā atsauce uz cilvēci kopumā.

Tomēr 1Moz 2:7 tas pats jēdziens “adam” tiek izmantots attiecībā uz Ādama izveidošanu no zemes pišļiem (ebreju “adamā” – ievērojiet vārdu spēli). Šeit ir atsauce tikai uz vīrieti Ādamu, jo leva vēl nav radīta, bez tam tas notiks pavisam citādi. Tāpēc katrā pantā, pat divu nodaļu kontekstā, mēs redzam dažādas definīcijas – “adam” kā “cilvēce” (1Moz 1:27) un vīrietis Ādams (1Moz 2:7). Tas, ka Ādams ir persona, vēlāk tiek apstiprināts ciltsrakstos (1Moz 5:1–5, 1L 1:1, Lk 3:38) un attiecībā par Jēzu, kas kļūst par “otro Ādamu” (Rm 5:12–14).

Tieši tāpat kā vārds “Ādams” parādās dažādos kontekstos specifiskā tekstā, tā arī Ādama un levas radīšanas konteksts ir atrodams plašākajā radīšanas ziņojumā, kā mēs redzējām 1Moz 1–2. Tas ir tas, kas ir jāsaprot ar plašāku vienību. Vienība informē par papildu tēmām, idejām un notikumu attīstību. 1Moz 2:4–25 reizēm tiek saukta par otro radīšanas ziņojumu, bet patiesībā ir tikai viena atšķirība uzsvaros (sk. nākamo nedēļu). Tomēr abos ziņojumos mums ir atklāta cilvēces izcelsme.

Kā mēs redzējām, vīrietis un sievietē – cilvēce – ir tiešs Dieva radījums. Ko tas mums stāsta par to, cik muļķīga ir “šīs pasaules gudrība” (1kor 1:20), mācot, ka mēs esam radušies nejauši? _____

Grāmatas un tajās atklātā vēsts

Vislielākās vienības Rakstos ir Bībeles grāmatas. Tās ir rakstītas dažādiem nolūkiem un dažādās vietās. Dažas ir kalpojušas kā pravietiskas vēstis, citas ir apkopojums, piemēram, Psalmi. Ir vēsturiskās grāmatas, tādas kā 1. un 2. ķēniņu grāmata, un ir arī vēstules dažādām draudzēm, piemēram, Pāvila rakstītās.

Mēģinot saprast grāmatas nozīmi un vēsti, ir svarīgi sākt ar autoru un vietu. Daudzas Bībeles grāmatas ir nosauktas autoru vārdā. Par pirmo piecu Vecās Derības grāmatu autoru ir atzīts Mozus (Joz 8:31, 32; 1ķēn 2:3; 2ķēn 14:6; 21:8; Ezr 6:18; Neh 13:1; Dan 9:11–13; Mal 4:4). To apstiprina Jēzus (Mk 12:26; Jņ 5:46, 47; Jņ 7:19) un apustuļi (Apd 3:22, Rm 10:5). Citos gadījumos daži Bībeles autori nav nosaukti. Piemēram, Esteres un Rutes, kā arī daudzu vēstures grāmatu autori, piemēram, Samuēla un Laiku grāmatu autori nav nosaukti.)

Izlasi 1Moz 15:1–5 un 1Moz 22:17, 18. Kāda nozīme ir tam, ka Mozus ir sarakstījis Pirmo Mozus grāmatu? _____

Otrā Mozus grāmata līdz piektajai ieskaitot, protams, ir rakstītas pēc iziešanas no Ēģiptes. Bet, tā kā Pirmā Mozus grāmata pamatā runā par Dieva darbiem no radīšanas līdz sentēvu periodam, ir loģiski, ka šī grāmata tika sarakstīta pirms iziešanas no Ēģiptes.

“Ilgajos gados, klejojot ar ganāmpulku pa neapdzīvotiem apgabaliem, viņš pārdomāja savas tautas apspiesto stāvokli, atceroties Dieva rīcību ar sentēviem, kā arī tiem dotos apsolījumus, kas bija izredzētās tautas mantojums. Dienām un naktīm uz Debesīm pacēlās viņa lūgšanas par Israēlu, bet eņģeļi ap viņu izplatīja dievišķu gaismu. Šeit Svētā Gara vadībā viņš uzrakstīja Pirmo Mozus grāmatu.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 251. lpp.)

Pirmajā Mozus grāmatā mums ir pastāstīts ne tikai par mūsu izcelsmi, bet arī par glābšanas plānu vai līdzekļiem, kā Dievs glābs kritušo cilvēci. Šis plāns kļūst vēl skaidrāks, atklājot derību, ko Dievs slēdza ar Ābrahāmu, kas ietver Viņa apsolījumu izveidot lielu tautu no viņa pēcnācējiem “kā debesu zvaigznes, kā smiltis jūras malā” (1Moz 22:17).

Kādas citas lielas patiesības mēs apgūstam no Pirmās Mozus grāmatas, patiesības, par kurām citādi mēs nevarētu uzzināt? Ko tas mums māca par to, cik svarīgs ir Dieva Vārds mūsu ticībai? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Lielā cīņa” nodaļu “Džons Viklifs” (79.–96. lpp.), “Luters koncila priekšā” (145.–170. lpp.), kā arī izlasiet 4. a–j daļu dokumentā “Methods of Bible Study”, kas atrodams šeit: www.adventistbiblicalresearch.org/materials/bible-interpretation-hermeneutics/methods-bible-study.

“Dievs savā Vārdā cilvēkiem ir sniedzis zināšanas, kas nepieciešamas, lai tie varētu izglābties. Svētie Raksti jāpieņem kā autoritatīva, neklūdīga Viņa gribas atklāsmē. Tie ir standarts raksturam, dažādu mācību avots un piedzīvojumu mēraukla. [...] Tomēr tas, ka Dievs savu gribu cilvēkiem atklājis ar Vārda starpniecību, nenoliedz vajadzību pēc Svētā Gara nepārtauktas klātbūtnes un vadības. Tieši otrādi, mūsu Pestītājs apsolīja Garu, kas Viņa kalpiem ļaus izprast šo Vārdu, apgaismos to un rādīs, kā Vārdā uzrakstītās mācības īstenot dzīvē. Un, tā kā Bībeli iedvesmojis Dieva Gars, tad nevar būt, ka Gara sniegtās pamācības jebkad runātu preti šim Vārdam.” (Elena Vaita “Lielā cīņa”, 9. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Neskatoties uz to, cik daudz Bībeles tulkojumu ir tavā valodā, ko tu vari darīt, lai vislabāk izmantotu to, kas tev ir? Kā tu vari mācīties vērtēt Bībeli kā Dieva Vārdu un censties ticībā paklausīt tam, ko tā māca?

---

2. Padomā par atšķirību starp to, ko Dievs māca par cilvēku izcelsmi (Dieva radīti sestajā radīšanas dienā) un ko pati cilvēce zem nosaukuma “zinātne” māca – ka mēs esam attīstījušies miljardus gadu. Ko šim milzīgajam kontrastam starp abiem vajadzētu mums stāstīt par to, cik svarīgi ir pieķerties tam, ko māca Bībele, un cik tālu var aiziet cilvēce, ja tā novirzās no Dieva Vārda un tā, ko tas māca?

---

3. Kādi palīg līdzekļi jums ir pieejami, kas var palīdzēt labāk saprast Bībeli? Pat ja jums tādu nav, kā jūs varat savā dzīvē īstenot tās mācības, kas ietvertas šīs nedēļas tēmā par to, kā skaidrot Bībeli?

---

4. Israēla bērniem teica, lai viņi māca saviem bērniem lielās patiesības, kas viņiem uzticētas, un lai stāsta stāstus par Dieva vadību viņu dzīvē (5Moz 4:9). Noliekot malā nenoliedzamās svētības, ko dod ticības nodošana tālāk, kas ir tas, ko stāstu stāstīšana un mācīšana par Dieva vadību dzīvē paveic tādu, kas vairo paša stāstītāja ticību? Tas ir, kāpēc Bībeles patiesību līdzdalīšana citiem ir nākusi par labu arī mums pašiem?

RADĪŠANAS PAMATS – PIRMĀ MOZUS GRĀMATA. 1. DAĻA *Sabata pēcpusdienai*

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jņ 1:1–3; 1Moz 1:3–5; 2Moz 20:8–11; Atkl 14:7; Mt 19:3–6; Rm 5:12.

ATMIŅAS PANTS:

“Iesākumā bija Vārds, un Vārds bija pie Dieva, un Vārds bija Dievs. Tas bija iesākumā pie Dieva. Caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir. Viņā bija dzīvība, un dzīvība bija cilvēku gaisma” (Jņ 1:1–4).

Pirmās Mozus grāmatas pirmās nodaļas ir pamats pārējiem Rakstiem. Šajās nodaļās atrodam galveno Bībeles mācību vai doktrīnu avots. Šeit mēs redzam dievišķās Trīsvienības – Tēva, Dēla (Jņ 1:1–3, Ebr 1:1, 2) un Gara (1Moz 1:2) – sadarbību, lai radītu pasauli un visu, kas ir tajā, kulmināciju sasniedzot cilvēces radīšanā (1Moz 1:26–28). Pirmā Mozus grāmata iepazīstina mūs arī ar sabatu (1Moz 2:1–3), ļaunuma izcelsmi (1Moz 3. nod.), Mesiju un glābšanas plānu (1Moz 3:15), pasaulplašiem, universāliem plūdiem (1Moz 6.–9. nod.), derību (1Moz 1:28; 2:2, 3, 15–17; 9:9–17; 1Moz 15), valodas un tautu rašanos (1Moz 10., 11.) un ciltsrakstiem, lai piešķirtu struktūru Bībeles hronoloģijai no radīšanas līdz Ābrahāmam (1Moz 5. un 11.). Visbeidzot Dieva runātā Vārda spēks (1Moz 1:3; 2Tim 3:16, Jņ 17:17), cilvēces daba (1Moz 1:26–28), Dieva raksturs (Mt 10:29, 30), laulība starp vīrieti un sievieti (1Moz 1:27, 28; 1Moz 2:18, 21–25), zemes un tās resursu pārvaldīšana (1Moz 1:26; 2:15, 19), kā arī apsoltā cerība uz jaunradīšanu (Jes 65:17, 66:22, Atkl 21:1) – tas viss ir balstīts uz šīm pirmajām nodaļām, ko mēs pētīsim šajā un nākamajā nedēļā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 23. maijā.

Iesākumā...

Izlasi 1Moz 1:1. Kādas dziļas patiesības šeit ir atklātas? _____

Bībele sākas ar viscildenākajiem un visdziļākajiem vārdiem, kas ir vienkārši, bet vienlaikus satur neizmērojamu dziļumu, ja tos rūpīgi pēta. Patiesībā pirmais teikums Bībelē atbild uz vislielākajiem filosofijas jautājumiem attiecībā uz to, kas mēs esam, kāpēc mēs esam šeit un kā mēs šeit esam nokļuvuši.

Mēs pastāvam, jo Dievs mūs ir radījis noteiktā laikā pagātnē. Mēs neesam attīstījušies no nekā, ne arī sākuši eksistēt nejauši, bez kāda augstāka nolūka un bez izplānota virziena, kā to māca liela daļa mūsdienu zinātnisko modeļu par cilvēces rašanos. Darvina evolūcijas teorija ir pretēja Rakstiem visos aspektos, un, ja kāds mēģina to saskaņot ar Bībeli, tad tas liek kristiešiem izskatīties mulķīgi.

Mēs turklāt esam Dieva radīti absolūtā brīdī laikā: "Iesākumā...". Tātad no tā secinām, ka Dievs eksistēja pirms šī iesākuma. Tas ir, Dievs eksistēja, pirms tika radīts laiks, izpaužoties ikdienas "vakara un rīta" ciklā, mēnešos un gados, ko iezīmē pasaules stāvoklis attiecībā pret sauli un mēnesi. Šis absolūtais iesākums atbalsojas un to atbalsta citas Rakstu vietas, kas pastāvīgi apstiprina Dieva radītā darba būtību un līdzekļus (Jņ 1:1–3).

Izlasi Jņ 1:1–3 un Ebr 1:1, 2. Kas bija radīšanas līdzeklis? Padomā, ko tas nozīmē, ka Viņš nomira pie krusta? _____

Bībele māca, ka Jēzus bija tas, ar kura palīdzību notika radīšana. Bībele arī saka, ka "caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir" (Jņ 1:3). Ar Jēzus starpniecību "Viņš arī pasauli radījis" (Ebr 1:1, 2). Tā kā visām lietām izcelsme iesākumā ir Jēzū, mums var būt cerība, ka beigās Viņš pabeigs to, ko ir iesācis, jo Viņš ir "Alfa un Omega", "Pirmais un Pēdējais" (Atkl 1:8, Atkl 22:13).

Kādu izmaiņu ienes zināšanas par to, ka esi Dieva radīts? Iedomājies, kā būtu, ja tu tam neticētu. Kā mainītos tas, kā tu raugies uz sevi un citiem un kāpēc? _____

Radīšanas dienas

Pēdējos gados ir bijusi tendence uz radīšanas nedēļu skatīties nevis burtiski, bet kā uz metaforu, līdzību vai pat mītu. Tas ir radies evolūcijas teorijas ietekmē, kas pieņem, ka dzīvība uz planētas Zeme attīstījusies garu laikmetu laikā.

Ko Bībele māca par šo jautājumu? Kāpēc radīšanas “dienas” 1Moz 1. nodaļā ir jāsaprot kā burtiskas, nevis tēlainas dienas?

Izlasi 1Moz 1:3–5 un 2Moz 20:8–11. Kā šajos kontekstos ir lietots jēdziens “diena”? _____

Ebreju valodas vārds “yōm” vai “diena” ir konsekventi lietots visā radīšanas stāstā, apzīmējot burtisku dienu. Pirmās Mozus grāmatas radīšanās stāstā nekas nenorāda, ka varētu būt domāts kaut kas cits, nevis burtiska diena, kā mēs tagad saprotam atsevišķu dienu. Daži zinātnieki, kas netic, ka dienas ir burtiskas, vienalga atzīst, ka autora nodoms ir bijis attēlot burtiskas dienas.

Interesanti, ka Dievs pats pasaka šo nosaukumu pirmajai laika vienībai (1Moz 1:5). “Yōm” jeb diena tiek nodalīta ar frāzi “un bija vakars un rīts” (1Moz 1:5, 8). Jēdziens ir izmantots vienskaitlī, nevis daudzskaitlī, kas nozīmē vienu atsevišķu dienu.

Tāpēc septiņas radīšanas dienas jāsaprot kā vesela laika vienība, ko apzīmē ar pamata skaitļa vārdu “ehad” (“viens”), kam seko kārtas skaitļa vārdi (otrā, trešā, ceturta utt.). Šis modelis norāda uz secīgu dienu secību, kas kulmināciju sasniedz septītajā dienā. Ne jēdzienu, ne stāstījuma formā nav nekādas norādes, ka starp šīm dienām vajadzētu būt kādiem pārtraukumiem. Septiņas radīšanas dienas patiešām ir septiņas dienas, kā mēs tās saprotam mūsdienās.

Kā pati par sevi saprotama ir diena burtiskā nozīmē arī tad, kad Dievs rakstīja ar Savu paša pirkstu ceturto bausli, norādot, ka septītās dienas sabata pamats balstās uz burtisku septīto dienu radīšanas nedēļas secībā.

Pirmās Mozus grāmatas stāsts par radīšanu nav vienīgā radīšana Bībelē. Notiks arī pārradīšana pie Kristus otrās nākšanas, kad Dievs pārveidos mirstību nemirstībā, “piepeši, acumirkļi, pēdējai bazūnei atskanot” (1kor 15:52). Ja Dievs to var darīt nekavējoties pie pārradīšanas, kāpēc Viņam vajadzētu izmantot miljardus gadu, lai radītu pirmo reizi, kā to māca teistiskā evolūcija? _____

Sabats un radišana

Mūsdienās septītās dienas sabats laicīgajā sabiedrībā un reliģiskās kopienās lielā mērā tiek apkarots. Šo faktu varam redzēt globālo korporāciju darba grafikā; mēģinājumos izmainīt kalendāru daudzās Eiropas valstīs, ieceļot pirmdienu kā pirmo nedēļas dienu un svētdienu kā septīto dienu; un ar neseno pāvesta encikliku par klimata pārmaiņām, kas nosauc septītās dienas sabatu par “jūdu sabatu” un iedrošina pasauli ievērot atpūtas dienu, lai mazinātu globālo sasilšanu (Pope Francis, *Laudato Si'*, Vatican City: Vatican Press, 2015, 172., 173. lpp.)

Izlasi 1Moz 2:1–3, 2Moz 20:8–11, Mk 2:27 un Atkl 14:7. Kā izpratne par radišanas nedēļu ir saistīta ar ceturto bausli? Kā tas ir saistīts ar triju eņģeļu vēstīm? _____

Bībele saka: “Un Dievs pabeidza septītajā dienā Savu darbu, ko Viņš bija darījis, un atdu-sējās septītajā dienā no visa Sava darba, ko bija darījis” (1Moz 2:2). “Pēc septītās dienas atpūtas Dievs to iesvētīja jeb nošķīra kā atpūtas dienu cilvēkam.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 47. lpp.) Tāpēc Jēzus varēja teikt: “Sabats ir celts cilvēka dēļ un ne cilvēks sabata dēļ” (Mk 2:27). Jēzus varēja izteikt šo autoritatīvo apgalvojumu, jo Viņš radīja sabatu kā mūžīgu zīmi un zīmogu Dieva derībai ar Savu tautu. Sabats nebija domāts tikai ebreju tautai, bet visai cilvēcei.

Pirmā Mozus grāmata norāda uz trim lietām, ko Jēzus darīja pēc tam, kad Viņš bija radījis sabata dienu. Pirmkārt, Viņš “atpūtās” (1Moz 2:2), sniedzot mums dievišķu paraugu Viņa ilgām atpūsties kopā ar mums. Otrkārt, Viņš “svētīja” septīto dienu (1Moz 2:3). Radišanas stāstā dzīvnieki tika svētīti (1Moz 1:22), un Ādams un Ieva tika svētīti (1Moz 1:28), bet vienīgā diena, kas ir īpaši svētīta, ir septītā diena. Treškārt, Dievs to “iesvētīja” (1Moz 2:3) jeb “darīja svētu”.

Neviena cita diena Bībelē nav saņēmusi šos trīs apzīmējumus. Šīs trīs darbības toties ir atkārtotas ceturtajā bauslī, kad Dievs raksta ar Savu pirkstu un norāda atpakaļ uz radišanu kā pamatu sabatam (2Moz 20:11).

Salīdzinot Atkl 14:7 un 2Moz 20:22, mēs redzam sabata bausli kā pamatu Radītāja pielūgsmei. Kā šī tiesā saikne ar sabatu sniedzas līdz pat pēdējo dienu notikumiem? _____

Radīšana un laulība

Pēdējos gadu desmitos mēs esam piedzīvojuši milzīgas izmaiņas tajā, kā sabiedrība un valdība definē laulību. Daudzas pasaules tautas ir atzinušas viendzimuma laulības, izmainot iepriekšējos likumus, kas ir pasargājuši ģimenes uzbūvi, kuras centrā ir viens vīrietis un viena sieviete. Šī ir vēl nedzirdēta attīstība daudzos aspektos, un tā rada jaunus jautājumus par laulību, par baznīcas un valsts attiecībām un arī par laulības svētumu un ģimeni, kā tā definēta Rakstos.

Izlasi 1Moz 1:26–28 un 1Moz 2:18, 21–24. Ko šie panti māca mums par Dieva ideālu laulībai? _____

Sestajā dienā Dievs nonāk pie radīšanas kulminācijas – pie cilvēka radīšanas. Fascinējoši, ka Dieva apzīmēšanai 1Moz 1:26 ir izmantots daudzskaitlis: “Darīsim cilvēku pēc mūsu līdzības.” Visas Dievības personas mīlošās attiecībās cita pret citu tagad rada dievišķi ieceltas laulības attiecības starp cilvēkiem virs zemes.

“Pēc Dieva tēla Viņš to radīja, vīrieti un sievieti Viņš radīja” (1Moz 1:27). Ādams paziņo: “Šī tiešām ir kauls no mana kaula un miesa no manas miesas” (1Moz 2:23), un Ādams nosauc viņu par “sievieti”. Laulība prasa, ka “vīrs atstās tēvu un māti un pieķersies savai sievai, un tie kļūs par vienu miesu” (1Moz 2:24).

Raksti ir nepārprotami, ka šīm attiecībām ir jānotiek starp vīrieti un sievieti, kas paši nāk no tēva un mātes, kas arī ir vīrietis un sieviete. Šis koncepts tālāk tiek paskaidrots norādījumos, kas tiek doti zemes pirmajiem vecākiem: “Augļojieties un vairojieties! Piepildiet zemi un pakļaujiet sev to” (1Moz 1:28). Piektajā bauslī bērni (pēcnācēji) ir pamācīti godāt savu tēvu un māti (2Moz 20:12). Šādas savstarpējās attiecības nevar tikt piepildītas nekur citur, kā vienīgi heteroseksuālā savienībā.

Izlasi Jēzus vārdus Mt 19:3–6. Ko tie māca mums par laulības būtību un svētumu? Jēzus vārdu gaismā, kā arī neaizmirstot Dieva mīlestību pret visu cilvēci un ka mēs visi esam grēcinieki, kā mēs varam ieņemt stingru un uzticamu nostāju attiecībā uz Bībeles principiem laulības jautājumā? _____

Radīšana, krišana un krusts

Bībele atklāj nepārrautu saikni starp pilnīgo radīšanu, krišanu, apsolīto Mesiju un galējo izglābšanu. Šie galvenie notikumi kļūst par pamatu cilvēces glābšanas vēsturē.

Izlasi 1Moz 1:31, 2:15–17 un 3:1–7. Kas notika ar Dieva pilnīgo radību? _____

Dievs paziņoja, ka Viņa radība ir “ļoti laba” (1Moz 1:31). “Tagad radīšana bija pabeigta. [...] Ēdene ziedēja virs zemes. Ādamam un Ievai bija brīva pieeja pie dzīvības koka. Nekāds grēka trūkums vai nāves ēna neaptraipīja skaisto radību.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 47. lpp.) Dievs bija brīdinājis Ādamu un Ievu, ka tad, ja viņi ēdis no aizliegtā koka, viņi noteikti mirs (1Moz 2:15–17). Čūska uzsāka sarunu ar jautājumu, tad pateica kaut ko pilnībā pretēju: “Tu nemirsi vis” (1Moz 3:4). Sātans apsolīja Ievai lielas zināšanas un ka viņa būs kā Dievs. Acīmredzot, viņa tam noticēja.

Kā Pāvils apstiprina Dieva apgalvojumu 1Moz 2:15–17? Izlasi Rm 5:12 un Rm 6:23. Kā šīs mācības saistās ar teistisko evolūciju? _____

Rakstos mēs varam redzēt, kur vēlākie Bībeles rakstnieki apstiprina agrīnos Bībeles apgalvojumus un sniedz papildu informāciju. Pāvils Rm 5.–8. nod. raksta par grēku un par glābšanas skaistumu: “Tātad, kā viena cilvēka vainas dēļ pasaulē ienācis grēks un ar grēku – nāve, tā visu cilvēku dzīvē ienākusi nāve, jo visi viņi ir grēkojuši” (Rm 5:12). Bet pēc evolucionārā skatījuma nāve ir bijusi miljons gadus pirms cilvēces. Šai idejai ir nopietna ietekme uz Bībeles mācību par grēka izcelsmi, Kristus aizvietojošo nāvi pie krusta un glābšanas plānu. Ja nāve nav saistīta ar grēku, tad grēka alga nav nāve (Rm 6:23), un Kristum nebūtu nekāda iemesla mirt par mūsu grēkiem. Tādējādi radīšana, grēkā krišana un krusts ir nesaraucjami saistīti. Pirmais Ādams ir saistīts ar pēdējo Ādamu (1kor 15:45, 47). Ticība Darvina evolūcijas mācībai, pat ja procesā ir ietverta arī ideja par Dievu, iznīcinātu visu kristietības pamatu.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Radišana” (44.–51. lpp.) un “Burtiska nedēļa” (111.–116. lpp.).

“Pierādījumu kopums, kas balstīts uz salīdzinājumiem, literāriem, lingvistiskiem un citiem apsvērumiem, sastopams visos līmeņos, vadot pie viena vienīga secinājuma, ka apzīmējums “yōm” (“dienu”) 1Moz grāmatā nepārprotami nozīmē burtisku 24 stundas garu dienu.

“Pirmās Mozus grāmatas 1. nodaļas autors nevarēja radīt vēl aptverošāku un iekļaujošāku veidu, kā izteikt domu par burtisku “dienu” nekā tas, kas ir izvēlēts.” (Gerhard F. Hasel, “The ‘Days’ of Creation in Genesis 1: Literal ‘Days’ or Figurative ‘Periods/EPOCHS’ of Time?” Origins 21/1 [1994], 30, 31. lpp.)

“Vislielākie prāti, ja tos nevada Dieva vārds, kļūst samulsuši savos mēģinājumos izpētīt attiecības starp zinātņi un atklāsmi. Radītājs un Viņa darbi ir ārpus viņu spējas uztvert, un, tā kā to nevar izskaidrot ar dabas likumiem, Bībeles vēsture tiek pasludināta par neuzticamu.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 8. sēj., 258. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Izlasi augstāk citēto Elenas Vaitas citātu. Cik bieži pat mūsdienās mēs redzam tieši to, ko viņa rakstīja, ka pat tie, kas sevi sauc par kristiešiem, nonākot saskarsmē ar zinātnes apgalvojumiem, automātiski pieņem zinātnes teikto un atmet Bībeli, līdz ar to nosaucot Bībeles vēsturi, kā viņa rakstīja, par neuzticamu?

---

2. Kāpēc ir neiespējami uztvert Bībeli nopietni, ja pieņemam teistisko evolūciju? Ja tu pazīsti kādu teistisko evolucionistu, kas sauc sevi par kristieti, kāpēc gan nepajautāt viņam, lai Bībeles gaismā izskaidro, ko Pāvils rakstīja (sk. Rm 5) par tiešo saikni starp Ādama krišanu, nāvi un Jēzus krustu? Kā viņš to izskaidro?

---

3. Ja Bībele ir Dieva atklāsmē, vai tad kristieša ticība un acis nav atvērtas lielākai realitātei, kas izteikta Rakstos? Kā tad kristiešus var saukt par cilvēkiem ar “aizvērtiem prātiem”, ja viņi atver savus prātus Rakstu patiesībām, ko ir atklājis bezgalīgs Dievs? Patiesībā ateistisks, materiāls skatījums uz pasauli ir daudz šaurāks nekā kristiešu skatījums.

---

4. Kā ticīgie, kas paliek uzticīgi Dieva Vārdam, var kalpot tiem, kas cīnās ar seksuālās identitātes jautājumiem? Kāpēc mums nevajadzētu būt tiem, kas met akmeņus, pat uz cilvēkiem, kas, līdzīgi laulības pārkāpējai, ir vainīgi grēkā?

RADĪŠANAS PAMATS – PIRMĀ MOZUS GRĀMATA. 2. DAĻA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Īj 26:7–10; 1Moz 1.–2. nod., 5. nod., 11. nod.; 1L 1:18–27; Mt 19:4, 5; Jņ 1:1–3.

ATMIŅAS PANTS:

“Debesis daudzina Dieva godu, un izplatījums izteic Viņa roku darbu” (Ps 19:1).

Daudzi izcili domātāji ir iedvesmojušies no Rakstiem, pētot Dieva radīto pasauli. Rezultātā radās modernā zinātne. Johanness Keplers, Īzāks Ņūtons, Džons Rejs, Roberts Boils (Robert Boyle) un citi izcili zinātnieki ticēja, ka viņu darbs atklāj vēl vairāk par Dieva radīšanas darbu.

Tomēr pēc Franču revolūcijas 19. gs. zinātne sāka pāriet no teistiskā pasaules uzskata uz naturālismu un materiālismu, kur bieži vien vispār nav vietas pārdabiskajam. Čārlzs Darvins popularizēja savas filosofiskās idejas grāmatā “Sugu izcelšanās” (1859). Kopš tā laika zinātne ir arvien vairāk attālinājusies no Bībeles pamata, kā rezultātā radies cits, radikāls radīšanas stāsta skaidrojums.

Vai Bībele māca antīku, nezinātnisku skatījumu uz kosmoloģiju? Vai Bībeles ziņojums bija vienkārši aizgūts no apkārtējām pagānu tautām? Vai Bībele bija kultūras ziņā ierobežota laikā un telpā, vai arī tās inspirētā būtība padara augstākus mūsu uzskatus par izcelsmi, atklājot tos kā pilnīgu dievišķo meistarību? Šie ir daži no jautājumiem, ko mēs aplūkosim šīs nedēļas tēmā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 30. maijā.

Plakana zeme?

Ir vispārpieņemts uzskats, ka daudzi senajā pasaulē domāja, ka zeme ir plakana. Lielākā daļa cilvēku tomēr dažādu pamatotu iemeslu dēļ saprata, ka zeme ir apaļa. Taču ir cilvēki, kas līdz pat šai dienai apgalvo, ka zeme bija plakana.

Izlasi Atkl 7:1 un 20:7, 8. Kāds ir šo pantu konteksts? Vēl svarīgāk, vai tie māca, ka zeme ir plakana? _____

Jānis, šo pantu autors, raksta gala laika pravietojumu, aprakstot četrus Debesu eņģeļus “stāvam četros zemes stūros, turot četrus zemes vėjus” (Atkl 7:1). Viņš atkārtoja vārdu “četri” trīs reizes, lai savienotu eņģeļus ar četriem kompasu punktiem.

Īsāk sakot, viņš vienkārši izmanto tēlainu valodu, kā to arī mēs darām, piemēram, sakot “saule riet” vai vējš “cēlās no austrumiem”. Apgalvot, ka šie pravietiskie panti ir skaidrojami burtiski, ja konteksts liecina par tēlainu norādi uz ziemeļiem, dienvidiem, austrumiem un rietumiem, nozīmē izraut šos pantus no konteksta un teikt, ka tie māca kaut ko citu, nevis to, ko tie māca. Galu galā, kad Jēzus teica: “Jo no sirds iziet jaunas domas, slepkavība, laulības pārkāpšana, nešķīstība, zādzība, nepatiesa liecība, zaimi” (Mt 15:19), Viņš nerunāja par cilvēku fizioloģiju vai burtiskā nozīmē cilvēka sirdi. Viņš izmantoja tēlainu izteiksmes līdzekli, lai izteiktu morālu domu.

Izlasi Īj 26:7–10 un Jes 40:21, 22. Ko tie māca mums par zemes būtību? _____

Īj 26:7 zeme ir attēlota kā iekārta Visumā: “Viņš ir tas, kas izpleš zemes ziemeļus pāri tukšumam, kas tur zemi uzkārtu ne pie kā.” Zeme ir ‘aplis’ jeb ‘lode’ (Īj 26:10, NASB). Jes 40:22 apliecina: “Viņš ir tas, kas sēž augstībā pār zemes apli, un tās iedzīvotāji ir niecīgi kā siseņi. Viņš ir tas, kas izklāj debesis kā segu” (NKJV).

Iedomājies sevi kāda cilvēka vietā, kas dzīvoja pirms tūkstoš gadiem. Kādi tev būtu pierādījumi tam, ka zeme griežas? Vai arī tu uzskatītu par pārliecinošākiem pierādījumiem, ka tā nekustas? Kādus pierādījumus tu atrastu, ka tā ir plakana vai apaļa? _____

Radišana antīkajā literatūrā

Arheologi ir atraduši tekstus no senās Ēģiptes un Tuvajiem Austrumiem, kas satur pirmatnējos stāstus par radišanu un plūdiem. Tie ir likuši dažiem domāt, ka radišanas ziņojums Bībelē ir aizgūts no šīm kultūrām vai kaut kādā ziņā no tiem atkarīgs. Bet vai tiešām tā ir?

Izlasi 1Moz 1:2–4 un pēc tam izlasi šos izvilkumus no babiloniešu eposa: “Kad dievi cilvēku vietā/ darija darbu, nesa nastas/ dievu nasta bija pārāk liela/ darbs pārāk grūts, sarežģījumu pārāk daudz/ [...] ‘Lai dieviete rada atvasi/ un lai cilvēki nes dievu nastas!’ [...] dievu, kam bija saprāts./ viņi sanāksmē nogalināja./ Nintu sajauca mālu/ ar savu miesu un asinīm [...]” (Stephanie Dalley “Myths from Mesopotamia: Creation, the Flood, Gilgamesh, and Others” (New York: Oxford University Press, 1989), 9., 14., 15. lpp.) Kādas atšķirības tu redzi? _____

Lai gan abi stāsti ir līdzīgi (piem., pirmie cilvēki veidoti no māla), atšķirības ir daudz redzamākas.

(1) babiloniešu eposā cilvēks strādā dievu labā, lai dievi varētu atpūsties. Bībeles radišanas stāstā teikts, ka Dievs rada zemi un visu, kas tajā ir, cilvēkam kā radišanas augstākajam mērķim, un tad Viņš atpūšas kopā ar viņiem. 1Moz grāmatā cilvēki arī tiek ielikti dārzā un aicināti būt sadraudzībā ar Dievu un rūpēties par Viņa radiību – šāda ideja babiloniešu eposā nav atrodama.

(2) Babiloniešu eposā mazāks dievs tiek nogalināts un viņa asinis sajauktas ar mālu, lai izveidotu septiņus vīriešus un sievietes. Bībeles radišanas stāstā pirmo Ādamu intīmā gaisotnē izveido Dievs, kas iepūš viņā dzīvību, un sieviete tiek “veidota” vēlāk, lai tā būtu viņa ‘palīgs’. Dievs neradīja Ādamu un levu no nogalināta dieva asinīm.

(3) Bībeles radišanas ziņojumā nav konflikta vai vardarbības pazīmju, kā tas ir babiloniešu eposā.

Bībeles ziņojums ir cildens, attēlojot visvarenu Dievu, kas nodrošina cilvēcei cēlu mērķi pilnīgā pasaulē. Šī radikālā atšķirība ir likusi pētniekiem nonākt pie secinājuma, ka šie galu galā ir ļoti atšķirīgi radišanas ziņojumi.

Ir cilvēki, kas apgalvo, ka cauri laikmetiem radišanas un plūdu stāsti ir nodoti nākamajām paaudzēm, brīvi balstoties uz to, kas patiešām ir noticis (tāpēc ir kaut kas līdzīgs), bet ar laiku tie ir sagrozīti. Turpretī Mozus, Svētā Gara inspirēts, atklāja to, kas patiešām notika. Kāpēc šis paskaidrojums ir labāks izskaidrojums tam, kāpēc ziņojumi ir līdzīgi, nekā ideja, ka Mozus būtu kaut ko aizguvis no šiem pagānu stāstiem? _____

Radīšanas stāsts pret pagānu mītiem

Radīšanas stāsts, tā vietā, lai būtu atkarīgs no seno pagānu radīšanas mītiem, ir sarakstīts tādā veidā, kas atspēko šos mītus un nodala no tiem Dievu Radītāju.

Izlasi 1Moz 1:14–19. Kā ir aprakstīts tas, kas rodas ceturtajā dienā, un kādas ir to funkcijas?

Jēdzieni “saule” un “mēness” ar nodomu nav lietoti, jo to nosaukumi ebreju valodā bija saules un mēness dievu vārdi senajos Tuvajos Austrumos un Ēģiptē (vai arī cieši saistīti ar šiem vārdiem). Vārdi “lielāka gaisma” un “mazāka gaisma” parādīja, ka tie tika radīti īpašām funkcijām: “Tie lai ir par zīmēm un laikiem, un dienām, un gadiem, un tie lai ir par spīdekļiem debess velvē gaismot pār zemi” (1Moz 1:14, 15). Tas ir, pants ļoti skaidri parāda, ka saule un mēness nebija dievi, bet bija radīti objekti ar īpašām dabiskām funkcijām, tieši tā, kā mēs tos uztveram mūsdienās.

Izlasi 1Moz 2:7, 18–24. Kā Dievs ir cieši iesaistīts Ādama un levas radīšanā? _____

Seno Tuvo Austrumu mīti vienbalsīgi attēlo cilvēka radīšanu kā vēlāku domu, kas radusies, mēģinot atbrīvot dievus no smagā darba. Šai mītu idejai pretēja ir Bībeles doma, ka cilvēkam ir jāpārvalda pasaule kā Dieva izpilddirektoram. Cilvēka radīšana nebija vēlāk prātā ienākusi doma. Teksts norāda, ka viņi bija radīšanas stāsta kulminācija, vēl skaidrāk izceļot to, cik atšķirīgi patiesībā ir pagāniskie un Bībeles ziņojumi.

Tādējādi 1Mozus grāmata ir kā neitralizējošs līdzeklis pret senās pasaules mītiem. Mozus izmantoja noteiktus terminus un idejas, kas nav savienojamas ar pagānu konceptiem. Un viņš to darīja, vienkārši izsakot Bībeles izpratni par realitāti un par Dieva lomu un nolūku radīšanā.

Pirms tūkstošiem gadu Bībeles radīšanas stāsts nebija saskaņā ar valdošo kultūru.

Mūsdienās Bībeles radīšanas stāsts arī nesaskan ar valdošo kultūru. Kāpēc mums nevajadzētu būt pārsteigtiem? _____

Radišana un laiks

Izlasi 1Moz 5. un 11. nodaļu. Kā Bībele izseko cilvēka vēsturei no Ādama līdz Noam un no Noa līdz Ābrahāmam? _____

Ir viens elements, kas šos Bībeles ciltsrakstus padara unikālus: tie satur laika elementu, liekot dažiem zinātniekiem saukt tos atbilstoši par “hronoloģiskajiem ciltsrakstiem”. Tie satur izcelsmes informācijas savienojošo mehānismu, nosaucot arī laiku, piemēram, “kad Persona Viens bija dzīvojis x gadus, tā kļuva par tēvu Personai Divi. Un Persona Viens, pēc tam, kad bija kļuvusi par tēvu Personai Divi, dzīvoja y gadus un bija tēvs vēl citiem dēliem un meitām.” 5. nodaļā pievienota frāze: “Un visas Personas Viens dienas bija z gadi.”

Šis savienojošais mehānisms nepieļauj kādas paaudzes izdzēšanu vai pievienošanu. 1Moz 5. un 11. nodaļa satur nepārtrauktu pēcnācēju līniju, kā apstiprina 1L 1:18–27, kurā nav pievienotu vai iztrūkstošu paaudžu. Šādā veidā Bībele izskaidro pati sevi.

Gandrīz 2000 gadus jūdu un kristiešu komentētāji ir skaidrojuši šos pantus, lai attēlotu vēsturi un precīzi noteiktu plūdu datumu un zemes vecumu, vismaz sākot no septiņām radišanas dienām, kā tās attēlotas 1Moz 1. un 2. nodaļā.

Pēdējos gadu desmitus ir bijuši mēģinājumi citādi izskaidrot 1Moz 5. un 11. nodaļu, lai pielāgotu garākus laikmetus tam, kā tiek skaidroti daži arheoloģiski un vēsturiski dati (un to dara kļūdaini cilvēki). Tas rada nopietnus jautājumus par to, cik uzticams ir Bībeles ziņojums.

Bet, ja mēs saprotam Dieva laika konceptu un tā progresiju vēsturē, mums ir jāatzīst, ka šis divas nodaļas “gan vēsturiski, gan teoloģiski saista Ādamu ar pārējiem cilvēkiem un Dievu ar cilvēku laika un telpas sniedzamības robežās. 1Moz 5. nodaļa un 11:10–26 nodrošina laika ietvaru un cilvēku ķēdi, kas saista Dieva ļaudis ar cilvēku, ko Dievs radīja sešu radišanas dienu noslēgumā.” (Gerhard F. Hasel, “The Meaning of the Chronogenealogies of Genesis 5 and 11,” *Origins* 7/2 [1980], 69. lpp.)

Lai gan šie panti Vecajā Derībā ir rakstīti labu un svarīgu iemeslu dēļ, ko Pāvils saka 1Tim 1:4 un Tit 3:9, kas liek mums būt piesardzīgiem, runājot par šādiem pantiem? _____

Radīšana Rakstos

Izlasi šos pantus Bībelē un uzraksti, kā katrs no šiem rakstniekiem atsaucas uz 1Moz 1.–11. nod.

Mt 19:4, 5 _____

Mk 10:6–9 _____

Lk 11:50, 51 _____

Jņ 1:1–3 _____

Apd 14:15 _____

Rm 1:20 _____

2kor 4:6 _____

Ef 3:9 _____

1Tim 2:12–15 _____

Jēk 3:9 _____

1Pēt 3:20 _____

Jūdās 11, 14 _____

Atkl 2:7, 3:14, 22:2, 3 _____

Jēzus un visi Jaunās Derības rakstnieki atsaucas uz 1Moz 1.–11. nod. kā uz uzticamu vēsturi. Jēzus runā par Mozus rakstiem un vīrieša un sievietes radīšanu (Mt 19:4). Pāvils atkārtoti izmanto radīšanas ziņojumu, lai pamatotu teoloģiskās domas, ko viņš izsaka savās vēstulēs. Viņš Atēnu mācītājiem vīriem paziņoja: “Dievs, kas radījis pasauli un visu, kas tanī, būdams debess un zemes Kungs, nemājo rokām celtos tempļos” (Apd 17:24). Šādi Jaunās Derības rakstnieki balstījās uz 1Mozus grāmatas fundamentālo raksturu, lai parādītu mūsdienu lasītājam šī burtiskā notikuma nozīmi.

Izlasi, piemēram, Rm 5. nodaļu. Vairākas reizes Pāvils tiešā veidā saista Ādamu un Jēzu (sk. Rm 5:12, 14–19). Tas ir, viņš pieņem vēsturiskā Ādama burtisko eksistenci, statusu, kas būtībā izzūd, ja evolucionārais izcelsmes modelis aizstāj burtisku šo pantu izpratni.

Ja Jaunās Derības rakstnieki, Svētā Gara un paša Jēzus inspirēti, raudzījās uz radīšanas ziņojumu kā uz uzticamu vēsturi, kāpēc būtu muļķīgi mums balstīties uz kritišu, kļūdainu cilvēku izteikumiem? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Gerald A. Klingbeil, editor “The Genesis Creation Account and Its Reverberations in the Old Testament” (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2015).

“Bībele ir visaptverošākā un vispamācošākā vēsture, kāda cilvēkiem ir. Tā ir nākusi no mūžīgās patiesības svaigā avota, un dievišķā roka ir saglabājusi tās šķīstumu visos laikmetos. [...] Tikai šeit mēs varam atrast cilvēces vēsturi, kas nav cilvēka aizspriedumu un lepnuma apraiņa.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 5. sēj., 25. lpp.)

“Man rādīja, ka bez Bībeles vēstures ģeoloģija neko nevar pierādīt. Zemē atrastās paliekas sniedz pierādījumus lietu stāvoklim, kas atšķiras daudzējādā ziņā no tagadējā. Bet to eksistences laiks un tas, cik ilgu laiku šīs lietas ir atradušās zemē, ir jāsaprot, tikai ņemot vērā Bībeles vēsturi. Var likties nevainīgi izteikt varbūtības, kas ir ārpus Bībeles vēstures, ja mūsu pieņēmumi nav pretī faktiem, kas atrodami Svētajos Rakstos. Bet, ja cilvēki atmet Dieva vārdu jautājumā par radīšanas vēsturi un mēģina izvērtēt Dieva radīšanas darbus pēc dabas principiem, viņi atrodas bezgalīgā nedrošības okeānā. Tieši kā Dievs paveica radīšanas darbu sešās burtiskās dienās, Viņš mirstīgiem cilvēkiem nekad nav atklājis. Viņa radošie darbi ir tikpat neaptverami kā Viņa eksistence.” (Elena Vaita “Spiritual Gifts” 3. sēj., 93. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Zinātniskie skaidrojumi par tagadējo realitāti – kas ir aplūkojama, dzirdama, redzama, pārbaudāma un vēlreiz pārbaudāma – ir pilni ar debatēm un domstarpībām. Kāpēc tad tik daudz cilvēku nešauboties pieņemt katru zinātnisko paziņojumu par notikumiem, kas it kā risinājušies pirms miljoniem, varbūt pat miljardiem gadu?

2. Mūsdienin zinātne darbojas ar pieņēmumu (kas pēc būtības ir saprātīgs), ka nevar izmantot pārdabiskus līdzekļus, lai izskaidrotu dabiskus notikumus. Tas ir, tu nevari mēģināt izskaidrot, piemēram, bada apstākļus, paziņojot, ka ragana ir nolādējusi zemi. Tomēr kādi ir šīs pieejas ierobežojumi, ja runa ir par radīšanas ziņojumu, kā tas aprakstīts 1Moz grāmatā? Citiem vārdiem, Bībeles radīšanas ziņojums bija pārdabisks notikums. Ja automātiski izslēdz pārdabisko kā radīšanas līdzekli, kāpēc jebkurš cits skaidrojums būs nepareizs?

BĪBELE KĀ VĒSTURE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Sam 17. nod.; Jes 36:1–3; Jes 37:14–38; Dan 1, 5; Mt 26:57–67; Ebr 11:1–40.

ATMIŅAS PANTS:

“Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes, no vergu nama”
(2Moz 20:2, arī 5Moz 5:6).

Bībele ir veidota vēsturē. Bībeles vēsture no absolūta iesākuma, kad Dievs radīja visas lietas, taisni virzās līdz augstākajam mērķim, kad Viņš atjaunos zemi, Kristum nākot otrreiz.

Rakstu vēsturiskā būtība ir viena no rakstura īpašībām, kas to atšķir no citu reliģiju svētajām grāmatām. Bībele pieņem tāda Dieva eksistenci, kas personīgi darbojas vēsturē. Tā necenšas pierādīt šo eksistenci. Sākumā Dievs runā, un virs zemes tiek radīta dzīvība (1Moz 1:1–31). Viņš aicina Ābramu iziet no Kaldejas. Viņš atbrīvo Savus ļaudis no Ēģiptes verdzības. Viņš raksta desmit baušļus uz akmens plāksnēm pats ar Savu pirkstu (2Moz 31:18). Viņš sūta praviešus. Viņš sūta tiesas. Viņš aicina cilvēkus dzīvot un līdzdalīt Viņa dievišķo likumu un glābšanas plānu citām tautām. Galu galā Viņš sūta Savu dēlu Jēzu Kristu pasaulē, tādējādi sadalot vēsturi uz mūžīgiem laikiem.

Šajā nedēļā mēs aplūkosim dažus galvenos notikumus vēsturē, kā tie ir lasāmi Bībelē un arī dažos arheoloģiskajos pierādījumos, palīdzot nopamatot ticību Bībelei.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 6. jūnijā.

Dāvids, Sālamans un monarhija

Dāvida un Sālamana monarhija ir zelta laikmets Israēla vēsturē. Bet ja nu Dāvida un Sālamana nemaz nav bijis, kā daži apgalvo? Ja nu viņu valstības nebija tik plašas, kā to apraksta Bībele, ko arī daži apgalvo? Bez Dāvida nebūtu Jeruzālemes, nācijās galvaspilsētas (2Sam 5:6–10). Bez Dāvida nebūtu viņa dēla Sālamana būvētā tempļa (1Kēn 8:17–20). Visbeidzot, bez Dāvida nebūtu nākotnes Mesijas, jo Mesija bija apsoltis no Dāvida cilts (Jer 23:5, 6; Atkl 22:16). Israēliešu vēsture būtu pilnībā jāpārraksta. Tomēr šī vēsture, kā tas ir rakstīts Bībelē, ir tieši tā, kas piešķir Israēlam un baznīcai tās unikālo lomu un misiju.

Izlasi 1Sam 17. Kā Dievs nodrošina Israēlam izšķirošo uzvaru? Kas tiek izmantots, lai iegūtu šo uzvaru? Kur notiek šī uzvara? _____

Ievērojiet precīzo ģeogrāfisko aprakstu kaujas vietai 1Sam 17:1–3. Vieta Kirbetkajafe (Khirbet Qeiyafa) atrodas kalnos tieši tajā vietā, kur šajā nodaļā ir aprakstīta israēliešu apmetne. Neseni izrakumi ir atklājuši masīvi nostiprinātu garnizona pilsētu no Saula un Dāvida laikiem. Ir izrakti divi vārti, kas celti vienā laikā. Tā kā lielākajai daļai senā Israēla pilsētu bija tikai vieni vārti, šis raksturojums var palīdzēt identificēt šo vietu kā Šaarimu (1Sam 17:52), kas ebreju valodā nozīmē “divi vārti”.

Ja tas tā ir, pirmo reizi identificēta šī senā Bībeles pilsēta. 2008. un 2013. gadā tika atrasti divi uzraksti, ko daudzi uzskata par senāko atklāto ebreju rakstu. Otrajā uzrakstā ir minēts vārds Ešbals, tā sauca vienu no Saula dēliem (1L 9:39).

1993. gadā izrakumi pie ziemeļu pilsētas Teldanas atklāja milzīgu uzrakstu, ko rakstījis ķēniņš Hazaēls no Damaskas, kurš stāsta par savu uzvaru pār “Israēla ķēniņu” un par ķēniņu no “Dāvida nama”. Tieši tādā pašā veidā Dāvida dinastija ir aprakstīta Bībelē, pievienojot vēl spēcīgus arheoloģiskus pierādījumus, ka Dāvids vēsturē ir eksistējis – tieši tā, kā teikts Bībelē.

Padomā, kā mūsu ticību ietekmētu tas, ja, kā daži apgalvo, ķēniņš Dāvids patiesībā nebūtu dzīvojis? _____

Jesaja, Hiskija un Sanheribs

Izlasi Jes 36:1–3 un Jes 37:14–38. Kā Dievs atbrīvo Savus ļaudis ziņojumā par masīvo asīriešu kampaņu pret Jūdu? _____

---

701. gadā p.Kr. Sanheribs saceļas pret Jūdu. Ziņojums ir uzrakstīts Bībelē. Par to vairākos veidos ir ziņojis arī pats Sanheribs. Savās vēstures hronikās, kas atrastas galvaspilsētā Ninivē, viņš lielās: “Es ieņēmu un iekaroju 46 no viņa (Hiskijas) spēcīgi nocietinātajām pilsētām un neskaitāmus mazākus ciematus blakus.” Viņš svin Jūdejas pilsētas Lahišas sakāvi savā pilī Ninivē, noklājot galvenās pils zāles sienas ar zīmējumiem, kas aino viņa aplenkumu un kauju pret pilsētu.

Neseni izrakumi Lahišā ir atklājuši daudz iznīcinātas pilsētas drupu pēc tam, kad to bija nodedzinājis Sanheribs. Bet Jeruzāleme brīnumainā kārtā ir pasargāta. Sanheribs varēja lielities tikai par šo: “Es ieslēdzu Hiskiju, jūdu, viņa pilsētā kā putnu krātiņā.” Jeruzālemes iznīcināšanas apraksta nav, un nav arī ziņots, ka gūstā būtu aizvesti gūstekņi.

Tā ir patiesība, ka Jeruzāleme bija aplenkta, bet Bībele ziņo, ka aplenkums ilga tikai vienu dienu, Kunga eņģelim atbrīvojot Jeruzālemi. Kā Jesaja bija paredzējis: “Tas Kungs saka par Asīrijas ķēniņu: viņš neieies šinī pilsētā un neiešaus tanī nevienu bultu, un viņš nepacels vairogu pret to un neuzmetīs vaļņus! Pa to pašu ceļu, pa kuru viņš nācis, viņš aizies atpakaļ un neiebruks šinī pilsētā, tā saka Tas Kungs, Es pasargāšu šo pilsētu, lai to izglābtu Manis un Mana kalpa Dāvida dēļ” (Jes 37:33–35).

Interesanti, ka Ninivē, Asīrijas galvaspilsētā, ir attēlota tikai Lahiša. Jeruzāleme nav atrodama uz pils sienām. Sanheribs varēja lielities tikai par savu uzvaru pār Lahišu. Spēkošanās starp Debesu Dievu un Asīrijas dieviem ir atklāta Viņa ļaužu atbrīvošanā. Viņš redz Asīrijas agresīvo darbību. Viņš dzird Hiskijas lūgšanas vārdus. Dievs darbojas vēsturē.

Kā tu vari atcerēties, ka Dievs, kas tik neparastā veidā atbrīvoja Israēlu šajā laikā un vietā, ir tas pats Dievs, ko tu pielūdz, uz ko paļaujies un kam uzticies šodien? _____

Daniēls, Nebukadnēcars un Babilonija

2007. gada jūlijā kāds Vīnes universitātes zinātnieks strādāja pie projekta Britu muzejā, kad viņš atrada plāksni no Bābeles ķēniņa Nebukadnēcara laikiem. Uz plāksnes viņš atrada vārdu “Nebusarsekims”, Babilonijas virsnieka vārds, kas minēts Jer 39:3. Nebusarsekims ir viens no daudziem citiem cilvēkiem, gan ķēniņiem, gan ierēdņiem, kas (pateicoties arheoloģijai) ir atklāti no Daniēla un Nebukadnēcara laikiem.

Izlasi Dan 1. un 5. nodaļu. Kā agrīnie Daniēla lēmumi atbilst Dieva darbiem, kas izmantoja viņu kā Savu kalpu un pravieti, lai ietekmētu miljoniem cilvēku visā vēsturē? _____

Daniēls “apņēms savā sirdī” (Dan 1:8) palikt uzticīgs Dievam ēšanā un lūgšanās. Šie labie ieradumi, kas bija izveidoti jau agri viņa dzīvē, kļuva par modeli, kas deva viņam spēku visā garajā dzīvē. Rezultāts bija skaidra domāšana, gudrība un izpratne, kas nāca no augšienes. To atzina Nebukadnēcars un Belzacars, tāpēc viņš tika paaugstināts amatā. Bet varbūt vissvarīgākais rezultāts bija paša ķēniņa Nebukadnēcara pievēršanās Dievam (Dan 4:34–37).

Nebukadnēcars bija Nabopolasara dēls. Kopā viņi uzcēla varenu pilsētu, kurai nebija līdzīgas senajā pasaulē (Dan 4:30). Bābeles pilsēta bija milzīga, ar vairāk nekā 300 tempļiem, izsmalcinātu pili un divkāršu mūri apkārt, kas bija 12 un 22 pēdas biezs. Mūrim bija astoņi galvenie vārti, kas nosaukti galveno Babilonijas dievu vārdā. Visslavenākie bija lštaras vārti, ko izraka vācieši un rekonstruēja Pergamona muzejā Berlīnē.

Dan 7:4 Bābele ir aprakstīta kā lauva ar ērgļa spārniem. Gar procesiju ceļu, kas veda uz lštaras vārtiem, bija izvietotas 120 lauvas skulptūras. Izrakumos tika atrasts arī milzīgs lauva, kas metas virsū cilvēkam, – tas tur stāv ārpus pilsētas arī mūsdienās. Tas viss liecina, ka lauva bija atbilstošs simbols Babilonijai. Bibeles vēsture un tās pravietojumi ir apstiprināti.

Dan 1:8 teikts, ka Daniēls “apņēms savā sirdī”. Ko tas nozīmē? Ko tev vajadzētu “apņemt savā sirdī” darīt vai nedarīt? _____

Vēsturiskais Jēzus

Izlasi Mt 26:57–67, Jņ 11:45–53 un Jņ 18:29–31. Kas bija Kajafa, un kāda bija viņa loma Kristus nāvē? Kas bija Poncijs Pilāts, un kāpēc viņa lēmums bija vissvarīgākais, lai sinedrijs sasniegtu savus mērķus? _____

Kajafa bija augstais priesteris un musināja uz sazvērestību panākt Jēzus nāvi. Par viņa eksistenci ziņo arī jūdu vēsturnieks Jozefs, rakstot par labu romiešiem. “Bez tam viņš arī atņēma Jozefam, ko arī sauca par Kajafu, tiesības būt par augsto priesteri, un iecēla Jonatānu, Ananusa, iepriekšējā augstā priestera dēlu, par savu sekotāju.” (Josephus “Complete Works” (Grand Rapids, MI: Kregel Publications, 1969), 18. grāmata, 4. nodaļa, 381. lpp.)

1990. gadā uz dienvidiem no Jeruzālemes tika atrasti ģimenes kapi, kas saturēja divpadsmit urnas jeb kaulu kastes. Monētas un māla priekšmeti, kas atrasti kapā, norāda, ka tie ir no aptuveni 1. gs. vidus. Visvairāk izrotātā urna, kurā atradās vairāki kaulu komplekti, saturēja vārdu “Jozefs, Kajafas dēls”. Daudzi zinātnieki uzskata, ka šis ir augstā priestera Kajafas kaps un kaulu kaste. Kajafa bija tiešā veidā iesaistīts Jēzus nāvē.

1961. gadā Cēzarejas Maritimas teātrī tika atrasts uzraksts, kas nesa Poncija Pilāta vārdu, kas bija Jūdas pārvaldnieks imperatora Tibērija pakļautībā.

Tādējādi abos gadījumos dažas galvenās personas, kas bija saistītas ar Kristus nāvi, ir vēsturē apstiprinātas.

Pirmo divu gadsimtu laicīgie vēsturnieki arī runā par Jēzu no Nācaretes. Romiešu vēsturnieks Tacits raksta par Kristu, Viņa nāvessodu, ko piesprieda Poncijs Pilāts Tibērija valdīšanas laikā, un par pirmajiem kristiešiem Romā. Romas pārvaldnieks Plīnijs jaunākais raksta 112.–113. gadā imperatoram Trajanam, jautājot, kā viņam vajadzētu izturēties pret kristiešiem. Viņš tos apraksta kā tādus, kas satiekas kādā noteiktā dienā pirms rītausmas, kur viņi sapulcējas un dzied dziesmas kādam dievam.

Šie vēsturiskie atklājumi un vēstures avoti nodrošina papildu – ārpus Bībeles esošu – pamatu Jēzus eksistencei, kas tika pielūgts pirmos 50 gadus pēc Viņa nāves. Evaņģēliji ir galvenais avots par Jēzu, un mums vajadzētu tos rūpīgi pētīt, lai uzzinātu vairāk par Jēzu un Viņa dzīvi.

Lai gan vienmēr ir jauki apzināties, ka ir arheoloģiski pierādījumi, kas stiprina mūsu ticību, kāpēc mums ir jāmācās nepadarīt savu ticību atkarīgu no tiem, lai arī cik noderīgi tie reizēm būtu? _____

Ticība un vēsture

Mēs nedzīvojam vakuumā. Mūsu ikdienas izvēle neietekmē tikai mūs pašus, bet arī citus. Tieši tāpat daudziem Dieva ļaudīm senatnē bija liela ietekme uz citu cilvēku nākotni. Ebr 11, labi zināmajā “ticības” nodaļā, mēs redzam šo seno ticības varoņu ietekmes kopsavilkumu.

Izlasi Ebr 11:1–40. Kādas mācības mēs varam mācīties no šiem senajiem varoņiem, pētot viņu dzīvi?

Ēnohs _____

Noa _____

Ābrahāms _____

Sāra _____

Jāzeps _____

Mozus _____

Rahāba _____

Simsons _____

Ticība nav vienkārši uzskati par kaut ko vai kādu, tā ir aktīva atsaukšanās šai ticības apliecībai. Tā ir ticība, kas darbojas, jeb tas, ko sauc par taisnošanu. Tie ir tie ticības darbi, kas izmaina vēsturi. Katra no šīm darbībām ir atkarīga no paļaušanās uz Dieva Vārdu.

Noa darbojās ticībā, kad viņš būvēja šķirstu, uzticoties Dieva Vārdam vairāk nekā pieredzei un saprātam. Tā kā nekad nebija lijis lietus, pieredze un saprāts lika domāt, ka plūdi ir absolūtās muļķības. Bet Noa paklausīja Dievam, un cilvēce izdzīvoja. Ābrahāms, ko toreiz vēl sauca par Ābramu, atstāja Ūru Mezopotāmijas dienvidos, visattīstītāko pilsētu pasaulē tajā laikā, un devās prom, nezinot, kur Dievs viņu vadīs. Bet viņš izvēlējās rīkoties pēc Dieva Vārda. Mozus izvēlējās kļūt par ganu, kas vada Dieva ļaudis uz Apsolīto zemi, nevis par ķēniņu pār vislielāko impēriju tajā laikā – Ēģipti. Viņš uzticējās Visvarenā balsij, kas runāja no degoša krūma. Rahāba nolēma uzticēties Dieva atbrīvošanas ziņojumiem, paglāba abus spieģus un kļuva par daļu no Jēzus ciltsrakstiem. Cik maz mēs zinām par to, kā mūsu lēmumi ietekmēs neskaitāmus cilvēkus šajā paaudzē un nākamajās!

Kādi svarīgi lēmumi ir tavā priekšā? Kā tu izdari izvēli un kāpēc? _____

_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļa “Dāvids un Goliāts” (643.–648. lpp.), grāmatā “Pravieši un ķēniņi” nodaļa “Atbrīvošana no Asīrijas” (349.–366. lpp.), “Methods of Bible Study” 4.k daļu, ko var atrast <http://www.adventistbiblicalresearch.org/materials/bible-interpretation-hermeneutics/methods-bible-study>.

“Bībele ir visnenākā un visaptverošākā vēsture, kāda cilvēkiem ir pieejama. Tā ir nākusi no mūžīgās patiesības avota, un visos laikmetos dievišķā roka ir saglabājusi tās šķīstību. Tā izgaismo tālo pagātņi, kur cilvēku pētījumi veltīgi cenšas ielauzties. Dieva Vārdā mēs redzam tikai spēku, kas lika pamatus zemei un izplēta debesis. Šeit mēs atrodam autentisku ziņojumu par tautu izcelšanos. Šeit ir dota mūsu cilts vēsture, ko nav aptraipījis lepnums vai aizspriedumi.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 173. lpp.)

“Tas, kam ir zināšanas par Dievu un Viņa Vārdu, tic Svēto Rakstu dievišķumam. Viņš nepārbauda Bībeli ar cilvēka idejām par zinātņi. Viņš šīs idejas pārbauda pēc nekļūdīga standarta. Viņš zina, ka Dieva vārds ir patiesība, un patiesība nekad nevar runāt sev pretī. Lai arī kas tā saucamajā zinātnes mācībā ir pretējs Dieva atklāsmes patiesībai, tas ir tikai cilvēka minējums. Tiem, kas patiešām ir gudri, zinātniskie pētījumi atver milzīgus pārdomu un informācijas laukus.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 8. sēj., 325. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Pārrunājiet jautājumu trešdienas pētījuma beigās. Jā, ir labi, ja mēs atrodam arheoloģiskos pierādījumus, kas apstiprina Bībeles vēsturi. Bet kas notiek, ja atrastie pierādījumi tiek skaidroti pretēji Bībeles stāstam? Ko tam vajadzētu mums atklāt par faktu, ka mums ir jābūt atkarīgiem no Dieva Vārda kā no Dieva Vārda un kā tādām arī jāuzticas, neskatoties uz arheoloģijas vai jebkuras citas cilvēku zinātnes spiediena?

---

2. Padomājiet par visiem Bībeles pravietojumiem, kas ir piepildījušies pagātnē un ko no šodienas skatu punkta varam redzēt kā piepildījušos. Padomā, piemēram, par Dan 2. un 7. nodaļas valstīm. Kā mēs varam mācīties no šiem pravietojumiem, kas ir piepildījušies vēsturē, un uzticēties Kungam attiecībā uz tiem pravietojumiem, kas vēl gaida piepildīšanos?

BĪBELE UN PRAVIETOJUMI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Dan 2:27–45, Jņ 14:29, 4Moz 14:34, Dan 7:1–25, Dan 8:14, 1kor 10:1–13.

ATMIŅAS PANTS:

“Tas atbildēja viņam: līdz divi tūkstoši trīs simti vakariem un rītiem, tad svētnīca tiks atkal atzīta par taisnu un atgūs atkal savas tiesības” (Dan 8:14).

Bībeles pravietojumi ir svarīgi mūsu identitātei un misijai. Pravietojumi nodrošina iekšēju un ārēju mehānismu, lai apstiprinātu Dieva Vārda precizitāti. Jēzus teica: “To Es jums jau tagad esmu sacījis, pirms tas notiek, lai, kad tas būs noticis, jūs ticētu” (Jņ 14:29, sk. arī Jņ 13:19). Izšķirošais jautājums ir: kā pareizi skaidrot pravietojumus, lai mēs zinātu, kad pravietojumam patiešām ir jānotiek?

Reformācijas laikā reformatori izmantoja vēsturisko metodi. Šī metode ir tā pati, ko Daniēls un Jānis izmantoja kā atslēgu paši savu pravietojumu interpretācijām. Vēsturiskā metode redz pravietojumus kā progresīvu un nepārtrauktu vēstures piepildīšanos, sākot ar pagātni un beidzot ar Dieva mūžīgo valstību.

Šajā nedēļā mēs pētīsim vēsturisko pravietisko interpretāciju pilnārus. “Mums vēsturē ir jāredz pravietojumu piepildīšanās, jāpēta Aizgādības darbi lielajās reformācijas kustībās un jāsaprot notikumu attīstība tautu vadīšanā uz lielās cīņas noslēdzošo konfliktu.” (Elena Vaits “Liecības draudzei” 8. sēj., 307. lpp.)

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. jūnijā.

Historicisms un pravietojumi

Fundamentālo metodi, ko septītās dienas adventisti izmanto Bībeles pravietojumu pētīšanā, sauc par historicismu. Tā balstās uz ideju, ka daudzi galvenie pravietojumi Bībelē seko nepārrautam lineāram vēstures plūdumam no pagātnes līdz tagadnei un turpinās nākotnē. Tas ir līdzīgi tam, kā vēsturi mācās skolā. Mēs tā darām, jo tā Bībele pati skaidro mums šos pravietojumus.

Izlasi Dan 2:27–45. Kādi sapņa aspekti norāda uz nepārtrauktu pasaules varu secību visā vēsturē? Kā Bībele pati parāda mums, kā skaidrot apokaliptiskos (gala laika) pravietojumus?

Ievēro, ka Nebukadnēcara valsts ir atzīta kā zelta galva. Tādējādi Daniēls identificē Bābeli kā pirmo valsti (Dan 2:38). Tad Daniēls saka: “Pēc tevis nāks cita valsts, .. un tad celsies vēl trešā valsts, no vara, tā valdīs pār visu zemi” (Dan 2:39), un tad nāks ceturta (Dan 2:40). Tas, ka tās ir pēc kārtas viena aiz otras bez pārrāvumiem, ir ietverts arī pašā tēlā, jo katra valsts ir ainota kā daļa no lielāka ķermeņa, virzoties no galvas uz kāju pirkstiem. Tās ir saistītas, tieši tāpat kā laiks un vēsture ir saistīti.

Dan 7. un 8. nodaļā tēla vietā tiek izmantoti specifiski zvēru simboli, bet tiek mācīts tas pats. Mums ir dota nepārtraukta četru laicīgo valstu secība (Dan. 8. nodaļā – trīs). Tās sākas ar senatni un iet cauri vēsturei, līdz tagadnei un sniedzas nākotnē, kad Kristus atgriežas un Dievs nodibina Savu mūžīgo valstību.

Tāpēc Dan 2. nodaļas tēls un turpmākās atklāsmes Dan 7. un 9. nodaļā nodrošina pamatu protestantu vēsturiskajiem pravietojumu skaidrojumiem, pie kā septītās dienas adventisti turas joprojām.

Izlasi Jņ 14:29. Ko Jēzus pasaka, kas palīdz mums saprast, kā pravietojums var darboties?

Kādas lielas priekšrocības ir mūsdienās, dzīvojot laikā, kad liela daļa vēstures jau ir aiz muguras, atšķirībā no tiem, kas dzīvoja Babilonijas laikā?

Dienas/ gada princips

Viena no historicisma skaidrošanas metodes atslēgām ir dienas/ gada princips. Daudzi teologi gadsimtiem ilgi šo principu attiecinājuši uz Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumos minētajiem laikiem. Viņi šo principu atklājuši vairākos atslēgpantos, kā arī no pašu pravietojumu tiešā konteksta.

Izlasi 4Moz 14:34 un Ec 4:6. Kā Dievs atklāj dienas/ gada principu šajos specifiskajos pantos? _____

Šajos pantos mēs varam ļoti skaidri redzēt dienas/ gada principa ideju. Bet kā mēs varam pamatot šī principa lietošanu attiecībā uz dažiem laika pravietojumiem, piem. Dan 7:25 un Dan 8:14, kā arī Atkl 11:2, 3, Atkl 12:6, 14 un Atkl 13:5?

Trīs citi elementi atbalsta dienas/ gada principu šajos Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumos: simbolu izmantošana, garī laika periodi un īpaši izteicieni.

Pirmkārt, zvēru simboliskais raksturs un ragi, kas aino valstības, liek domāt, ka arī laika izteicieniem vajadzētu tikt saprastiem simboliski. Zvēri un ragi nav jāuztver burtiski. Tie ir simboli kaut kam citam. Tā kā visi pārējie pravietojumi ir simboliski, nevis burtiski, kāpēc lai mēs uztvertu burtiski tikai laika pravietojumus? Atbilde, protams, ir – mums tie nav jāuztver burtiski.

Otrkārt, daudzi notikumi un valstis attēlotas pravietojumos, kas risinājušies daudzus gadsimtus, kas nebūtu iespējams, ja notikumu pravietotais laiks būtu uztverams burtiski. Ja attiecinām uz tiem dienas/ gada principu, notikumu laiks atbilst pārsteidzoši precīzi.

Aplūko Dan 9:24–27 minēto 70 nedēļu pravietojumu. Mēs lasām, ka “no tā laika, kad atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu, līdz svaidītam valdniekam” (Dan 9:25) būs burtiski 69 nedēļas jeb gads, četri mēneši un viena nedēļa. Pravietojums šādā veidā ir bezjēdzīgs, vai ne? Taču kas notiek, ja mēs attiecinām uz šo pravietojumu Bībelē doto dienas/ gada principu un 70 nedēļas kļūst par 490 gadiem? _____

Identificējot mazo ragu

Gadsimtiem ilgi protestantu reformatori mazā raga varu no Dan 7. un 8. nodaļas identificējuši ar Romas baznīcu. Kāpēc?

*Izlasi Dan 7:1–25 un 8:1–13. Kas kopīgs ir mazā raga raksturojumam abās nodaļās?
Kā mēs to varam identificēt?* _____

Mazā raga raksturojumā Dan 7. un 8. nodaļā ir septiņas kopīgas iezīmes: (1) abi ir aprakstīti kā ragi; (2) abi ir varas, kas vajā (Dan 7:21, 25; 8:10, 24); (3) abi ir sevi paaugstinoši un zaimojoši (Dan 7:8, 20, 25; 8:10, 11, 25); (4) abu mērķis ir Dieva ļaudis (Dan 7:25, 8:24); (5) abiem ir aktivitātes aspekti, uz ko attiecināms pravietisks laiks (Dan 7:25; 8:13, 14); (6) abi sniedzās līdz laika galam (Dan 7:25, 26; 8:17, 19) un (7) abi tiek iznīcināti pārdabiskā veidā (Dan 7:11, 26; 8:25).

Vēsture apstiprina, ka pirmā valsts ir Babilonija (Dan 2:38), otrā ir Medopersija (Dan 8:20) un trešā – Grieķija (Dan 8:21). Vēsture nepārprotami liecina, ka nākamā pasaules impērija ir Roma.

Dan 2. nodaļā dzelzs, kas aino Romu, turpinās līdz pat kāju pirkstiem, kas sajaukti ar mālu. Tas ir, līdz laika galam. Dan 7. nodaļas mazais rags nāk no ceturtā zvēra, bet paliek daļa no šī ceturtā zvēra.

Kāda vara radās no Romas un turpina tās politiski reliģisko ietekmi vismaz 1260 gadus (sk. Dan 7:25)? Tikai viena vara atbilst vēsturei un pravietojumam – pāvestība. Pāvestība nāca pie varas desmit barbaru cilšu vidū un gāza trīs no tām (Dan 7:24). Pāvestība bija “citādāka nekā agrākie” (Dan 7:24), norādot uz tās unikalitāti, salīdzinot ar citām ciltīm. Pāvestība “uzstāsies ar skaļām runām pret Visuaugsto un apvainos Visuaugstā svētos” (Dan 7:25) un gāzīs “kādus no pulka” (Dan 8:10) pretreformācijas laikā, kad tika nogalināti protestanti. Pāvestība mēģināja “mainīt laikus un likumus” (Dan 7:25), izņemot otro bausli un pārceļot sabatu uz svētdienu.

Dan 2., 7. un 8. nodaļā pēc Grieķijas rodas viena vara, kas pastāv līdz laika galam. Kas tā varētu būt par varu, ja ne Roma savā pāvestības posmā? Kāpēc šī ir izšķiroša triju eņģeļu vēstu mācība, lai arī cik politiski nekorekta, un kāpēc tā ir svarīga mūsu laika patiesības daļa? _____

Izmeklēšanas tiesa

Pravietojumu skaidrojumi, ko mēs pētījām šajā nedēļā, kopš reformācijas laikiem ir atraduši milzīgu atbalstu protestantu vēsturnieku vidū. Bet tikai 1800. gadu sākumā, kad radās milleriešu kustība, tika rūpīgi pārdomāts un pētīts pravietojums par 2300 dienām un izmeklēšanas tiesu. Aplūkojiet šo grafiku:

Daniēla 7	Daniēla 8
Babilonija (lauva)	_____
Medopersija (lācis)	Medopersija (auns)
Grieķija (leopards)	Grieķija (āzis)
Pagāniskā Roma (ceturtais zvērs)	Pagāniskā Roma (rags pārvietojas horizontāli)
Pāvestīgā Roma (mazais rags)	Pāvestīgā Roma (rags pārvietojas vertikāli)

Izlasi Dan 7:9–14; 8–14, 26. Kas notiek Debesīs, kā tas ir attēlots šajos pantos? _____

Pēc viduslaiku vajāšanu perioda, kas noslēdzās 1798. gadā ar pāvesta sagūstīšanu un apcietināšanu, ko izdarīja Napoleona ģenerālis Bertjē (Atkl 13:3), Dan 7. un 8. nodaļa runā par tiesu. Tiesai jānotiek Debesīs, kur “tiesas locekļi nosēdās” (Dan 7:10) un “..debesu padebešos nāca kāds kā Cilvēka Dēls savā izskatā; tas pienāca pie cienījamā sirmgalvja, un to nostatīja sirmgalvja priekšā” (Dan 7:13). Šī ir tiesas aina, kas notiek pēc 1798. gada un pirms Jēzus otrās nākšanas.

Šī tiesas aina Dan 7. nodaļā ir tieši paralēla svētnīcas šķīstīšanai Dan 8:14. Tās runā par vienu un to pašu. Saskaņā ar Dan 8:14 šis “svētnīcas šķīstīšanas” laiks, kas ir Salīdzināšanas dienas terminoloģija, ir 2300 vakari un rīti jeb dienas. Pēc dienas/ gada principa šīs dienas aino 2300 gadus.

2300 gadu sākums ir meklējams Dan 9:24, kur 70 nedēļu (490 gadi) pravietojums ir “hatak” jeb “nogriezts” no 2300 dienu atklāsmes (Dan 9:24). Daudzi zinātnieki pareizi redz 2300 dienu (gadu) pravietojumu no Dan 8:14 un 70 nedēļu pravietojumu (490 gadi) Dan 9:24–27 kā divas viena pravietojuma daļas. Nākamais pants 70 nedēļu pravietojumā – Dan 9:25 – iedod laika perioda sākumu: “Atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu.” Šī notikuma sākuma datums ir “ķēniņa Artakserksa septītais gads” (Ezr 7:7) jeb 457. g. pr. Kr. Skaitot uz priekšu no 2300 gada, mēs nonākam pie 1844. gada, kas ir drīz pēc 1798. gada un pirms Jēzus otrās nākšanas. Tad Jēzus iegāja Vissvētākajā vietā un sāka Savu starpniecisko Debesu šķīstīšanas darbu. Sk. piektdienas pētījuma grafikā.

Tipoloģija kā pravietojums

Apokaliptiskajiem pravietojumu simboliem, kas atrodami Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumos, ir viens vienīgs papildījums. Piemēram, āzis simbolizē Grieķiju, vienu valsti (Dan 8:21). Galu galā šajā pantā šī valsts ir nosaukta. Vai var būt vēl skaidrāk?

Turpretī tipoloģija pievēršas Vecās Derības patiesajiem cilvēkiem, notikumiem un kārtībai, kas pamatojas vēsturiskajā realitātē, kas savukārt norāda tālāk uz lielāku realitāti nākotnē. Tipoloģijas kā interpretēšanas metodes izmantošana sniedzas līdz pat Jēzum un Jaunās Derības rakstniekiem, un tā ir atrodama arī pašā Vecajā Derībā. Vienīgā palīdzība, lai atpazītu simbolu un tā prototipu, ir tas, ka uz to norāda kāds inspīrēts Bībeles rakstnieks.

Izlasi 1kor 10:1–13. Uz kādiem notikumiem vēsturē atsaucas Pāvils, brīdinot Korintas draudzi? Kā tas attiecas uz mūsdienām? _____

Pāvils atsaucas uz izešanas no Ēģiptes vēsturisko realitāti un attīsta tipoloģiju, kas ir balstīta uz seno ebreju pieredzi tuksnesī. Šādā veidā Pāvils parāda, ka Dievs, kas iedvesmoja Mozu ziņot par šiem notikumiem, bija paredzējis, ka “tas ir noticis mums par paraugu” (1kor 10:6, NKJV), ar to brīdinot garīgo Israēlu izturēt kārdināšanas, dzīvojot pēdējās dienās.

Izlasi šos pantus un uzraksti katrā pantā atrodamo tipu (jeb simbolu) un prototipu, kā to apraksta Jēzus un Jaunās Derības rakstnieki.

Mt 12:40 _____

Jņ 19:36 _____

Jņ 3:14, 15 _____

Rm 5:14 _____

Jņ 1:29 _____

Katrā situācijā Jēzus un Jaunās Derības rakstnieki izmanto tipu un prototipu, kas ļauj atklāties pravietiskajai nozīmei. Šādā veidā tie norāda uz lielāku vēstures realitātes papildīšanos.

Padomā par kalpošanu zemes svētnīcā, kas darbojās kā tips visam glābšanas plānam. Ko tas māca mums par to, cik svarīga svētnīcas vēsts ir mūsu dienās? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Kliforda Goldšteina grāmatu "1844 Made Simple" (Boise, ID: Pacific Press, 1988) kā vienu no daudziem materiāliem par 2300 dienu pravietojumu. Sk. arī 1844madesimple.org

Izpēti šo grafiku:

Daniēla 7	Daniēla 8
Babilonija (lauva)	_____
Medopersija (lācis)	Medopersija (auns)
Grieķija (leopards)	Grieķija (āzis)
Pagānu Roma (ceturtais zvērs)	Pagānu Roma (rags pārvietojas horizontāli)
Pāvestīgā Roma (mazais rags)	Pāvestīgā Roma (rags pārvietojas vertikāli)
Tiesa Debesīs	Debesu svētnīcas šķīstīšana

Svarīgais, kas mums šeit ir jāsaprata, ir tas, ka tiesas aina Dan 7. nodaļā, kas notiek pēc 1260 vajāšanu gadiem (Dan 7:25), ir tas pats, kas svētnīcas šķīstīšana Dan 8:14. Un šī tiesas aina Debesīs ir tā, kas vada beigās pie Dieva mūžīgās valstības nodibināšanas kritušās pasaules skumjās vēstures noslēgumā. Tādējādi mums ir spēcīgi Bībeles pierādījumi tam, cik lielu nozīmi Raksti piešķir Dan 8:14 un notikumam, ko tas vēstī.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Vēlreiz pārskatiet Dan 2. nodaļu. Ieraugiet, cik skaidri šeit ir atklāta vēsturiskā metode: nepārtraukta pasaules impēriju secība, sākot ar senajiem laikiem un noslēdzoties ar Dieva mūžīgo valstību. Dievs ir iedevis mums atslēgu, kā skaidrot šos pravietojumus. Ko tas, ka tikai nedaudzi kristieši mūsdienās izmanto vēsturisko metodi, mums atklāj par kristīgās pasaules stāvokli? Kā šis fakts palīdz mums vēl labāk saprast, cik vajadzīga ir adventistu vēsts pasaulei šajā laikā?

---

2. Cik labi tu saproti 2300 dienu pravietojumu Dan 8:14? Ja tu to nesaproti, kāpēc neatvēlēt laiku, lai izpētītu un līdzdalītu Bībeles izpētes grupā savus atklājumus? Tu būsi pārsteigts, cik tiešām pamatots ir šī pravietojuma skaidrojums.

---

3. Izlasi Dan 7:18, 21, 22, 25, 27. Ievēro, kas notiek ar svētajiem. Ko mazā raga vara viņiem nodara? Salīdzinot, ko Kungs viņiem izdara? Kas ir labā vēsts svētajiem attiecībā uz tiesu? Ko tiesa beigās viņiem sniedz?

SAREŽĢĪTĀS VIETAS BĪBELĒ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2Tīm 2:10–15, 1L 29:17, Jēk 4:6–10, Gal 6:9, Apd 17:11.

ATMIŅAS PANTS:

“Uzskatiet mūsu Kunga pacietību kā glābšanai dotu, kā jau arī mūsu mīļais brālis Pāvils jums ir rakstījis pēc viņam dotās gudrības. Tā viņš runā par šīm lietām visās vēstulēs, kurās ir kas grūti saprotams, ko nemācītie un nenostiprinātie ļaudis sagroza, tāpat kā arī citus rakstus, sev par pazušanu” (2Pēt 3:15, 16).

Pārrunājot apustuļa Pāvila vēstules, Pēteris raksta, ka tajās un dažās citās vietās Rakstos ir “dažas lietas, ko ir grūti saprast” (2Pēt 3:16, NIV). Šos vārdus ir sagrozījuši un sajaukuši “nemācītie un nenostiprinātie ļaudis” (2Pēt 3:16) paši sev par pazušanu. Pēteris nesaka, ka visas lietas ir grūti saprast, bet tikai dažas.

Mēs zinām to, vai ne? Kurš godīgs Bībeles lasītājs gan nav nonācis saskarē ar pantiem, kas liekas dīvaini un grūti saprotami? Pavisam noteikti, kādā brīdī mums visiem ir bijusi šāda pieredze.

Tieši tāpēc mēs šajā nedēļā aplūkosim ne tik daudz grūtus pantus kā tādus, bet gan kas varētu būt iemesli šiem izaicinājumiem un kā mēs varam tikt ar tiem galā, būdami uzticīgi patiesības meklētāji Dieva Vārdā. Visbeidzot jāpiebilst, ka daži no šiem izaicinošajiem pantiem šajā debess pusē varētu arī nekad netikt izskaidroti. Vienlaikus lielākā daļa Bībeles pantu nesagādā nekādas grūtības, un nav vajadzības ļaut dažiem grūtiem pantiem vājināt mūsu uzticību Dieva Vārda kā vienota veseluma uzticamībai un autoritātei.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 20. jūnijā.

Iespējamie pretrunu iemesli

Izlasi 2Tim 2:10–15. Pāvils brīdina Timoteju būt čaklam un “pareizi mācīt patiesības vārdu”. Kāda svarīga vēsts mums ir šeit dota? _____

Neviens meklējošs un godīgs Rakstu pētnieks nenoliegs faktu, ka Bībelē ir panti, ko ir grūti saprast. Šai situācijai nevajadzētu mums traucēt. Zināmā mērā šīs grūtības ir jāgaida. Galu galā mēs esam nepilnīgas un aprobežotas būtnes, un nevienam cilvēkam nav visaptverošas zināšanas par katru jautājumu, arī ne par dievišķām lietām. Tāpēc tad, kad neziņošas un ierobežotas būtnes cenšas saprast bezgalīgā Bībeles Dieva gudrību, tas ir saistīts ar zināmām grūtībām. Šādas grūtības Bībeles mācību izpratnē tomēr nepierāda, ka tas, ko Bībele apstiprina, būtu nepatiess.

Tie, kas nepieņem Bībeles mācību par dievišķo atklāsmi un inspirāciju, bieži vien apgalvo, ka šīs grūtības ir pretrunas un kļūdas. Tā kā viņiem Bībele ir vairāk vai mazāk cilvēku grāmata, viņi uzskata, ka Bībelei ir jābūt bez kļūdām un nepilnībām. Ar šādu domāšanu bieži netiek pieliktas nopietnas pūles, lai meklētu izskaidrojumu, kas ņemtu vērā Rakstu vienotību un uzticamību, ko garantē dievišķā inspirācija. Cilvēki, kas sāk apšaubīt Rakstu pirmās lappuses, piemēram, radīšanas ziņojumu, drīz var nonākt šaubās un neskaidrībā arī par jebkuru citu rakstvietu.

Dažas nesaskaņas Rakstos var būt kādas sīkas kļūdas no pārrakstītāju vai tulkotāju puses. Elena Vaita apliecina: “Daži skatās uz mums sērīgi un saka: ‘Vai jūs nedomājat, ka, pārrakstot un tulkojot, varēja tikt ielaistas kļūdas?’ Tas viss ir iespējams, un prāts, kas ir tik šaurs, ka tas vilcinās un klūp pār šo iespēju un iespējamību, būs tikpat gatavs kļūpt pār inspirētā Vārda noslēpumiem, jo viņu vājie prāti nespēj tajā saskatīt Dieva nodomus. Jā, viņi tikpat viegli klups pār skaidriem faktiem, ko vienkāršs prāts pieņems, ieraudzīs dievišķo, kam dievišķie vārdi būs skaidri un skaisti, pilni un pilnīgi. Tādai dvēselei, kam neradīs grūtības visskaidrāk atklātās patiesības, neviena kļūda neradīs satraukumu, ne arī liks kājām kļūpt.” (“Izmeklētās vēstis” 1. sēj., 16. lpp.)

Kāpēc ir tik svarīgi pie Bībeles iet pazemības un padevības garā? _____

Risinet grūtības godīgi un rūpīgi

Vai jūs esat kādreiz nonākuši saskarē ar pantu vai pantiem, ko jūs nesapratāt vai uzskatījāt par pārāk grūtiem, lai saskaņotu tos ar citiem pantiem vai realitāti kopumā? Ir grūti iedomāties, ka jūs nebūtu kādā brīdī ar šādu problēmu saskārušies. Jautājums ir, kā jūs reaģējāt? Vēl svarīgāks jautājums: kā jums vajadzēja reaģēt?

Izlasī 1L 29:17, Sak 2:7, 1Tim 4:16. Ko šie panti pasaka tādu, ko var attiecināt uz jautājumu, kā tikt galā ar grūtiem pantiem? _____

_____

Tikai tad, ja esam godīgi, mēs stājamies preti grūtībām atbilstošā veidā. Godīgums mūs sargā, jo mēs neizvairāties no jebkādām grūtībām un necenšamies tās apslāpēt. Godīgums arī atturēs mūs no virspusējām atbildēm, kas neiztur rūpīgu pārbaudi. Dievu iepriecina mūsu godīgums un viengabalainība. Tāpēc mums vajadzētu censties līdzināties Viņam savā raksturā un visā, ko mēs darām, pat savās Bībeles studijās.

Godīgi cilvēki risinās Bībeles grūtības uzmanīgi un neizraujot informāciju ārpus konteksta, neizkropļojot patiesību ar pārspilētu valodu un nevadot citus pa nepareiziem ceļiem, izmantojot manipulējošus pierādījumus. Ir daudz labāk gaidīt ilgtspējīgu atbildi uz jautājumu, kas sagādā grūtības, nekā mēģināt nodrošināt izvairīgu vai neapmierinošu risinājumu. Pozitīva blakusiedarbība godīgumam Bībeles izpētē ir tā, ka tā veido uzticību, un uzticība ir visu veselīgu personīgo attiecību būtība. Tā pārliecina cilvēkus daudz vairāk nekā nepamatotas atbildes. Ir labāk teikt, ka tu nezini, nekā mēģināt atbildēt uz jautājumu. Ir labāk korekti izskaidrot pantu, nevis mēģināt pateikt to, ko tu gribi, lai šis pants pasaka, lai gan patiesībā tas tā nav.

Godīgi cilvēki grib rūpīgi uzzināt Dieva Vārda patiesību un tāpēc pastāvīgi pārliecina, ka viņi nesteidzas ar neapdomātiem secinājumiem, kas ir balstīti uz ierobežotām zināšanām vai nepamatoti pierādījumiem. Rūpīgi cilvēki ir apņēmības pilni nepalaist garām nevienu aspektu vai detaļu, kas varētu būt svarīga. Viņi nesteidzas savā domāšanā, bet ir pamatīgi un čakli savos Dieva Vārda pētījumos un ar to saistītajā informācijā.

Ko jūs darāt vai ko jums vajadzētu darīt ar pantiem, ko jūs pilnībā nesaprotat vai kuri, šķiet, nesaskan ar jūsu izpratni par patiesību? _____

_____

Pazemīga grūtību risināšana

Izlasi Jēk 4:6–10, 2L 7:14 un Cef 3:12. Kāpēc pazemība ir svarīga, cenšoties atrisināt grūtas vietas Bībelē? _____

Daudzi cilvēki ir nonākuši pie pārsteidzoša atklājuma un pazemīga uzskata, ka viņi ir atkarīgi no kaut kā un kāda ārpus sevis. Viņi ir sapratuši, ka viņi nav visu lietu mēraukla. Šie cilvēki vērtē patiesību vairāk nekā sava ego vajadzību būt pareiziem, un viņi apzinās, ka patiesība nav viņu pašu veidota, bet drīzāk viņi ar to saduras. Varbūt vislielākā patiesība, ko šie cilvēki saprot, ir tas, cik maz viņi patiesībā zina par patiesību. Viņi apzinās, kā Pāvils rakstīja, ka viņi redz “mīklaini, kā spogulī” (1kor 13:12).

Pazemības labvēlīgā ietekme uz domāšanu ir daudzveidīga: pazemīgas meklēšanas ieradums ir izaugsmes pamats, jo tas rada brīvību, kas dabiski veido mācīties gatavu garu. Tas nenozīmē, ka pazemīgi cilvēki bieži būs kļūdaini vai arī ka viņi vienmēr mainīs savas domas vai nekad nenonāks pie stipras pārliecības. Tas nozīmē tikai to, ka viņi ir pakļāvīgi Bībeles patiesībai. Viņi apzinās savu zināšanu ierobežojumus un tāpēc spēj paplašināt savas zināšanas un izpratni par Dieva Vārdu tādā veidā, ko augstprātīgs un lepns intelektuālis nedarīs.

“Visi, kas nāks pie Dieva Vārda, meklējot vadību ar pazemīgu, meklējošu sirdi, apņēmiņi uzzināt glābšanas nosacījumus, sapratīs, ko saka Raksti. Bet tie, kas ienesīs Vārda pētīšanā garu, ko tas neapstiprina, paņems no pētījuma garu, ko tas nav sniedzis. Kungs neuzrunā prātu, kas nav meklējošs. Viņš neizšķiež savas pamācības tiem, kas ir negodbijīgi vai piesārņoti. Tikmēr kārdinātājs izglīto ikvienu prātu, kas padodas tā ierosinājumiem, un ir labprātīgs padarīt Dieva svēto likumu pilnīgi neiedarbīgu. Mums ir nepieciešams pazemot savas sirdis un ar godbijību un dziļu nopietnību meklēt dzīvības Vārdu. Jo tikai tāds prāts, kas ir pazemīgs un nožēlas pilns, var redzēt gaismu.” (“Advent Review and Sabbath Herald” 1907. gada 22. augusts)

Kā jūs varat iegūt pareizo līdzsvaru starp pazemību un pārliecību? Piemēram, kā jūs atbildētu uz šādu apsūdzību: “Kā jūs, septītās dienas adventisti, varat būt tik pārliecināti, ka jums ir taisnība sabata jautājumā un ka gandrīz visi citi kļūdās?” _____

Noteiktība un pacietība

Izlasi Gal 6:9. Lai gan Pāvils šeit runā par neatlaidību, darot labu citiem, tāda pati attieksme ir nepieciešama, risinot grūtus jautājumus. Kāpēc noteiktība un pacietība ir svarīgas, risinot problēmas? _____

Patiesi sasniegumi vienmēr prasa neatlaidību. Ko mēs iegūstam viegli, mēs pārāk bieži nenovērtējam. Grūtības Bībelē dod mums iespēju likt smadzenēm strādāt, un noteiktība un neatlaidība tajā, kur mēs meklējam risinājumu, parāda, cik svarīgs šis jautājums mums ir. Laiks, ko esam pavadījuši, pētot Bībeli, lai saprastu vairāk par tās nozīmi un vēsti, ir labi pavadīts laiks. Varbūt čaklas Rakstu pētišanas pieredze, meklējot atbildi, pat ja tas būs ilgi, būs lielāka svētība, nekā pats problēmas risinājums, ja mēs to beigās atrodam. Galu galā – ja mēs atrodam risinājumu satraucošai problēmai, tā mums kļūst ļoti dārga pieredze.

Fakts, ka jūs nevarat atrisināt grūtības ātri, nepierāda, ka tās nevar tikt atrisinātas. Pārsteidzoši, cik bieži mēs neievērojam šo skaidro fakti. Ir daudzi, kas, sastopoties ar grūtībām Bībelē, nedaudz par tām padomājot un neredzot iespējamo risinājumu, uzreiz nonāk pie secinājuma, ka šī problēma nevar tikt atrisināta. Daži sāk apšaubīt Bībeles uzticamību kopumā. Bet mēs nedrīkstam aizmirst, ka risinājums var būt ļoti vienkāršs, pat ja mēs savā ierobežotajā cilvēciskajā gudrībā – vai nezināšanā – to neredzam. Ko mēs domātu par iesācēju algebrā, kurš, veltīgi mēģinājis pusstundu atrisināt grūtu uzdevumu, paziņotu, ka atrisinājums nav iespējams, jo viņš to nevar izdomāt? Tas pats attiecas uz mūsu Bībeles izpēti.

Ja dažas grūtības nepakļaujas pat jūsu lielākajām pūlēm tās atrisināt, nolieciet tās malā un pa to laiku dariet to, ko Dievs jums ir skaidri parādījis. Daži garīgi uzskati ir iegūstami tikai tad, kad mēs esam bijuši labprātīgi sekot tam, ko Dievs mums jau ir pateicis darīt. Tāpēc esiet neatlaidīgi un pacietīgi, pētot Bībeli. Galu galā pacietība ir ticīgo tikums laika galā (sk. Atkl 14:12).

Ko mēs varam mācīties no citiem cilvēkiem, kas ir čakli un pacietīgi pētījuši izaicinošos Bībeles pantus? Kā mēs varam iedrošināt citus nepadoties patiesības meklējumos? Kāpēc mums nav jābaidās, saskaroties ar grūtiem Bībeles pantiem? _____

Risiniet grūtības garīgi un ar lūgšanām

Izlasi Apd 17:11, Apd 8:35 un Apd 15:15, 16. Ko darīja apustuļi un pirmkristiešu draudzes locekļi, saskaroties ar grūtiem jautājumiem? Kāpēc Raksti tik un tā ir vislabākais avots to interpretācijai? _____

_____

_____

Labākais risinājums Bībeles grūtajiem pantiem vienalga ir atrodams pašā Bībelē. Ar Bībeles problēmām vislabāk var tikt galā tad, ja tā tiek pētīta visu Rakstu gaismā, nevis tikai atsevišķi panti, izolēti no citiem pantiem vai no visiem Rakstiem kopumā. Mums patiešām ir jāizmanto Bībele, lai saprastu Bībeli. Mācīties atrast lielās patiesības, kas ir atrodamas Rakstos, ir viena no vissvarīgākajām lietām, ko mēs varam darīt.

Ja tu nesaproti kādu pantu Rakstos, centies atrast kādu gaismu no citiem Bībeles pantiem, kas runā par to pašu tēmu. Vienmēr centies atrast skaidrus Bībeles apgalvojumus, kas izgaismo tos pantus, kas nav tik skaidri. Ir arī ļoti svarīgi nekad neaptumšot un neaizēnot skaidros Rakstu apgalvojumus ar grūti saprotamajiem pantiem. Tā vietā, lai savā izpētē meklētu papildu avotus komentāros vai filosofijā, vai arī zinātnē, mums vajadzētu ļaut Bībeles pantam pašam atklāt mums tā nozīmi.

Ir teikts, ka, atrodoties uz ceļiem, mēs burtiski raugāmies uz grūtībām no citas perspektīvas. Jo lūgšanā mēs signalizējam, ka mums ir vajadzība pēc dievišķās palīdzības, lai izskaidrotu un saprastu Rakstus. Lūgšanā mēs meklējam apgaismību savam prātam ar tā paša Svētā Gara starpniecību, kas inspirēja Bībeles rakstniekus uzrakstīt to, ko viņi uzrakstīja.

Lūgšanā mūsu motīvi ir atvērti, un mēs varam pateikt Dievam, kāpēc mēs gribam saprast to, ko lasām. Lūgšanā mēs lūdzam Dievu atvērt mūsu acis Viņa Vārdam un dot mums labprātīgu garu sekot Viņa patiesībai un praktizēt to. (Tas ir izšķiroši!) Kad Dievs vada mūs ar Svētā Gara starpniecību, atbildot uz mūsu lūgšanām, Viņš nerunā pretī tam, ko Viņš mums ir atklājis Bībelē. Dievs vienmēr būs saskaņā ar Bībeli un apstiprinās to, ko Viņš ir inspirējis Bībeles rakstniekus mums nodot.

Kā lūgšana palīdz jums nonākt pie pareizās domāšanas, lai spētu labāk saprast Dieva Vārdu un paklausīt tam? _____

_____

_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Ceļš pie Kristus” nodaļu “Ko darīt ar šaubām?” (105.–113. lpp.). Izlasi dokumentā “Methods of Bible Study” 8. daļu, kas atrodama šeit: <http://www.adventist-biblicalresearch.org/materials/bible-interpretation-hermeneutics/methods-bible-study>.

Bībelē ir daudzi noslēpumi, ko ierobežotiem cilvēkiem ir grūti aptvert un kas ir pārāk dziļi, lai mēs tos pilnībā izskaidrotu. Tieši tāpēc mums ir vajadzīgs pazemīgs prāts, un mums vajadzētu būt labprātīgiem mācīties ar lūgšanām no Rakstiem. Uzticība Rakstiem ļauj Bībeles pantam – pat ja tā nozīme ir pretēja mūsu izpratnei – teikt to, ko tas patiešām saka. Uzticība Rakstiem respektēs pantu, nevis izmainīs to (jā, ir arī tādi, kas izmaina pašu pantu) vai apies tā patieso nozīmi.

“Kad Dieva Vārdu atver bez godbijības un lūgšanas, kad domas un jūtas nav saistītas pie Dieva vai saskaņā ar Viņa gribu, tad prātu apņem šaubas, un, tieši Bībeli pētot, arvien vairāk nostiprinās neticība. Ienaidnieks pārvalda domas un piedāvā nepareizus izskaidrojumus. Kad cilvēki vārdos un darbos nemeklē saskaņu ar Dievu, lai cik izglītoti viņi arī būtu, tiem pastāvīgi draud briesmas maldīties Rakstu izpratnē, tādēļ nav droši uzticēties viņu izskaidrojumiem. Tiem, kas Rakstos meklē tikai pretrunas, nav garīgas izpratnes. Ar savu izkropļoto uztveri tie atradīs daudz iemeslu šaubām un neticībai lietās, kas patiesībā ir skaidras un vienkāršas.” (Elena Vaita “Ceļš pie Kristus”, 110., 111. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Kāpēc attieksme pret Bībeli, ko mēs pārrunājam šajā nedēļā, ir tik svarīga pareizai Rakstu izpratnei? Kāda veida attieksme pret Bībeli vēl ir svarīga, lai palīdzētu mums to saprast?

---

2. Kāpēc mums nevajadzētu būt pārsteigtiem atrast Bībelē to, ko ir grūti izskaidrot un saprast? Galu galā cik gan neskaitāmas dabas pasaules lietas ir grūti saprotamas! Piemēram, ūdens (ūdens!) līdz pat šai dienai ir noslēpumu pilns.

---

3. Kā mēs kā adventisti varam atbildēt uz Lk23:43 jautājumu, kur (saskaņā ar lielāko daļu tulkojumu) Jēzus pasaka zaglim, ka viņš būs kopā ar Jēzu debesīs šodien? Kā mēs varam atbildēt uz šo jautājumu godīgi? Kā tādi panti kā, piemēram, Jņ 20:17, Māc 9:5 un 1kor 15:16–20, palīdz mums saprast, par ko šeit ir runa?

DZĪVOT PĒC DIEVA VĀRDA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Fil 2:12–16; Lk 4:4, 8, 10–12; Ps 37:7; Ps 46:10; Ps 62:1, 2, 5; Kol 3:16.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet esiet vārda darītāji un ne tikai klausītāji, paši sevi maldinādami” (Jēk 1:22).

Vislabākajai Bībeles pētīšanas metodei nav nekādas jēgas, ja mēs neesam apņēmušies dzīvot saskaņā ar to, ko Rakstos esam mācījušies. Tas, kas ir patiesība par izglītību vispārīgi, ir arī patiesība īpaši par Bībeles pētīšanu: jūs vislabāk mācāties, nevis lasot vai klausoties, bet praktizējot to, ko jūs zināt. Šī paklausība atver veselu dārgumu krātuvi ar dievišķām svētībām, kas citādi mums būtu aizvērtas, un tā vada mūs aizraujošā un dzīvi pārveidojošā veidā, vairojot mūsu izpratni un zināšanas. Ja mēs neesam labprātīgi mājojot Dieva Vārdā un neesam labprātīgi darīt to, ko esam mācījušies, mēs nepiedzīvosim izaugsmi. Un mūsu liecība būs bojāta, jo mūsu dzīve nebūs saskaņā ar mūsu vārdiem.

Mēs augam žēlastībā un gudrībā, pateicoties iedvesmojošiem paraugiem, kas parāda mums, ko nozīmē dzīvot saskaņā ar Dieva Vārdu. Nav labāka parauga un motivējošāka spēka par Jēzu Kristu. Viņš mums ir atstājis paraugu, kam sekot. Viņš dzīvoja pilnīgā saskaņā ar Dieva gribu.

Šajā nedēļā mēs pētīsim, ko nozīmē dzīvot saskaņā ar Dieva Vārdu un Viņa dievišķās autoritātes vadībā.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 27. jūnijā.

Dzīvais Dieva Vārds un Svētais Gars

Pētīt Dieva Vārdu rūpīgi un ar atbilstošu metodi ir ļoti svarīgi. Bet tikpat svarīgi, varbūt pat vēl svarīgāk, ir tas, ka mēs darām to, ko esam mācījušies. Augstākais Bībeles pētīšanas mērķis nav lielāku zināšanu iegūšana, lai arī cik tas varētu būt brīnišķīgi. Mērķis nav, lai mēs vadītu Dieva Vārdu, bet lai Dieva Vārds vadītu mūs, izmainot mūsu dzīvi un mūsu domāšanas veidu. Tas ir tas, kam patiešām ir nozīme. Būt labprātīgiem dzīvojot pēc patiesības, ko mēs esam mācījušies, nozīmē būt labprātīgiem nodot savu dzīvi Bībeles patiesībai. Šī izvēle dažkārt ietver intensīvu cīņu, jo mēs izcīnām kauju par to, kam būs virsvaldība mūsu domāšanā un dzīvē. Un beigās ir tikai divas puses, no kurām izvēlēties.

Izlasī Fil 2:12–16. Ko šie panti pasaka, kā mums vajadzētu dzīvot? _____

Jā, Dievs darbojas mūsos, un Viņš to dara ar Svētā Gara starpniecību, kas vienīgais dod mums gudrību saprast Svētos Rakstus. Pie tam mēs kā grēcīgi cilvēki bieži pretojamies Dieva patiesībai un, atstāti paši saviem nodomiem, mēs nepaklausīsim Dieva Vārdam (Rm 1:25, Ef 4:17, 18). Bez Svētā Gara nav iespējams pieķerties Dieva vēstij. Nav cerības, nav uzticības, nav mīlestības. Pateicoties Svētajam Garam, Dievs patiešām “ir tas, kas jums dod gribu un veiksmi pēc Sava labā prāta” (Fil 2:13).

Svētais Gars ir skolotājs, kas ilgojas vadīt mūs dziļākā izpratnē par Rakstiem un pie priecīgas Dieva Vārda novērtēšanas. Viņš pievērš mūsu uzmanību Dieva Vārda patiesībai un dod mums svaigus ieskatus šajās patiesībās, lai mūsu dzīvi raksturotu uzticība un mīloša paklausība Dieva gribai. “Neviens nespēj izskaidrot Rakstus bez Svētā Gara palīdzības. Bet, ja jūs pieņemat Dieva Vārdu ar pazemīgu, mācīties gatavu sirdi, Dieva eņģeļi būs jūsu pusē, lai ietekmētu jūs ar pierādījumiem par patiesību.” (Elena Vaita “Izmeklētas vēstis” 1. sēj., 411. lpp.) Šādā veidā garīgas lietas tiek skaidrotas garīgi (1kor 2:13, 14), un mēs kļūstam spējīgi sekot Dieva Vārdam “ik rītu” (Jes 50:4, 5).

Fil 2:16 teikts, ka mums vajadzētu turēt “dzīvības vārdu”. Kā jūs domājat, ko tas nozīmē? Un kā mēs to darām? Sk. arī 5Moz 4:4, kas māca kaut ko līdzīgu. Kāda ir mūsu loma visā šajā procesā? _____

Mācīšanās no Jēzus

Nav labāka un iedvesmojošāka parauga par Jēzu Kristu, kam sekot. Viņš zināja Rakstus un bija labprātīgs sekot rakstītajam Dieva Vārdam un mājot tajā.

Izlasi Lk 4:4, 8, 10–12. Kā Jēzus izmanto Rakstus, lai stātos pretī sātana kārdināšanām? Ko tas stāsta mums par to, cik centrāla loma mūsu ticībā ir Rakstiem, īpaši kārdinājumu brīžos? _____

Jēzus labi zināja Rakstus. Viņš bija tik tuvu pazīstams ar Dieva Vārdu, ka Viņš varēja to nocītēt no galvas. Šādām labām Dieva rakstītā Vārda zināšanām vajadzētu būt rezultātam pēc kvalitatīvi pavadīta laika ar Dievu, pētot Rakstus.

Ja Viņš nebūtu zinājis precīzus Rakstu vārdus un kontekstu, kādā tie rakstīti, velns būtu varējis viņu viegli piekrāpt. Pat velns citēja Rakstus un izmantoja tos pats saviem krāpnieciskajiem nolūkiem. Tāpēc būt spējīgam citēt Rakstus, kā to darīja velns, nav pietiekami. Ir arī jāzina, ko vēl Raksti saka par konkrēto jautājumu, un jāzina to pareiza nozīme. Tikai šāda Dieva Vārda pazišana palīdzēs mums – līdzīgi Jēzum – netikt Dieva ienaidnieku piemiņotiem, bet būt spējīgiem stāties pretī sātana uzbrukumiem. Laiku pa laikam mēs lasām par to, ka Jēzus atvēra Savu sekotāju prātus, lai tie saprastu Rakstus, pievēršot viņu uzmanību ar vārdiem “stāv rakstīts” (Lk 24:45, 46; Mt 11:10; Jņ 6:45 u.c.). Viņš pieņēma, ka tie, kas lasa Rakstus, var nonākt pie pareizas izpratnes par to nozīmi: “Kā stāv bauslibā rakstīts, kā tu tur lasi?” (Lk 10:26). Tas, kas bija Rakstos rakstīts, Jēzum bija standarts, pēc kā dzīvot.

Jņ 7:38 Jēzus – Dieva Vārds, tapis miesa, – pievērsa sekotāju uzmanību tam, ko saka Raksti. Tikai pateicoties Bībelei, mēs zinām, ka Jēzus ir apsolītais Mesija. Raksti ir tie, kas liecina par Viņu (Jņ 5:39). Jēzus pats bija labprātīgs ievērot Rakstus, rakstīto Dieva Vārdu. Ja Viņš bija labprātīgs to darīt, ko tas mums stāsta par to, ko mums arī vajadzētu darīt?

Kāda ir bijusi tava pieredze, izmantojot Rakstus cīņā ar kārdinājumu? Tas ir, kad nonāci kārdināšanā, vai tu sāki lasīt Biblii vai to citēt? Kas notika pēc tam, un ko tu uzzināji no šī piedzīvojuma? _____

Jēzus pret Rakstiem?

Izlasi Jņ 5:45–47. Kādu spēcīgu vēsti Jēzus mums šeit sniedz par Savām attiecībām ar Biblii?

Daži cilvēki apgalvo, ka Jēzus runāja pilnīgā pretstatā Rakstu vārdiem, kā mēs tos lasām Vecajā Derībā. Viņi saka, ka Jēzus vārdi ir pat augstāki nekā Rakstu vārdi.

Jaunajā Derībā mēs lasām Jēzus vārdus: “Jūs esat dzirdējuši, ka ir sacīts... bet Es jums saku...” (Mt 5:43, 44; salīdzini ar Mt 5:21, 22, 27, 28, 33, 34, 38, 39). Kad Jēzus izteica šos slavenos vārdus Kalna svētrunā, Viņš necentās atnest vai atcelt Veco Derību, kā apgalvo daži skaidrotāji. Viņš runāja par dažādām Rakstu interpretācijām un mutvārdu tradīcijām, kuras izmantoja daži Viņa laika skaidrotāji, lai attaisnotu savu uzvedību pret citiem cilvēkiem, ko Dievs neat-
taisnoja un nekad nebija arī pavēlējis, kā, piemēram, ienīst savu ienaidnieku (sk. Mt 5:43).

Jēzus neatcēla Veco Derību nekādā veidā, un nekādā mērā nemazināja Rakstu autoritāti. Tieši otrādi. Vecā Derība bija tā, kas pierādīja, kas Viņš ir. Viņš pastiprināja Vecās Derības apgalvojumu nozīmi, norādot uz Dieva sākotnējiem nodomiem.

Jēzus autoritātes izmantošana, lai atceltu Svētos Rakstus vai nomelnotu atsevišķas Bībeles daļas kā neinspirētas, iespējams, ir viens no viltīgākajiem un bīstamākajiem uzbrukumiem Rakstiem, jo tas tiek darīts Jēzus vārdā. Mums ir Jēzus paraugs tam, cik lielu autoritāti Viņš piešķīra Rakstiem, kas Viņa laikā sastāvēja tikai no Vecās Derības. Kādus vēl mums vajag pierādījumus tam, kā mums vajadzētu attiekties pret Veco Derību?

Tā vietā, lai vājinātu Rakstu autoritāti, Jēzus pastāvīgi paaugstināja Rakstus kā uzticamu vadoni. Patiesībā Viņš nepārprotami apliecina tajā pašā Kalna svētrunā: “Nedomājiet, ka Es esmu atnācis atnest bauslību vai praviešus. Es neesmu nācis tos atnest, bet piepildīt” (Mt 5:17). Un Viņš turpina, sakot: “Ja kas atmet kādu no šiem vismazākajiem baušļiem un tā māca ļaudis, tas būs vismazākais Debesu valstībā; bet, ja kas dara un māca, tas būs liels Debesu valstībā” (Mt 5:19).

Kādas ir dažas no galvenajām mācībām, kas līdz pat mūsu dienām ir pamatotas Vecajā Derībā? Padomājiet, piemēram, par radišanu (1Moz 1., 2. nod.) un grēkā krišanu (1Moz 3. nod.). Kādas vēl svarīgas kristiešu patiesības mēs atrodam Vecajā Derībā, kas vēlāk tiek pastiprinātas Jaunajā Derībā?

Klusie brīži ar Dieva Vārdu

Mūsu dzīvei ir tendence būt sasteigtai un spriedzes un stresa pilnai. Reizēm mums ir smagi jāstrādā, vienkārši lai izdzīvotu un būtu ēdiens, ko likt galdā. Pat ja varam nodrošināt dzīvei nepieciešamo, mēs skrienam un steidzam, jo gribam vairāk un vairāk. Mēs gribam lietas, kas, pēc mūsu domām, padarīs mūs laimīgus un piepildītus. Bet, kā Salamans mūs brīdina Mācītāja grāmatā, tas tā vienmēr nenotiek.

Lai arī kāds ir iemesls, mēs varam būt savā dzīvē ārkārtīgi aizņemti, un tāpēc ir ļoti viegli aizņemtības vidū aizmirst par Dievu. Nav jau tā, ka mēs neticam, bet mēs nepavadām kvalitatīvu laiku, lai lasītu, lūgtu un satuvotos ar Kungu, kura “rokā stāv tava dzīvības dvesma” (Dan 5:23). Mūsu uzmanību var pārāk daudz novirzīt citas lietas, kas traucē piedzīvot kvalitatīvu laiku ar Dievu. Mums visiem ir vajadzīgi brīži, kuros mēs apzināti apstājamies, lai satiktu To, kas ir mūsu Glābējs, – Jēzu. Kā Svētais Gars var mūs uzrunāt, ja mēs neieturam pauzi un neklausāmies? Īpašais klusais laiks ar Dievu, lasot Viņa Vārdu un lūdzot, ir mūsu garīgās dzīvības avots.

Izlasi Ps 37:7; Ps 46:10 un Ps 62:1, 2, 5. Ko šie panti māca mums par kluso laiku ar Dievu?

Kāpēc klusais laiks ar Dievu ir tik svarīgs? _____
 _____
 _____
 _____

Ja jūs kādu mīlat, jums patīk pavadīt laiku kopā ar šo mīļoto personu. Izvēlieties vietu, kur jūs varat lasīt un pārdomāt Dieva Vārdu bez traucējumiem. Mūsu sasteigtajā dzīvē tas var izdoties tikai tad, ja apzināti rezervēsiet šai tikšanās reizei īpašu laiku. Bieži vien dienas sākums ir vislabākais laiks šim klusuma un pārdomu minūtēm. Šādi brīži pirms darba dienas sākuma var būt par svētību visai atlikušajai dienai, jo vērtīgās domas pavadīs jūs daudzas stundas. Bet esiet radoši un atrodiat savu īsto laiku, lai satiktos ar Dievu bez traucējumiem.

Savienošanās lūgšanā ar dzīvo Bībeles Dievu ietekmē jūsu dzīvi tā, kā to nespēj nekas cits. Tā jūs kļūstat arvien līdzīgāki Jēzum.

Cik apzināti jūs meklējat laiku, lai pavadītu to vienaņē kopā ar Kungu? Kādi ir šie brīži, un kā tie palīdz jums labāk iepazīt Dieva realitāti un mīlestību? _____

_____
 _____
 _____

Atmiņa un dziesma

“Es turu Tavus vārdus savā sirdī, lai negrēkotu pret Tevi” (Ps 119:11).

Rakstu iegaumēšana nes daudz svētību. Ja mēs saglabājam prātā dārgus Dieva Vārda pantus, mēs varam atsaukt tos atmiņā un attiecināt jaunos un izmainītos apstākļos. Šādā veidā Bībele tiešā veidā ietekmē mūsu domāšanu, mūsu lēmumus, kā arī mūsu vērtības un uzvedību. Rakstu iegaumēšana ienes Bībeli mūsu ikdienas piedzīvojumos. Vēl vairāk, tā palīdz mums kalpot Dievam un dzīvot uzticīgu dzīvi saskaņā ar Rakstiem.

Atcerēties Rakstus vārdu pa vārdam ļoti pasargā pret krāpšanu un nepareiziem skaidrojumiem. Rakstu mācīšanās no galvas dod mums iespēju citēt Rakstus, pat ja mums nav pieejama Bībele. Tas var kļūt par lielu spēku uz labu situācijās, kad rodas kārdināšanas vai kad mēs piedzīvojam naidīgus izaicinājumus. Dieva Vārda atsaukšana atmiņā un prāta pievēršana tam, nevis savām problēmām, paceļ mūsu domas uz Dievu, kam ir tūkstoš veidu, kā mums palīdzēt, kad mēs neredzam nevienu.

Izlasi Ef5:19 un Kol 3:16. Kā Dieva Vārda dziedāšana var nostiprināt Dieva Vārdu atmiņā?

Bībeles vārdu dziedāšana arī var būt lielisks veids, kā atcerēties Bībeles pantus. Dziedot Rakstu vārdus ir vieglāk atcerēties. Bībeles vārdu sakombinēšana ar skaistām melodijām palīdzēs tiem stipri iesakņoties mūsu domāšanā un būs efektīvs veids, kā atbrīvoties no trauksmaina noskaņojuma. Bībeles panti, kuri ietērpti vienkāršā, bet harmoniskā melodijā, ir viegli izdziedami, un tos var atcerēties gan mazi bērni, gan pieaugušie. Raksti ir bijuši iedvesmas avots neskaitāmām un pasauleslavenām oratorijām, simfonijām un citai mūzikai, kas veidojusi un ietekmējusi kristiešu kultūru gadsimtu gaitā. Kompozīcijas, kas paceļ mūsu prātus un vada mūsu domas pie Dieva un Viņa Vārda, ir brīnišķīga svētība un pozitīvi ietekmē mūsu dzīvi.

“Mūzika veido daļu no Dieva pielūgsmes augšā esošajos pagalmos, un mums vajadzētu mēģināt savās slavas dziesmās, cik vien iespējams, pietuvoties Debesu kora harmonijai.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 594. lpp.)

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Ceļš pie Kristus” nodaļu “Lūgšanas augstā priekšrocība” (93.–104. lpp.).

“Ar fiziskam acīm nekad nevar ieraudzīt Kristus skaistumu un piemilību. Iekšējs Svētā Gara apgaismojums, atklājot dvēselei tās patieso bezcerību, bezizejas stāvokli bez grēku Nesēja piedošanas un žēlastības, ko Kristus piedāvā pietiekamā daudzumā, var padarīt cilvēku spējīgu ieraudzīt Viņa bezgalīgo žēlastību, neizmērojamo mīlestību, labestību un godību.” (Elena Vaita “The Upward Look”, 155. lpp.)

“Rakstu daļas, pat veselas nodaļas, var noglabāt atmiņā, ko atkārtot tad, kad sātans nāk ar saviem kārdinājumiem. [...] Kad sātans rosina prātu domāt par laicīgām un jutekliskām lietām, viņam visvieglāk ir stāties pretī ar ‘Stāv rakstīs’” (Advent Review and Sabbath Herald, 1884. g. 8. aprīlis)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Kā brīvās gribas un brīvās izvēles realitāte atklājas visos mūsu lēmumos attiecībā uz ticību un paklausību? Lai gan daudzas mūsu dzīves jomas ir ārpus mūsu kontroles, mums ir brīva izvēle attiecībā uz svarīgākajām lietām, kas saistītas ar mūžīgo dzīvību. Ko tu dari ar savu brīvo gribu, ko Dievs tev ir iedevis? Kāda ir tava garīgā izvēle?

---

2. Padomā par to, kāda ir sabata loma, lai mums būtu kluss laiks ar Dievu. Kā sabata ievērošana pasargā mūs no iegrimšanas darbā un dažādu lietu darīšanas, aizmirstot par laika pavadīšanu ar Dievu, kas mums ir vajadzīgs? Kā tu vari mācīties padarīt sabatu par vēl lielāku garīgu svētību, kādai tam vajadzētu būt?

---

3. Kāda ir tava pieredze, pavadot laiku vienatnē ar Dievu lūgšanās un lasīšanās? Kā šī garīgā darbība ietekmē tavu ticību? Kā tai vajadzētu ietekmēt tavu ticību? Ja jūtaties ērti, pastāstiet par saviem lasīšanas un lūgšanu brīžiem un ko jūs no tiem esat guvuši. Kā citi varētu gūt labumu no tā, ko jūs esat sapratuši?

---

4. Kādi ir jūsu mīļākie panti, ko esat iegaumējuši no galvas? Kas jums tajos tik ļoti patīk? Kā to atcerēšanās ir bijusi jums par svētību?

SATURS

l p p .

Bībeles unikalitāte _____	5
Bībeles izcelsme un būtība _____	12
Jēzus un apustuļu skatījums uz Bībeli _____	19
Bībele – autoritatīvais mūsu teoloģijas avots _____	26
Vienīgi Raksti – <i>Sola Scriptura</i> _____	33
Kāpēc vajadzīga Bībeles skaidrošana? _____	40
Valoda, teksts un konteksts _____	47
Radišanas pamats – Pirmā Mozus grāmata. 1. daļa _____	54
Radišanas pamats – Pirmā Mozus grāmata. 2. daļa _____	61
Bībele kā vēsture _____	68
Bībele un pravietojumi _____	75
Sarežģītās vietas Bībelē _____	82
Dzīvot pēc Dieva Vārda _____	89